

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Оглавление

Акажанова Айман.....	3
Ақтымбаева Данагүл.....	6
Ақтымбаева Данагүл.....	7
Альмуханова Камила.....	9
Анарбекулы Алишер.....	11
Арын Еркежан.....	14
Әуесханова Айгерім.....	17
Базақұлова Дана.....	17
Базарқұлова Іңкәр.....	18
Байменова Назерке.....	19
Батырева Дарья.....	20
Болатұлы Заңғар.....	24
Григорянц Александр.....	24
Даирова Дана.....	26
Дауленова Жибек.....	26
Дидковская Анастасия.....	28
Досмағұлова Қарлығаш.....	29
Едігеева Мәншүк.....	34
Ермахан Гүлбану.....	36
Ермекбай Айгерим.....	39
Ешен Сәнаруа.....	40
Жанақбай Жанайым.....	40
Жанақбай Жанайым.....	42
Жұмаш Айдана Ерболатқызы.....	43
Иебек Жәнібек.....	44
Имашева Айжан.....	45
Канат Нурили.....	46
Керімқұлова Томирис.....	47
Ким Елена.....	49
Ким Ирина.....	52
Киселёва Маргарита.....	52
Кишкенебатырова Асем.....	54
Киянец Алена.....	56

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Күмісбекова Айгерім.....	57
Лифанов Сергей.....	58
Маматшаев Ибрахим.....	61
Мамырова Дарина	62
Мукашева Маржан	63
Мұрат Алуа	64
Мустафаева Асем.....	64
Негизбаева Гайни	66
Николаева Дарья.....	67
Нұрсейіт Салтанат	68
Омирбаев Олжас	69
Оразалина Айдана	70
Оралбеков Нұрәлі	71
Отаниезов Отаниез	72
Пономаренко Александр.....	74
Рахимжанова Айниса	75
Сабилова Эльмира	76
Сайлауханқызы Гүлшат	78
Сақыпова Ақмарал Берікқызы	79
Сейдали Ақерке	82
Сембаева Аяулым	84
Сәлімбай Алтынай.....	85
Сәрсенова Алуа.....	86
Советхан Раушан	87
Стебляков Михаил.....	90
Сыпатаева Аделя	91
Сырғабаева Ақерке.....	93
Тұрдыш Нұрислам.....	94
Таңжарық Маржан.....	94
Токмет Әмір	96
Тұрғынбаева Аружан	96
Хисамутдинов Махмуд	97
Ыбраи Сымбат	98
Ыбраи Сымбат	98

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Акажанова Айман

9 сынып, №148 мектеп-гимназия
Жетекшісі: Салықбаева А.А.

Мен елімді сүйемін!

«Отанды сүю – өркениеттің белгісі», - деп елбасымыз айтқандай Отанымызды сүюіміз қажет. Туған жерім, құтты мекенім – Қазақстан болып табылады. Қазақстан – дүниежүзіндегі ең үлкен мемлекеттер қатарында. Ол дүниежүзінде үлкендігі бойынша тоғызыншы орында. Туған жер - адам өмірінде киелі орын алады. Жалпы айтқанда, туған жер адамның болашағы мен өткенін байланыстырады. Міне, сондықтан да, тіпті балалық шақтан бастап-ақ адамда Отанға деген махаббат сезімі оянады. Әр біріміз үшін «Отан – отбасыдан басталады». Отбасымыздан қандай тәлім-тәрбие алсақ, болашақта туған жерімізге сондай еңбек етеміз. Қазақтар даналарында асыл сөз бар ғой: «Иесі жоқ жер жетім» демекші елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаевқа алғысым шексіз. Ол – Қазақстан елінің басшысы, қамқоршысы болып табылады.

Адам баласы туылған кезде, кіндік қаны тамған жеріне бауыр басып қалады. Әр адамның өз туған жері болады. Сол туған жерін мәпелемесе, құрметтемесе. Оны ешкім құрметтемейді. Сондықтан Қазақстан жеріндегі әрбір азамат өз Отанын, ұлттық құндылықтарын сүюі қажет деп ойлаймын.

«Отаным» деген жас жүрегімнен шыққан асыл сөзді мақтанышпен, асқақтықпен айта аламын. Ата – бабамыздың азаттық жолындағы ерен ерлігінің арқасында осынау арман еткен заманға тер төге, көп күш жұмсай жеткен елімді мақтаныш етемін. Талай жылғы ұлы дүбір, дүрбелеңнен кейін жарқын болашақтың таңы атып, еркіндік пен теңдік есігін айқара ашты. Еліміздің күні оңынан туылып, жарық жұлдыздар шоғыры ұлттық намыс пен арымызды тудай желбіретті. Қазіргі кезде Қазақстан елі – тәуелсіз, кең байтақ ел. Қазақстанның туы, елтаңбасы, ұлттық әнұраны және мемлекеттік тілі бар. «Отаныды сүйсең, өркениетің артады» деп ойлаймын. Біз өзіміз жаңа шыңдарға шығып, елімізді қадірлейік!

Туған жер – ыстық мекенім болып табылады. Себебі, сен өз туған жерінде, сүйікті мекенінде ғана өзінді еркін, әрі жақсы сезіне аласың. Жалпы туған жер адамға ыстық болып келеді. Мәселен, «Отан – оттан да ыстық» деген дана халқымыз адам баласының жүрегінде ең біріші, ақ сүт берген туған анасына деген сезім орын алса, екінші, Отанға деген жалынды, ыстық сезім орын алады екен. Мен өз Отанымды, туған жерімді, құдіретті елімді сүйемін және мақтан етемін.

Біздің Қазақстан – көп ұлтты мемлекет. Бейбітшілік пен достықта, татулықта бірге жұмыла отырып, қызметтің әр түрлі саласында қазақтар мен орыстар, татарлар мен немістер, украиндер мен кәрістер және т.б.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

еңбектенуде. Бұл қазақ жерінің жомарттылығын, осындай ақкөңілдігін байқауға болыды. Сондықтан, татулық – болашақта гүлденудің маңызды талабы болып табылады.

Менің өз көкейімнен шыққан сөздерімді жаза кетсем:

«Естен шықпас туған елім,
Тағдыр қайда апарса да,
Қымбат болар өскен жерім,
Ақыр заман болса да»,

- демекші, Отаным – Қазақстан мен үшін өте киелі, қымбат, бағалы, ыстық болып табылады. Мен өз қазақ елімді құрмет тұтып, мәпелеймін. Қайда жүрсек те, туған елімізді ұмытпауымыз керек. Жалпы айтқанда, туған елім – ыстық мекенім.

Менің туған жерім – Қазақстан. Менің туып өскен жерім – егеменді Қазақстан. Қазақстанның байлығы өте көп және қазынаға бай ел. Біздің еліміздің табиғаты өте сұлу. Биік-биік асқар тау, мөп-мөлдір көлдер, неше түрлі өсімдіктер мен дәрілік қасиеті бар шөптер өседі. Қазақстан жері өте кеңбайтақ болып келеді. Дүниежүзінде үлкендігі бойынша тоғызыншы орында. Қазақстан жерінде қаншама даналар, дарынды адамдар туып өскен, өзінің іздерін қалдырған. Мен мақтанышпен Қазақстанды «ұлы жер» деп атай аламын. Өйткені, Қазақстан – жоғарыда айтып кеткендей өте жомарт, кең, үлкен, қазыналы, дара жер. Қазақстанның осындай ұлы болуына септігін тизізген – елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаев Әбішұлы. Ол шет елдермен бейбіт қарым-қатынаста, саяси-әлеуметтік теңдікте басқарып отыр.

Жақын арада Қазақстанның тәуелсіздік алғанына 22 жыл болады. Яғни, 1991 жылы 16 желтоқсанда Қазақстан өзінің тәуелсіздігін алған еді.

«Сұлу жерлер көп те шығар,
Сенен көркі озатын,
Көңілімнің құшы қонар
Жер жоқ сенен асатын»,

- дей келе Қазақстаннан асатаны ел жоқ деп ойлаймын.

Елім менің – Қазақстан. Қазақ елі көп ұлтты болып келеді. Жүз отыздан астам ұлт өкілі қазақ жерінде мекен етеді. Сонда да Қазақстан тату, бейбіт елдердің бірі.

«Ел іші – алтын бесік» демекші, өз елін саған өте жылы, туған болып келеді. Менің ойымша әр адам өз туған жүргенде өзін үйіндегідей сезінеді. Сол себепті елімізді мәпелеуіміз қажет. Осыған байланысты ақын – Сұлтан Сартаев айтқандай:

Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы

Арым да сен, елім де сен –
Өмірге арқау болатын.
Алыс жолдан шаршап келсем
Құшып мені алатын.

Осы өлеңнің мән-мағынасын қарастырып көрейік. Өте терең. Ата-бабаларымыз айтқандай: « Өз үйім – өлең төсегім» туған елің саған мейірім нұрын шашып, қалай болса да ыстық болып табылады. Өзіміз білетіндей қазақ халқының ұлттық құндылықтары көп. Ең басты құндылықтың бірі – туған тіліміз.

Қазақ тілі – қазақтың ана тілі,
Бірақ оған аз бас иетін.
Қазақ тілі – қазақтың дара тілі,
Кейбіреулер түсінбес қасиетін.
Кейбіреулер өз тілін шұбарлайды,
Орыс тілі сіңген ғой санамызға.
Қасиетті қазақ тіл – бабам тілі
Ол тарих, сенің, менің абыройым!

Қорытындылай келе, мен өзімнің туған жерімді, сүйікті мекенімді мақтан етемін. Осындай керемет өлең жолдарымен аяқтағым кеп отыр:

«Борыштымыз бәріміз ді –
Туған елге өскен жерге.
Жасымыз да, кәріміз де,
Бас иейік туған елге»,

- демекші, әрқашанда өз туған елімізді сүйіп, мадақтайық. Қазақстан сияқты елдің болашағы зор екеніне сенемін!

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Ақтымбаева Данагүл

9 сынып, Әл-Фараби атындағы №145 мектеп
Жетекшісі: Тлеболдинова Н.Ы.

Елбасыммен мақтанам!

«Маған ары үшін жанын садаға ететін осындай текті халыққа, мені ұлым деп, перзентім деп төбесіне көтерген халыққа, арғы-бергідегі қазақ баласының бірде-бірінің пешенесіне бұйырмаған бақытты – толыққанды, тәуелсіз мемлекет құрудың басында болу бақытын бұйыртқан халыққа қызмет етуден артық ештеңенің керегі жоқ, осы жолда мен бойымдағы бар қайрат-қабілетімді, білім-білігімді аямай жұмсаймын, қандай тәуекелге де барамын», - деген Нұрсұлтан Назарбаевтың сөзі көкейіме үлкен ой салды.

Мен өзімде осындай тәуелсіз елдің қызы болып туғаныма мақтанамын. Өйткені мен осындай гүлденген, адам айтса сенбестей ғаламат елде тұрып жатырмын. Елімізде болып жатқан жаңалық жаршысын күнделікті көріп жатырмыз. Біздің болашағымыз үшін Елбасы көптеген жаңалықтар жасап жатыр. Мен Қазақстанның Тұңғыш Президенті Нұрсұлтан Назарбаевпен мақтанамын. Тұңғыш Президентіміз жасаған орасан зор еңбектер мен жаңалықтар бүкіл әлем халықтарын өзіне аударды десем артық айтпас едік. Бүгінде тәуелсіз Қазақстанның беделі өсіп, ғаламдағы барлық ел таниды, біледі.

Елбасының жасаған жақсылықтарының арқасында біз әлемге құлаш сермедік. Оған дәлел жер-жерде болашақ жастар үшін салынған зияткерлік мектептер, зәулім сарайлар, бүгінгі оқушылардың білімді де дарынды болуларына барлық мүмкіндіктер жасалған. Мен қарапайым мектептің оқушысымын. Біздің тарихымызда бұрын -соңды болмаған жаңалықтар мені бейжай қалдыра алмайды. Өскелең ұрпақтың білім алуына, дамуына көп көңіл бөлініп жатыр және де қолдау көрсетіліп отыр. Тәуелсіздігіміздің жарқын бейнесін жасаған, Нұрсұлтандай атама рахметім шексіз. Ешкімнің пешенесіне жазылмаған бақыт біздің елге ғана бұйырды. Өйткені, Нұрсұлтандай атамыз барлық күш-жігерін, қайратын біздің елге арнады. Біздің болашағымыздың жарқын болуына тәуекелге бел буды, Сарыарқа төсінде Ақордамыз бой көтерді. Осындай елде тұрып, менің бақытсыз болуым мүмкін емес. Өйткені, менің көз алдымда Нұрсұлтан атаның жарқын бейнесі тұр. Қазақстанның жарқын бейнесі әлемді өзіне қарататынына мен сенімдімін. Мен де ертең ержетемін. Елімнің болашағы үшін өзімнің үлесімді қосамын. Алдыма қойған асқақ арманымды орындауға барлық күш-жігерімді, алған білімімді саламын.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

«Менің Отаным – Қазақстан» - деп дүние жүзінің балалары еститіндей айтқым келеді. Отаным Қазақстанда қазақ болып туылып өскенімді мақтан етемін. Мұның бәрі маған, мен үшін өте қымбат.

Мен Елбасыммен мақтанамын.

Маралтай ағамыз айтқандай:

«Қазақта Ер тумайды енді Сіздей,
Жарылып кетсе де өті дұшпанымның.
Бабалар армандаған ізгі үмітпен,
Арылды дана халық жүз күдіктен.
– Нұраға, о не дейсіз? Біз дайынбыз!!!
Тарих тұр сахнадан Сізді күткен...»

Ақтымбаева Данагүл

9 сынып, Әл-Фараби атындағы №145 мектеп

Жетекшісі: Тлеболдинова Н.Ы.

Тілге құрмет – елге құрмет

Қазақ тілі –қазақ халқының ана тілі. Ол халық тарихымен бірге жасап, ұрпақтан ұрпаққа қатынас құралы ретінде қызмет етіп келеді. Менің ана тілім – шексіз бай, өте көркем тіл. Ана тілінің көркемдігін пайдалана алмаған адам, нағыз пақыр жан деп есептеймін. Тіл қай ұлтта, қай елде болса да қастерлі, құдіретті. Ол әрбір адамға ана сүтімен бірге еніп, қалыптасады. Біздің тіліміз-ананың ақ сүтімен бойға сіңген асыл қазынамыз, өз ата-мекенімізде жүргендіктен өз тілімізде сөйлеу-басты парызымыз. Тіл адамдардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауының ең қымбат құралы. Тіл туралы бір сөйлеммен айтып беру өте қиын. Ол көп ізденісті, ана тілінің байлығын мәдениетті түрде меңгере білуді талап етеді. Қазақ тілі қазақ халқының тілі. Біздің мемлекеттік тіліміз-өз халқымыздың тарихын,тұрмысын, мәдениетін бейнелейді. Сондықтан тіл әлемдегі ұлттық мәдениеттің ара қатынасында аса маңызды рөлге ие.

Еліміз егемендік алғалы ана тілінің мемлекеттік мәртебеге ие болып, қолданыс өрісі кеңейді. Белгілі бір тілдің мемлекеттік мәртебеге ие болуы оңай бола қалатын іс емес. Себебі, ол тіл сол мемлекеттің иесі болып отырған халықтың мүддесінен шығып,барлық саладағы мұқтаждықты өтей алатын дәрежеде болуы шарт. Яғни, ол өнер, әдебиет, мәдениет, баспасөз, радио,теледидар, дипломатиялық қарым-қатынас,ғылым,өндіріс, ресми іс қағаздар және т.б салаларға дейін қызмет ететін қоғамның қасиетті құралына айналуы керек.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Иә, тіл қай ұлтта болса да, қай елде болса да қастерлі, құдіретті асыл қазына. Тіл байлығы-әр елдің мақтанышы. Ана тілі-ар өлшемі. Тілді шұбарлау-арды шұбарлау, көңіл тұнығын лайлау, өз еліңді сыйламау. Осы орайда ақын Қадыр Мырзаәлінің:

Ана тілің-арың бұл,
Ұятың боп тұр бетте,
Өзге тілдің бәрін біл,
Өз тіліңді құрметте!

-деген өлең жолдарын айта кеткім келеді. Бүгінгі күндерде ана тіліміз теңдігін алып, мемлекеттік тіл болса да, көпшіліктің арасындағы саңылауларға әлі де болса саналарына шамалы жетпей жатқаны жасырын емес. Қазір көптеген жастар тілін шұбарлап, өз тілінде тұрпайы сөйлеседі. Дегенмен, қазір мұның барлығы бірте-бірте ретке келіп жатыр деп ойлаймын. Өйткені, қазір қазақ мектептері көптеп ашылып жатыр. Саяси-танымдық бағдарламалардың көбісі қазақ тілінде жүргізіліп жатыр т.б. Осының барлығын көз көріп жүрген соң, болашақта қазақ тілінің қолданыс аясы кеңі түсетініне сенемін.

Қорыта айтқанда, әр халық өз тілінде сөйлеп, оны дамытуға, ұлттық дәстүрді сақтауға тиісті деп ойлаймын. Қазақ тілінің мәртебесі бұдан да жоғары деңгейге көтерілетініне мен кәміл сенемін. Қазақ елі мәңгілік болу үшін қазақ тіліне деген құрмет болу керек. Ұрпақ санасында тілге деген құрмет жүрекпен үндесу керек деп ойлаймын. Болашақ жастар үшін үкімет тарапынан көптеген игі іс-шаралар ұйымдастырылуда, біз соның куәсіміз. Кешегі Абай, Мағжан, Шәкәрім сөйлеген ана тіліме әрбір жас ұрпақ сеніммен қарау керек. Жеті жұрттың тілің меңгерсеңде, өз тіліңді туған анандай қастерле дегім келеді. Өйткені, тілдің өшкені - ол сенің өлгенің, ұлттың құрығаны деп білемін. Ұлтты сақтаймын десең, Қазақстан дамыған 50 елдің қатарына енсін десең, тіліңді құрметте, шексіз сүй.

Жұбан Молдағалиев атамыз айтқандай: «Мен- қазақпын қайта тудым өмірге қайта келдім, Мен –қазақпын, ерікті ұл азат қызбын», деп өз тілімде сөйлеймін, өз елімді құрметтеймін.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Альмуханова Камила

11 класс, СШ № 118

Руководитель: Абикенова З. Б.

Что же для меня Казахстан?

Что же для меня Казахстан? Какие я ощущаю чувства, когда слышу это слово?

Странно, но мне представляется, практически каждое утро в школе, когда звенит звонок, и сонные ученики, лениво направляются в класс, складывают необходимые принадлежности на парте, прикладывая правую руку где-то в районе левой половины туловища (а кто-то и правой), и еле выговаривают слова гимна. Обычно в этот момент голова занята тревогой о невыполненном задании, мыслями о сне, или что-то абсолютно постороннее. Иногда, для развлечения начинаешь рассматривать стенды в классе, словно стараясь заметить что-то новое, или очередную гримасу одноклассницы, которая поймав твой взгляд хитро усмехнулась.

А ведь это гимн твоей страны, принадлежность символики Республики Казахстан. Место, где ты родился, вырос...

Мы – подрастающее поколение. Будущее страны, «надежда»...

Из любопытства, иногда интересуешься у знакомых, которые пребывают в возрасте от 15-19 лет, кем они хотят быть в будущем. Ответы ужасают, хочется кричать или переехать и поменять гражданство.

«Завтра меня папа посадит в кресло, и я буду сидеть, собирая взятки».

«Ой, хочу замуж, чтобы сидеть дома и нечего не делать».

«А я не знаю, как перепадет по ситуации».

Бездарное молодое поколение, и наблюдая за происходящим, кажется, мы заведем это в могилу. Ну, или вернемся в состав России.

Перепополняет восторг и чувство гордости. Через край. Хотя замечательно, что в государстве хватает людей в государственном управлении, бездельников и домохозяек. А как же остальная сфера трудовых ресурсов? Как будет процветать государство без рабочих рук?

Мы никогда не задумываемся, каким трудом была достигнута независимость, суверенитет.... Каким трудом предки, не сдаваясь, боролись за границы в центре Евразии. Сколько крови и пота было пролито, произошло жестокости, похоронено людей. Борьба, идея целостности и единства, слова о светлом будущем, поднимало на бой многочисленное количество джигитов. Храбрые сердца, с каждым ударом клинка, с каждым выстрелом пули были на шаг ближе к победе. Против нашествия джунгар, колониальной политике царизма... Мы с некой беспечностью, рассеянным взглядом смотрим на мир, не понимая, какая цена была заплачена за наше мирное существование.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

А армия? Вооруженные силы Республики Казахстан? Та часть населения, которая при любой опасности встанет на защиту народа? Где она? На 17 миллионов человек около (всего лишь!) 70 тысяч солдат. При огромной территории в 16 млн², даже при самой безупречной стратегии, у нас не будет шанса, не то что дать отпор, а просто держать оборону.

Парни бегут от армии как от огня, отделяясь купленными справками с «болезнями» или военные билеты. Ради Отечества ты не можешь 12 месяцев вставать по будильнику, побегать с утра и пострелять по мишеням? Численность армии уменьшается с геометрической прогрессией, что доказывает «патриотизм» в нашей стране. Люди, вы гордо бьете себя в грудь, крича, что вы «стеной за государство», а при малейшем призыве разворачиваетесь и убегаете восвояси.

«...готов отдать жизнь за Казахстан, но не за чиновников. Они не пойдут воевать, откупятся, а мне придется идти».

Инстинкт самосохранения? Вы уверены, что всегда будут делать за вас, а вам, «авось», как повезет?

А хотя молодой человек по-своему прав...

Человек будет любить свою Родину, если будут хорошая заработная плата, «человеческие» условия существования, жилье, доступное образование. А что мы видим? Растут тарифы и цены на продукты питания, большинство законов и правительственных программ выполняются только на бумаге, инфляция на рынке, уровень коррупции зашкаливает, а парламент обеспокоен «глобальными вопросами», как обложками школьных тетрадей, тем, что в газете была опубликована фотография главы государства в плавках, учебником «Человек и общество» («Авторы пособия позволили себе нелестный отзыв о жителях всех мусульманских стран»), этикетками на упаковке с черным чаем, учебником «Русская словесность» (Наших детей запугивают всякими чудовищами, хоббитами, наказанием очень злых или не очень добрых божественных существ!»).

Может, и наша «монархия» в государстве и убежит в случае опасности, но если это твоя Родина, так докажи, что ты ее достоин. Голубое, мирное небо будет не всегда существовать, а отвечать за поступки когда-нибудь придется.

Но, можно заметить, что тарифы, коррупция, преступность – это дело преходящее. Одно из самых главных, считается духовность, менталитет, поведение, образованность, развитость народа. Патриоты в стране будут тогда, когда есть за что бороться.

Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы

Анарбекулы Алишер

10 класс, школа-лицей № 131

Руководитель: Оспанова С.С.

Моя Родина – Казахстан

Земле отцов, отдав священный долг,
Я кое в чем, поверьте, знаю толк,
И голос человеческого братства
Усилился во мне, а не замолк...

М. Кангожин

Республика Казахстан – мой родной край, а Родина. На этой земле с древних времён жил казахский народ. Казахи пасли скот, занимались земледелием, защищали свою Родину от врагов. Наши предки смогли сохранить свою землю для своих потомков, а значит и для нас. Очень долгим был путь казахстанского народа к своей свободе. История уходит корнями вглубь тысячелетий. В 1991 году весь мир облетела весть о рождении независимого государства, имя которому – Республика Казахстан. Теперь

У казахов теперь на все времена появились свой Герб и Флаг, и Гимн, они являются символами политической независимости и суверенитета страны.

На Знамени – орел несет светило,
И в сердцевине герба – шанырак
Так в суверенном мире наша сила
И в давней дружбе – благодарный знак.

Через немалые испытания прошел казахский народ, прежде чем завоевать право на свою государственную символику – Гимн, Герб и Флаг.

Государственные символы закреплены Конституцией Республики Казахстан. 4 июня 1992 года были впервые утверждены новые государственные символы независимого Казахстана. Этот день навсегда останется в истории страны как день рождения новой государственной символики. Государственные символы — одна из незыблемых основ государства. И сегодня Государственные символы – не только художественные образы, но и глашатаи идеи осуществления государственной независимости. Они способствуют проникновению этой идеи в мысли и чувства людей. Жители разных стран по праву гордятся своими государственными символами. Но важно не только знать, как выглядят герб, флаг и гимн своей родной страны, но и понимать их смысл. А для этого нужно

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

иметь представление об их истории, о том, как возникли эти государственные символы и какой путь прошли сквозь века

Голубой флаг с золотистым солнцем и парящим силуэтом орла и герб, в центре которого находится образ шанырака, как символ общего дома для всех казахстанцев, явили миру образ нового независимого Государства под названием Республика Казахстан. Слово “флаг” голландского происхождения и означает “корабельное знамя”. Флаг это один из символов государства. Есть флаги и знамена корабельные, заводские, институтские, знамена спортивных команд, знамена воинских частей. С каких же пор пошел обычай поднимать и чтить флаг? Впервые знамена появились, пожалуй, у древних кочевых племен – скифов, только знамена были надувные. Это был длинный мешок, который формой напоминал дракона – с пастью, ногами и хвостом в виде рукавов. На ветру он надувался и должен был пугать врагов. Итак, происхождение флага военное. В средневековье собственное знамя было у каждого рыцаря, не говоря о графах, герцогах и королях. Цвет у знамени был самый различный. Современные государственные флаги чаще всего состоят из цветных полос, как правило, они прямоугольные, но есть исключения: у Швейцарии и Ватикана знамена квадратные, а у Непала ... треугольные.

Силуэт орла возник и от идеи стремления молодого суверенного Казахстана в высоты мировой цивилизации. С левой стороны, вдоль древка, идёт типичный национальный орнамент, олицетворяющий культуру и традиции Казахстана. Солнце — источник жизни и энергии. Силуэт солнца является символом богатства и изобилия. Поэтому неслучайно все 32 луча солнца на флаге имеют форму зерна — основа изобилия и благополучия. Золотой цвет солнца, орла и орнамента означает светлое, ясное будущее наших народов, изобилие, счастье и богатство. Автором Государственного флага является Шакен Онласынович Ниязбеков.

Государственный герб Республики Казахстан... По словарю Ожегова С.И. герб – “эмблема государства, города, сословия, рода, изображаемая на флагах, монетах, печатях, государственных и других официальных документах”.

Сегодняшний герб суверенного Казахстана является результатом огромного труда, творческих исканий двух известных архитекторов: Жандарбека Малибекова и Шоты Уалиханова.. Герб имеет форму круга. В мире самой совершенной формой считается форма шара. А круг, как самый близкий к этому совершенству элемент, особо ценится у кочевников. Это символ жизни, вечности. Центральным элементом, вобравшим в себя основную идею нашего герба, является шанырак — круг купола юрты.

Образ шанырака в Государственном Гербе республики – это образ нашего общего дома, общей Родины всех людей, проживающих в Казахстане. Счастье в нем зависит от благополучия каждого, как прочность шанырака

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

зависит от надежности его уютов. Будущее государства также зависит от единства и согласия его граждан, от их общих усилий во благо общего дома – общей Родины. Мастерски, эффективно и красиво изображенный тундук – зенитное отверстие юрты, напоминает яркое солнце на фоне голубого, мирного неба. Купольные жерди – уйки, равномерно расходящиеся от центра по голубому пространству герба, напоминают лучи солнца – источник жизни и тепла. Авторам удалось решить проблему изображения кереге – раздвижных решетчатых основ юрты. Крестообразные, тройные кульдреуши шанырака символизируют единство трех жузов, которое обеспечивает его прочность. Следующей составной частью композиционной структуры герба являются золотокрылые с рогами в форме полумесяца, фантастические скакуны – тулпары. Лошади были главными помощниками в хозяйстве, в войнах с захватчиками. Ведь конь является также стихией казаха.

Издавна говорят: “Казак жылкы мінезді”, этим еще раз подчеркивается наибольшая близость, схожесть с природой. Конь с крыльями символизирует мечту многонационального народа Казахстана о построении сильного и процветающего государства. Они свидетельствуют также о чистых помыслах и стремлении к совершенствованию и достижению гармонии в обществе, с природой и мировой цивилизацией. В центре герба находится пятиконечная звезда. Наше сердце и объятия открыты представителям всех пяти континентов.

«Гимн – это флаг, сотканный из слов», – сказал очень точно А.Тажикаев. Это слово греческого происхождения, означающее торжественную песнь, исполняемую в особых, наиболее важных случаях.

С гордостью хочу сказать: Казахстан-государство со своей историей, своим государственным языком, символами, закрепленными Конституцией. Приятно сознавать, что флаг Республики Казахстан все чаще можно увидеть на международных выставках, соревнованиях и встречах. Иностранцы, приезжая сюда, поражаются темпам развития Республики Казахстан. Казахстан – государство перспективное, развивающееся. Я считаю, что в будущем мой Казахстан станет еще лучше, еще крепче. Мирлюбивая политика государства, развитие интеллектуального и экономического потенциалов являются залогом будущего процветания. Тому гарант Президент Республики Казахстан, признанный всенародно ее Лидером нации. Неутомимость его как руководителя государства, как политика, как человека поражают. Он тоже символ нового Казахстана. С именем Президента Республики Казахстана связано избавление от ядерного полигона, поддержка движения по борьбе с последствиями ядерных взрывов на Семипалатинском полигоне и его закрытие, председательство в ОБСЕ, проведение крупных экономических, политических форумов, привлечение инвестиций.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Я хочу принести в своей жизни пользу Казахстану! Оправдать надежды близких, всех, кто причастен к тому, что я умею, понимаю, люблю, ценю и дорожу.

Арын Еркежан

11 сынып, №148 мектеп-гимназия
Жетекшісі: Шортанбаев Ш. А.

Қазағым мәңгі жасасын...

Мен үшін «Отан» сөзінің ауқымы кең, түсінігі терең ұғым. «Менің Отаным – Қазақстан!» – деп мақтанышпен, қуанышпен, жүрегімнің түбінен лүпілдеп соққан бала сезіммен тебіреніп айтамын. Сәби кезімнен еміреніп өскен ортам, мәпелеген ата-анам, балапанындай аялаған Жер-анам... сенің мәртебеңді асыру – менің басты парызым.

Отанды сүю отбасынан басталады. Адам дүниеге келгеннен кейін, ең алдымен, оның анаға деген махаббаты мен сүйіспеншілігі оянады. Кейін әкесін, өсе келе туыстарын, бүкіл отбасы мен достарын жақсы көреді. «Отан» деген сөздің қасиеті мен ұлылығын терең түсінгеннен кейін, оның Отанға деген үлкен сүйіспеншілігі мен құрметі оянады. «Туған елдей ел болмас, туған жердей жер болмас», «Отансыз адам – ормансыз бұлбұл», «Елім деп өткен ер...» сынды көптеген халық даналығы мен қанатты сөздерді сәби күнімізден естіп, біліп жатырмыз. Сол арқылы Отанның адам баласы үшін қаншалықты қымбат әрі ыстық екенін ұғындық. Мен Тәуелсіз Қазақстанда туылдым. Бірақ оның өз тәуелсіздігін алмай тұғандағы бар тарихын көрмесем де, білемін, білуге тиіспін. Осы елде тұратын әр азамат Қазақстан тарихын білуге міндетті. Бұл – патриотизмге үлкен бастама.

Мен өз Отаным Қазақстанды сүйемін. Және елім мен туған жеріме жақсы істерім мен қызметімді арнағым келеді. Себебі мен қолына қару алып, елін жаудан қорғаған батыр ұрпағымын. Осы тұста Ұлы Отан соғысында үлкен ерлік көрсетіп, «Кеңес Одағы Батыры» атағын алған нағашы атам Зәкария Белібаевты ерекше атап өткім келеді.

Зәкария Белібаев – Семей облысының Абай ауданындағы Қарауыл селосының тумасы (1917 жылы дүниеге келген). 1939 жылы Қызыл Армия қатарына шақырылып, Ұлы Отан соғысында түрлі майдандарға қатысып, үлкен ерлік көрсетті. Сондай ерліктерінің бірі – «алып Днепрден өтуі».

21-дербес понтон-көпір жасау батальоны әскерді өзеннен өткізу жөнінді бұйрық алады. Оқ-дәрі тиелген қайықтарды судан өткізіп келе жатқандарды байқап қалып, жау әскері оқ жаудыра бастайды. Көпшілік жауынгерлермен қатар топ командирі де ауыр жарақат алды. Осыдан кейін атам топты

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

басқаруды өз қолына алып, жауған оқ пен жарылған минаға да қарамай, жауынгерлерді құтқарып, понтондарды сақтап жағаға жеткізді. Жағаға жеткен сәтте фашистермен кескілескен шайқасқа кірісіп кетеді. Ақыры жау солдаттары шегінуге мәжбүр болады. Осы кезде ерекше көзге түсіп, Днепрден өткендегі көрсеткен ерлігі мен батырлығы үшін аға сержант Зәкария Белібаев «Кеңес Одағының батыры» атағын алды. Осы арқылы тек туғандарының ғана емес, бар халқының ардақты ұлына айналды.

«Отансүйгіш, патриотизм» сөздерін естігенде, кімнің болсын ойына, ең алдымен, Ұлы Отан соғысы ардагерлері түсетіні – рас. Ол – заңды дүние. Себебі, соғыс ардагерлері үлкен батырлықпен, үлкен жүреппен, үлкен махаббатпен елді, жерді қорғап, жеңіске жетті. Сол арқылы өзгеге де, келешек ұрпаққа да Отанды сүюдің зор үлгісін көрсетті.

Бірақ Отанға деген махаббатты дәлелдеу үшін тек майдандағы ерлігің міндет емес. Жалпы, патриотизм дегенді Отанға деген ыстық ықылас, оған деген сүйіспеншілік, Отан алдындағы адалдық деп түсінемін.

Отанға деген махаббат пен оның алдындағы адалдықты тек көрсетіп қоймай, оны өзгеге насихаттап, түсіндіру қажет.

Қазақ жұрты ерте кездерден-ақ өз ұлдарының ержүрек, батыр болып өсуіне, жүрегінде туған елге, жерге деген сүйіспеншіліктің мол жатуына көп көңіл бөлген және осы бағытта тәрбиелей де білген. Оның басты үлгісін сөз маржандарынан құралған мәнді де мағыналы халық даналығынан көре аламыз.

Еліміздің Президенті Нұрсұлтан Назарбаев: «Қазақстанның отаншылдық сезімін тәрбиелеу білім берудің мектепке дейінгі жүйесінен жоғарғы оқу орындарына дейінгі орталықтарда барлық ұйымдарда көкейкесті болып табылады. Балаларды Отанды, туған жерді, өзінің халқын сүюге тәрбиелеу – мұғалімнің аса маңызды, аса жауапты да қадірменді парызы» – деген еді. Әр дәуірдің тарихи кезеңдерінде Отансүйгіштікке тәрбиелеудің өзіндік мүдделері болады. Ол, ең алдымен, «ұлтжандылық», «отансүйгіштік», «патриотизм» ұғымдары сол заманның наным-сенімінен туындайды. Еліміз егемендік алғаннан бері жас ұрпақ тәрбиесінің темірқазығы – «Қазақстандық патриотизм» болды. Елбасымыз өзінің жолдауында «біздің балаларымыз бен немерелеріміз бабаларының игі дәстүрін сақтай отырып, қазіргі заманғы нарықтық экономика өркендеу үстіндегі күллі әлемге әйгілі әрі сыйлы, өз елінің патриоттары болады» деп нақты көрсеткен болатын.

Елбасымыз жас ұрпақтың елін сүйіп өсуіне, ел мүддесі үшін қызмет етуіне көп жағдай жасап отыр. Білім жүйесіне, өнер саласына, спортқа да біраз көңіл бөліп жатыр.

Спорт демекші, спортшылардың бойында да патриотизм жоғары болуы тиіс деп ойлаймын. Олар талай жарыста, өзге елдерде ел намысын қорғайды.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Жеңіске жетсе – ел алдындағы парызым деп біледі. Жат елде көк туымызды желбіретсе, әрине, еліміздің мәртебесі арта түспек.

Ел бейнесін және Отанымен ажырағысыз байланыс сезімін мемлекет пен қоғам түрлі тетіктер мен институттар, ең алдымен, білім беру арқылы қалыптастырады. Адам баласы жастайынан мектеп қабырғасында білім ала отырып, сол білімін ел мүддесі үшін жұмсау қажет екенін түсінуі керек.

Қасиетті хадисте «Отанды сүю иманнан – дүр» деп айтылған. Қазіргі таңда көпшілік қауым санасында «патриоттық тәрбие – әскери борышты өтеу» деген түсінік қалыптасқан. Мұндай ұғым патриоттық тәрбие беру түсінігіні мазмұнын тарылтады. «Отан отбасынан басталады» деген халық даналығын ұмытпаған жөн. Отбасынды сүю, қадірлеу, бағалау, құрметтеу – бұл Отансүйгіштіктің алғашқы сатысы.

Жауынгерлік әзірлікте жақсы көрсеткіштерге жеткен, салауаттық өмір салтын дұрыс ұстанған, ана тілін сыйлайтын әрбір ұлан еліне қорған бола алады.

Елін сүю, Отанын қорғау – қашаннан ер жігіттің де, қыз баланың да парызы. Қазақта елін, жерін жанқиярлықпен қорғап өткен батыр ұлдары мен батыр қыздары жетерлік. Батырлық жырлардан белгілі Алпамыс, Қобыланды батырлардан бастап, Қабанбай, Бөгенбай, Абылайлар, Махамбет, Исатайлар, Бауыржан Момышұлы, Талғат Бигельдинов, Сұлтан Баймағамбетовтар, қазақтың қос қарлығашы Мәншүк пен Әлия, Қайрат Рысқұлбеков, Ләззат Асанова, Ербол Сыпатаев сынды талай-талай отансүйгіш батырлар елін қандай жанқиярлықпен қорғалы десеңізші?! Олар халқымыздың тыныштығы үшін, біздің бақытты өміріміз үшін күресті. Отан үшін от кешкен азаматтарымыздың ерлігі ешқашан да ұмытылмайды, ұмыт болмайды да!

Нағыз патриот өзінің ісімен, үлгі боларлық әрекетімен көрінеді. Сондай-ақ, отаншыл жан өз туған халқының озық өнеге-дәстүрін, ұлттық ерекшеліктерін өз бойларына сіңіре отырып, өзгені де орнына сай құрметтей білуге тиіс. Міне, нақ осы қасиеттер ұландардың өн бойынан қалтқысыз табылып жатса, жас мемлекетіміздің қорғаныс қабілеті күн санап арта түскен болар еді. Ел тәуелсіздігінің баяндылығы да осында. Осынау туып-өскен, өркендеген жерімізді, бүгінде әлемге танылған кең байтақ еліміздің топырағын өзге жұрттың табанына таптатпай, көзіміздің қарашығындай сақтап, қастерлеу – қай-қайсымыздың да қасиетті борышымыз.

Осы ата-бабаларымыздың Отанға деген шексіз сүйіспеншілігі ел тәуелсіздігіне бастады. Қазақстан Республикасы өзінің тәуелсіз мемлекет екендігін бүкіл әлемге паш етті. Қазақстанның гүлденіп, өркендеп, көркейіп, жастары оқыған, үлкені ел сыйлаған, патриотты, ұлтжанды, халықтың мықты діттеген ордасын құру – ел мақсаты. Талай қиыншылықты бастан кешірген халық екенімізді тарихтан білеміз, сонда да ащы мен тұщының дәмін татып, қиыншылық көрсе, қысылмай, батылдық, табандылық, өжеттілік танытып

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

бүгінге жеткен Отанымыз – алтын орда үйіміз. Қазақстанды Отаным деп таныған әрбір азамат осыны түсінер деп ойлаймын. Ол үшін, алдымен, адамның Отанына, туған еліне, оның тіліне, салт дәстүрі мен мәдениетіне деген сүйіспеншілік сезімі қажет деп танымын. Ата-бабамыздың асыл арманы мен мақсатынан туған қасиетті тәуелсіздік тұғыры баянды болсын деп тілеймін. Отанымыздың тарихи бастауларына бойлап, бүгінгі күн өлшемімен таразылау арқылы осынау талай жылғы күреспен келген тәуелсіздіктің құнына баға жетпейді.

Әуесханова Айгерім

5 сынып, Б.Атыханұлы атындағы №36 гимназия
Жетекшісі: Иманбаева М. Т.

Қазақстан – менің Отаным

Өз Отаныңның, өз елінің патриоты болғанға не жетсін! Сайын дала атажұрт бабаларымыздың көздің қарашығында сақтап, найзаның ұшы, білектің күшімен қорғанының арқасы бізге жетіп отыр. Ендеше, осындай алып Отанды сүйіп өту кімге де болсын парыз әрі қасиетті міндет. Отанды сүю оның әрбір тасын сүюден басталады. Яғни, туған анаңа, туған жұртыңа деген махаббат Отанға деген махаббатқа ұласпақ. «Отан оттанда ыстық»-дегенді ата-бабалардымызды бекер айтпаған. Мен өз елімді, өз жұртымды жақсы көремін және мақтан тұтамын! Елім үшін қолымнан келгеннің бәрін аямаймын!

Базақұлова Дана

6 сынып, Б.Атыханұлы атындағы №36 гимназия
Жетекшісі: Ибраимова М. С.

Қазақтың салт-дәстүрі

Бала тәрбиесіне көп көңіл бөліп, жалпы адам тәрбиесіне терең мән беретін халық-қазақ халқы. Қазақ халқы өте қонақжай халық. Сондай –ақ, қазақтардың әдет-ғұрып, салт-дәстүр, өнеге тәрбиесінде өте терең мән жатыр.

Сәби дүниеге шыр етіп келгеннен, дүние есігін ашқаннан есейгенге дейін қазақтардың балаға беретін тәлім-тәрбиесі, ілім-білімі, өнеге-тағылымы, өткізетін салт-дәстүрі әдет-ғұрпы өте көп. Мысалға айт кетсек, шілдехана, шашу, бесікке салу, қырқынан шығару, тұсаукесер, сүндет той, беташар, тілашар және т.б. Бұлардың тек рухани ғана емес, сонымен бірге, жас ұрпақ, адам тәрбиесіне де үлкен қызмет атқаратынын естен шығаруға болмайды.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Әрбір салт-дәстүрге жеке тоқтала кетсек, әрқайсысының өзі бір өнеге, тәрбие сияқты. Әрбір қазақ баласы қазақ болғандығының белгісі ретінде, тым құрығанда салт-дәстүр түрлерін, қазаққа тән ойын түрлерін болсын білуі тиіс. Мысалы, асық, алтыбақан, ақ сүйек, қыз қуу, тағысын тағы, бұлардың өзі бір тоқталық, зерттеп, айта кетуді қажет етеді.

Қазақ халқымен басқа елге мақтанғың келсе, «Менің қазақ елім!» деп еш қысылмай, ауыз толтыра айта алатын халге жеткеніміз арғы ата-бабалар арқасы! Қазақ елі басқа еш елде кездеспейтін, қайталанбайтын салтымен, дәстүрімен, әдет-ғұрпымен, жерімен, тағысын тағы мақтаныштарымен мақтана алады.

Мен өз елімді, жерімді, салт дәстүрімді мақтан тұтамын және барынша сақтауға үлес қосамын!

Базарқұлова Іңкәр

8 сынып, Б. Атыханұлы атындағы №36 гимназиясы

Қазақстан - Отаным менің!

Ұясыз құс болмайтындай, Отансыз адам болмайды. Менің Отаным, атамекенім, туған жерім – Қазақстан. Қазақстан деген сөзді естісем көзіме бірден асқар-асқар таулар, шалқыған жайлау, түтіні бұрқыраған ауыл, сайраған құстар, жазық дала, сарқыраған өзен, қарасаң көзің тоймайтын табиғат елестейді. Әр адамға өз Отаны қымбат. Қазақстан мен үшін ыстық, киелі, қымбат, еш жерде қайталанбас, қасиетті өлке. Менің Қазақстанға деген сүйіспеншілігім анама деген махаббатпен тең.

Отан... Бұл бәрінің жүрегіне жылы тиер, әрбірінің жанына ең жақын сөз. Атамекенім – алтын ұям. Егерде адам жыраққа шықса, өзінің туған жерін сағынатын белгілі.

Туған жерге арналған ақын-жазушыларымыздың өлең жырлары қаншама десеңші?! Туған өлкені ештеңемен айырбастауға болмайды.

«Туған өлкең – шежірең» демекші, әр адам өзінің елінің тарихын білуі тиіс. Қазақстан - бабаларымыздың ұрпаққа қалдырған иелігі, ең қымбат мұрасы. Тәуелсіздікті ата – бабаларымыз қанша аңсады десеңші?! Тәуелсіздік жолында қазақ бабам не көрмеді? Еліміздің басынан азап та, аштық та, сұм соғыс та өтті. Еліміздің батырлары Отан үшін өмірлерін қатерге тігіп, ерлікпен соғысып, ерлікпен өмірден кетті. Жерді дүр сілкіндірген Желтоқсан оқиғасы әрбіріміздің есімізде ең ауыр күн ретінде қалды. Ресейдің отарлығына қарсы шеруге шығып, егемендікті армандаған жастарымыз қыршынынан қиылды. Қанша қиыншылық келсе де, біз оларды ұмытпаймыз, айыптамаймыз да.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Себебі, бұл – тарих. «Өткенімізді ұмытсақ, болашақ бізді кешірмейді» деген ұлы даналықты жадымызда ұстайық!

Қазір Қазақстан – дербес, егеменді мемлекет. Соңғы 21 жылда Қазақстан үлкен жетістіктерге жетіп, жаңа белестерге көтерілуде. Мұқағали ағамыз айтқандай:

«Сендердікі қоғам, өмір, заман да,
Сен түзеген қалаңменен, далаң да,
Болашақ та, барлығы да сендердікі, жас ұрпақ,
Сендерге аманат етіп табыстаймыз, қабыл алыңдар!»

Біз – еліміздің үміт артарымыз, елімізді көркейтетін де біздер – жастар.

Қазақстан, сен кеңсің, заңғар биіксің, ұлы мемлекетсің. Мен сені мақтаныш тұтамын, қадірлеймін, ардақтаймын. Отаным менің! Мен сенің атыңды бүкіл әлемге танытатын перзентіңмін, тәуелсіздікті мықтап қолда ұстайтын балаңмын!

Байменова Назерке

8 сынып, №1 балалар шипажайы мектеп
Жетекшісі: Садырбекова К.Б.

Қазағымның салт-дәстүрлері

Қандай халықтың болмасын салт-дәстүрлері сол халықтың мінез – құлқын, қасиеттерін таныта алады. Мысалы: қазақтарға тән бауырмалдық, ақжарқындық, қонақжайлық. Әрине, бұл ерекшеліктер басқа халықтарда да кездеседі. Бірақ бұл қасиеттер әр халықта әр қырынан көрініс береді, сонымен қатар әр ұлт өкілдерінің салт-дәстүріндегі мән-мағынасы мен тәлім-тәрбиесі бір-біріне ұқсап, бірін-бірі толықтырады.

Той – думандарда, жиындар мен мерекелерде орындалатын осы қазақ халқының салт-дәстүрлері оның ұмыт болмағанын паш етеді және тіршілік кәсібіне, наным-сеніміне, өмірге деген көзқарастарына байланысты ұрақтан-ұрпаққа беріле ауысып, өзгеріп, жаңарып отырады. Қазіргі уақыттың өмір ағымына байланысты кейбіреулері түрленіп қана қоймай, жаңадан еніп те жатыр.

Салт-дәстүрлердің ұрпақ тәрбиесіндегі мәні зор. Ол бала тәрбиесіне байланысты, тұрмыс-салт және әлеуметтік-мәдени салт-дәстүрлер болып үш түрге бөлінеді.

Бала тәрбиесіне байланысты әдет-ғұрыптарға: баланың дүниеге келген күнінен бері жүргізілетін тәлім-тәрбиелерінен бастап, есейіп азамат болып

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

кеткенге дейінгі кезеңі кіреді. Мысалы: шілдеhana, сүйінші, балаға ат қою, бесікке бөлеу, қырқынан шығару, тілін дамыту, тұсау кесу, атқа мінгізу, сүндет той, тіл ашар, ұл бала мен қыз баланы жанұя болуға, шаруашылыққа, еңбекке, өмірге бейімдеу.

Тұрмыс-салт дәстүріне қазақтың киіз үйі, жиһаздары, ұлттық киімдер мен тағамдарын жатқызамыз. Мал бағу, егіншілік, аңшылық, бағбаншылыққа қатысты кәсіптерге үйретудің тәлімгерлік түрлері халқымыздың дәстүріне сай жүргізіледі. Ұлтымыздың ұлттық сөз өнері, аспаптары, мерекелері, қонақ күту дәстүрі өзге елдерден біздің биік тұрғанымызды көрсетеді. Оның бір дәлелі, баспанасы киіз үйден бастап, оның ішіндегі түрлі тұрмыста қолданылатын заттарын, бұйымдарын, киім-кешектерін шебер жасай білгендігі.

Ата-бабамыздың салт-дәстүрлерін мақтан тұтамын. Қазақта «Алты жыл аш болсаң да, атаңның салтын ұмытпа» деген мақал бар. Осы мақалға сүйене отыра бабамның аманатын сақтаушы ұландардың бірі мен боламын. Елімді, өз туған өлкемді, салт-дәстүрімді шын жүрегіммен сүйемін және әлемге танытқым келеді. Себебі қазағымның асыл қасиеттері жүрегіме қуат, көңіліме мақтаныш береді.

Бүгінгі күні Тәуелсіздігімізді алып, Тәуелсіз мемлекет атанып, өзге елдермен тереземіз тең болып отырған шақта біздер, бүгінгі жас ұрпақ ұлттық құндылықтарымыз бен салт-дәстүрлерімізді заман талабына сай қолданып, ұрпақтан-ұрпаққа аманат етеміз деп сөз береміз.

Батырева Дарья

9 класс, КГУ «Гимназия № 35»

Руководитель: Ярмухамедова А.Б.

Казахстан - моя родина

Моей Родиной является Республика Казахстан. Это великое богатейшее государство с уникальной историей, древней культурой, развитой экономикой, мудрыми правителями, замечательными людьми. Я горжусь, что живу в этой стране.

Если оглянуться на нашу историю, то мы увидим, что нынешний Казахстан прошел тяжелый путь к своей независимости, путь, длившийся более двухсот лет. Казахстан прошлого – историческая Родина отважных тюркских племен, славных батыров и мудрых акынов, трудолюбивого народа. Тысячи людей боролись за свободу нашей страны, многие погибли за будущее своей Родины. «Вся многовековая история со времен древних скифов, гуннов, огузов, саков, усуней, канглы, кыпчаков и до вчерашнего трагического Желтоксана — это летопись нашей борьбы за честь и независимость

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Родины». «Казахи — народ, унаследовавший и сохранивший на земле предков большую отчую юрту Тюркского мира». Казахстаном был пережит царизм, казахстанцы многое сделали для победы в годы Великой Отечественной Войны 1941-1945 годов, являясь частью советского народа, принимали активнейшее участие в освоении целинных и залежных земель, развитии экономики бывшего Советского Союза:

Светит солнце с небес,
Золотится пшено.
Своё мужество мы
Доказали давно.
За порогом веков
Продвигались вперед,
Очень горд и силен
Казахстанский народ...

На долю поколения наших родителей выпало время обретения Казахстаном независимости, начавшееся 16 декабря 1991 года с принятия Конституционного Закона « О государственной независимости Республики Казахстан» и объявления этой даты Днем независимости, а сейчас и мы являемся свидетелями того, как крепнет молодое государство, как делается история.

После распада Советского Союза все ранее входившие в него республики оказались на одной стартовой черте в своем самостоятельном развитии. Все без исключения провозгласили самые современные, передовые и прогрессивные ориентиры своего развития, декларировали приверженность демократии, гуманизму, общечеловеческим ценностям. Но на деле результаты, как мы можем видеть сейчас, получились разные и не всем удалось двигаться в русле глобальных достижений.

Казахстан имел множество экономических, политических и многих других проблем, однако, благодаря правильно расставленным приоритетам, достаточно быстро пошло восстановление его экономики, преодоление безработицы и кризиса, нашему государству удалось найти свой путь, известный теперь в мире как «казахстанский путь». Современный Казахстан сегодня — это независимое, суверенное, демократическое государство со стабильной экономикой и беспроигрышным планом на будущее. Сегодня Казахстан смело заявляет о себе, о своих правах и целях.

Я считаю, что это яркий пример того, какую решающую роль в общественном развитии играют политическая культура населения, дальновидность и воля лидера. Нурсултан Абишевич Назарбаев, Президент нашей Родины, всегда на первое место ставит народ, и люди верят ему и идут за ним. «Заботиться о возрождении национальной самобытности казахов —

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

мой президентский и сыновний долг», «Нет у меня печалей и забот, отдельных от дум и чаяний моих соотечественников. Что бы ни уготовила судьба — все испытаю, выдержу и преодолею вместе с народом», - говорит Нурсултан Абишевич Назарбаев.

Президент Республики Казахстан является гарантом Конституции. Конституция - основной закон любого современного государства, а также основа стабильности завтрашнего дня. В её первой статье сказано, что Казахстан является демократическим, светским, правовым и социальным государством, высшей ценностью которого является его народ. “Как гарант Конституции Республики Казахстан я буду жёстко требовать от всех неукоснительного исполнения её положений”, – говорит лидер нашей страны.

Казахстан имеет собственные Государственные символы: Флаг, Герб, Гимн, которые являются отражением нашей истории, культуры, демонстрируют неповторимую самобытность страны и служат выражением самосознания ее граждан. Флаг – это один из главных символов государства, олицетворяющий его суверенитет и идентичность. Небесно-голубой цвет флага отражает менталитет кочевников, символизирует мир, спокойствие, благополучие. Образ солнца на нем - это олицетворение жизни, богатства и изобилия. Орел - свобода, достоинство, мужество, высокие идеалы. Орнамент на флаге изображен в форме «қошқар мүйіз»(бараний рог)- это древний орнамент, известный еще с эпохи ранних кочевников. Автор флага-художник Шакен Ниязбеков.

Государственный Герб представляет собой изображение шанырака на голубом фоне, от которого во все стороны в виде солнечных лучей расходятся уйки в обрамлении крыльев мифических коней. Шанырак- верхняя сводчатая куполообразная часть юрты, напоминает небесный свод и символизирует собой отчий дом, вселенную, мир. Конь- спутник кочевника, с ним связана вся его жизнь, а конь с крыльями и рогами означает устремление к сильному и процветающему государству. Пятиконечная звезда в верхней части выражает стремление казахстанцев присоединиться к сообществу государств и народов всех пяти континентов Земли. В нижней части Герба – надпись «Қазақстан». Авторами Герба являются известные архитекторы Жандарбек Малибеков и Шот-Аман Уалиханов.

В истории независимого Казахстана государственный Гимн страны утверждался дважды. В 2006 году был принят новый государственный Гимн. Его основой стала популярная в народе патриотическая песня «Менің Қазақстаным», которая была написана в 1956 году Шамши Калдаяковым на стихи Жумекена Нажимеденова. Для придания песне высокого статуса государственного гимна и более торжественного звучания Президент Казахстана Нурсултан Назарбаев доработал первоначальный текст.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Значительными событиями в жизни суверенного государства, я думаю, можно считать введение национальной валюты и государственного языка. «Государственный язык — такой же символ государства, как Флаг, Герб, Гимн страны. В этом своем качестве он должен объединять всех граждан страны», — подчеркнул Н.А. Назарбаев.

Очень важным мероприятием, по моему мнению, было создание на первом Всемирном курултае казахов Всемирной ассоциации казахов, основной задачей которой является установление связей с этническими казахами, проживающими за пределами своей Родины. На курултае было решено, что Казахстан будет стремиться «создать такие условия, чтобы каждый казах, в какой стране бы он ни жил, чувствовал себя полноправным представителем своей нации». Вместе с тем Н.А. Назарбаев подчеркивает: «Мы считаем принципиально важным принимать меры по сохранению и развитию казахского этноса без ущемления прав других наций и народностей и не за их счет».

Президент также подчеркнул, что планомерно увеличивается роль государственного языка, причем не в ущерб русскому языку как языку межнационального общения. Я много времени посвящаю изучению казахского языка, уже дважды участвовала в Абаевских чтениях и оба раза занимала второе место среди других конкурсантов.

Я думаю, что сейчас не зря важное место отводится развитию молодого поколения. Государство делает все, чтобы каждый молодой человек в Казахстане был востребован. Мы не должны жить иллюзиями. Надо трудиться и реализовывать свой потенциал в родном Казахстане. Мы — главная сила нового курса, и нам пожинать плоды его осуществления.

Нет сомнения, что Казахстан как суверенное государство состоялся. И я, действительно, горжусь этим и считаю себя истинным патриотом своей Родины. Я стараюсь уделять большое внимание учёбе, хочу приобрести максимум знаний, потому что государству нового тысячелетия необходимы образованные, активные люди. И от меня тоже будет зависеть будущее нашего государства. «Казахстану необходима интеллектуальная революция, которая позволит пробудить и реализовать потенциал нашей нации,» — говорит Н.А. Назарбаев. Лично я буду стараться отлично учиться, работать на благо государства, чтобы внести вклад в развитие моей Родины, Республики Казахстан.

Мой независимый Казахстан — это мой дом, моя Родина!

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Болатұлы Заңғар

7 сынып, №13 Орта мектеп

Мен елімді сүйемін

Менің отаным Қазақстан Республикасы. Жер аумағы 2724,9 мың км², халық саны 16млн. Қазақстанда 14 облыс бар. Қазақстан елі солтүстігімен Ресеймен, өңтүстігі Өзбекстан, оңтүстік-шығысы Қытай және Қырғызстанмен шекараласады. Біздің еліміз 1991 жылы 16 желтоқсанда тәуелсіздігімізді алдық. Тұңғыш Президентіміз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев. 1993 жылы 15 қарашада еліміздің өз теңгесі шықты. Еліміздің астанасы 1998 жылы 6 шілдеде Астана қаласына көшті. Қазақстан жері таулы қыратты, жазықты, шөлейтті, өзен-көлдерімен, қорықтарымен бай болып келеді. Өзендері: Сырдария, Тобыл, Ертіс. Көлдері: Зайсан, Балқаш, Алакөл. Таулары: Іле-Алатау, Қаратау, Қазығұрт. Қорықтар: Ақсу-Жабығылы, Үстірт, Алматы. Жазық далалары: Сарыарқа.

Елімізде көптеген қазба байлықтар өндіріледі. Олар: Мұнай, табиғи газ, алюминий, темір өнімдері, алтын, мыс, никель, маргенец. Қазақстанда отырықшы мал шаруашылығы және де егін шаруашылығымен айналысады. Егін шаруашылығы солтүстік аймақтарында бидай мен жүгері өсіріледі. Оңтүстігінде мақта шаруашылығы, бау-бақшалар, тары мен күнбағыс өндіріледі. Мата, жүн және тері өндірілетін зауыттар бар. Мал шаруашылығында төрт түліктің барлығы бар. Олар: түйе, жылқы, сиыр, қой. Сүт өнімдері: сүт, айран, қымыз, қымыран, құрт, сүзбе.

Бізде әулиелі жерлер көп. Атырауда Бекет-ата, Түркістанда Қожа Ахмет Йассауи, Отырарда Арыстан баб, Жамбылда Айша бибі, Алматыда Райымбек баба бар. Біз ақын жыршы, жазушыларымыз, әншілеріміздің көптігімен мақтанамыз. Ақындарға: Абай Құнанбаев, Мұхтар Шаханов; Жазушылар: Ғабит Мүсірепов, Мұхтар Әуезов. Әнші-композиторлар Шәмші Қалдаяқов, Ескендір Хасанғалиев, Роза Бағланова, Роза Рымбаева, Бибігүл Төлегенова.

Біздің ел өте бай. Мен өз елімді сүйемін!

Григорянц Александр

11 класс, школа-гимназия № 27

Что для меня значит патриотизм!

Сейчас очень много рассуждают о патриотизме, о том, что же это такое, о том, как воспитать в таком духе подрастающее поколение казахстанцев. Так что же это такое? Любовь к родине, к стране, в которой ты живешь, к своему народу. Это уважение и дань традициям и обычаям своей земли, это память о

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

подвигах наших предков, о трудностях и испытаниях, пережитых нашим народом на пути к светлому будущему, то есть к нашему настоящему.

Чтобы объяснить, что же значит слово «патриотизм» для меня лично, расскажу о своей семье.

Мой дедушка по папе, прошел всю Великую Отечественную войну с 1941 по 1945 годы. Он дошел до Берлина! Я думаю, это не пустые слова. Он был награжден орденами и медалями за боевые заслуги в годы ВОВ. Сейчас его награды хранятся у нас дома, как реликвия, как память о нем. К сожалению, деда не стало задолго до моего рождения, сказались боевые ранения, но я знаю о нем, помню и горжусь тем, что я его внук.

А в пятидесятые годы 20-го века, мой дед вернулся к своей мирной профессии, он был геологом. И вот судьба занесла его в Казахстан, в бескрайние степи Семипалатинской области, где он и познакомился с моей бабушкой. Она, молодой врач, которая после медицинского института сама приехала работать в сельскую местность, в глубинку. И как раз в то время, когда на Семипалатинском полигоне активно проходили ядерные испытания, моя бабушка трудилась в этих местах. Спасала жизни людей, ездила на повозке, запряженной волами, в отдаленные села и аулы. Они честно и добросовестно трудились на благо нашей страны, на благо нашего народа, хотя сами родились не здесь, а на Кавказе.

Бабушка более пятидесяти лет проработала врачом в Казахстане, в больницах и роддомах, спасала жизни только что родившимся младенцам. И, думаю, не один десяток уже взрослых людей, должны сказать ей спасибо за спасенную жизнь! Она является заслуженным врачом, имеет награды, и главное, она до сих пор с нами, ей уже 85 лет.

Мои бабушка и дедушка по маминой линии, тоже врачи, уже более сорока лет они трудятся в медицине. Они продолжают помогать людям, трудиться для своей страны Казахстан, хотя сами уже пенсионного возраста.

Я люблю своих родных и горжусь ими. Они для меня самый главный и значимый пример истинных патриотов своей страны, своей родины. Во мне течет много кровей: армянская, казахская, русская. Мне трудно сказать какой я национальности, но я точно знаю, что моя родина — Казахстан, я — казахстанец! Как говорится в народной пословице, здесь я родился, надеюсь, что в будущем, здесь я и сгжусь.

Вот так и каждый молодой человек должен с детства знать о своих корнях, знать и ценить, то, что для его будущего, для его счастья, сделали его предки. Тогда, я думаю, не придется объяснять, что же такое патриотизм.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Даирова Дана

5 сынып, №36 гимназия
Жетекшісі: Иманбаева М.Т.

Менің Қазақстаным

Менің туып, өскен жерім –Егемен ел Қазақстан. Қазақстан тәуелсіз, жері кең, ұлан байтақ, егеменді ел. Қазақстан жерінің асты да, үсті де бай. Асты бай дегенім-көптеген қазба байлықтары, ал, үсті бай дегенім-Қазақстан жеріндегі бейбіт, аспаны ашық, қырандай самған, өмір сүріп жүрген қазақтарым.

Қазақстан Республикасының рәміздері - ұлт мақтанышы. Республикамыздың үш мемлекеттік рәміздері бар: ту, елтаңба, әнұран. Туда бейнеленген көк түс-көгілдір және ашық аспанымыз, ал, қыран біздің бейбіт, самғап ұшып жүрген бостандығымыздың бейнесі. Елтаңбада шаңырақ, қос пырақ, жұлдызша және «Қазақстан» деп жазылған таңба бар. Әнұран-әр қазақ баласының патриоттық сезімін тудыраы хақ!

Мен өз Қазақстанымдай байтақ елімді мақтан тұтамын! Қазақ болғанымға қуанамын!

Дауленова Жибек

9 класс, Школа-лицей №131 им.Б.Момышулы
Руководитель: Оспанова С.С.

Моя Родина – Независимый Казахстан!

Древняя и вечно юная земля... Высоко в поднебесье вздымается она седыми вершинами гор и сверкает на солнце голубыми озерами. Просторные, обширные, необъятные степи, где пролетают беркут и орел, где скачет гордый тулпар. Пустыни, через которые не раз проходили караваны. Леса... Березы, что радуют глаз белой корою своею, сосны, дубы, могучие отцы деревьев... Земля батыров, земля талантливых акынов, писателей, певцов и жырау. Это – мой родной Казахстан.

Родной... Родина... Как тепло и ласково звучат для всех людей эти слова! Это потому, что Родина – самое важное, самое дорогое и всеми любимое слово. У каждого человека есть своя Родина.

Двадцать четыре года назад, шестнадцатого декабря тысяча девятьсот девяноста первого года, Нурсултан Назарбаев, действуя по зову разума, руководствуясь стремлением обратить общественную свободу во благо казахстанцев, подписал Конституционный Закон «О государственной независимости Республики Казахстан». Это, без сомнения, великий день в

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

истории нашего государства, нашего народа. Осмысливая и оценивая путь своей страны, ее шаги к суверенитету, понимаю: многое достигнуто за эти годы. Я родилась уже в независимом Казахстане, где свободен каждый человек и единой семьей живут представители более ста тридцати наций и народностей. И в этом единстве наша сила.

Двадцать четыре года Независимости Казахстана – это отличное начало большого пути. За двадцать с небольшим лет достигнуты экономические и политические перемены в развитии Казахстана. За годы независимости казахский язык обрел статус государственного языка. Современный Казахстан – независимое, экономически сильное и динамично развивающееся демократическое государство, признанное мировым сообществом. Республика Казахстан – одна из немногих стран СНГ, которая имеет долгосрочную стратегию развития вплоть до 2050 года. Специальная президентская программа «Дорожная карта» позволила социально защитить казахстанцев в период мирового кризиса. Растут денежные доходы населения, заработная плата, величина прожитого минимума. Особую гордость у меня, как и у всех жителей моей страны, вызывал факт, что в 2010 году Казахстан председательствовал в ОБСЕ. А в нашей столице Астане был проведен Саммит, на который съехались президенты стран, входящих в ОБСЕ. А VII зимние Азиатские игры – это «золотой триумф казахстанского спорта». И, конечно, нельзя не сказать о столице нашей Родины – городе Астане. Я представляю Столицу и страну прекрасным цветком, цветком единства, где каждый лепесток – это народы Казахстана, живущие одной семьей. Как каждый лепесток неповторим и прекрасен, так каждый народ имеет свою историю, язык. Центр этого волшебного цветка – наша столица Астана. Астана – это современный город, символизирующий мощь, силу и красоту Казахстана.

Да, успехи моей страны за двадцать четыре года Независимости огромны и значимы. Все они являются доказательством того, что Казахстан – это страна больших возможностей. Здесь любой человек может проявить свои способности. Богатство земли вызывает у меня гордость. Глубокую любовь к Родине не может испытывать человек, равнодушный к живущим рядом с ним людям. Любить свою страну – это любить ее народ. Именно ему посвятили жизнь многие великие люди, настоящие сыны своего Отечества. Народ – это бесценное богатство моей Родины. В Казахстане ценят мир, дружбу, согласие, взаимопонимание, и понимают, что все это зависит от каждого человека.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Дидковская Анастасия
10 класс, школа-лицей № 48
Руководитель: Алимбаева Н. С.

С Родиной вместе расти и мужать

В жизни каждого человека есть духовные корни, которые связывают его со страной, ее прошлым, настоящим и будущим. Чувство любви к родине воспитывается еще в раннем детстве. Для каждого из нас родина начинается с малого: родной дом, родная улица, родной город. И именно с самого красивого города Алматы начинается моя родина. Здесь проходило мое удивительное детство. Тогда город казался гигантом, а я – маленькой песчинкой большой жизни: широкие улицы, а вдоль тротуаров пирамидальные тополя, как часовые на посту, парк им. Горького, где на клумбах росли удивительные цветы.

Когда повзрослела, стала осознавать, что мой город – это частица большого государства. И сейчас я с гордостью могу сказать: «Моя Родина – Казахстан». Я люблю его вместе с многонациональным населением, огромными богатствами, достоинствами и недостатками.

Более двух десятилетий за плечами нашей страны. За это время Казахстан добился многого, но самое главное достижение – мир и дружба на нашей земле. За годы независимости пройден путь, который другие государства преодолевали десятилетиями. И во многом это стало возможным благодаря нашему Президенту. Это он делает все зависящее от него, чтобы всем в Казахстане жилось комфортно. Нурсултан Абишевич уверенно руководит огромным, современным государством. «В этом мире у нас есть лишь одна Родина. Это – Казахстан. И наш общий, священный долг – ... честно и преданно служить Родине», - внимаю я словам главы государства. Я горжусь, что живу в стране, где созданы все условия для всестороннего развития молодого поколения. Ведь именно нам строить будущее Казахстана. Я верю, что это будущее будет чистым, светлым и прекрасным. И если каждый из нас отдаст частицу своего труда и своей души родной стране, то она станет одной из богатых и уважаемых мировых держав. И пусть сменяют друг друга десятилетия и века, пусть одно поколение сменяется другим, одно остается неизменным – любовь к Родине.

«Ты должен посвятить отечеству свой век, коль хочешь навсегда быть честным, человек», - вспомнились мне слова Д. И. Фонвизина. Он призывал меня, представителя молодого поколения, посвятить свою жизнь, потратить все свои силы, стремления достижению того светлого будущего, которому я стала свидетелем. Наша страна обладает огромным потенциалом, который при рациональном подходе и благодаря упорному труду и выдержке

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

патриотически настроенных казахстанцев, должен воплотиться в нашу общую мечту – Казахстан будущего.

Во все века люди мечтали о счастливой жизни. От нас самих зависит сейчас наше будущее. Для этого мы должны быть ответственными и энергичными, хорошо образованными, знать по крайней мере, три языка – казахский, русский и английский. Только благодаря терпению, труду, упорству, огромной любви к Родине мы сможем внести свой вклад в процветание нашего государства.

Досмағұлова Қарлығаш

11 сынып, №148 мектеп-гимназия

Жетекшісі: Салықбаева А. А.

Ел негізі – бала тәрбиесіндегі патриотизм

Болашақ ұрпақты кеудесінде намысы бар, білімді, туған елін, жерін сүйетін өнегелі ұрпақ етіп өсіргіміз келсе, бар назарды ұлттық тәрбиеге аударуымыз қажет. Қазіргі білімнің болашағы мол факторларының бірі – патриоттық тәрбие. Отанын сүю және азаматтығын мақтан тұту; өз отанының болашағы үшін, мамандығы үшін қызмет ету, ана тілін жетік меңгеріп сүйе білу, халқының салт-дәсүрін, ерекшеліктерін білу, дінге, тарихи мұраларға құрметпен қарау, өз отандастарына, сондай-ақ басқа ұлт өкілдеріне адамгершілік көзқарас білдіру - осының барлығы да патриоттық тәрбиеден басталады. Қазақстандық отаншылдыққа, ұлтжандылыққа, елдегі барлық халықтарды достық қатынасқа тәрбиелеу аса маңызды міндет. Қазір Қазақстан Республикасы – тәуелсіз мемлекет. Мұнда көптеген ұлттар мен халықтардың бір-бірімен тату-тәтті, сыйластық, ынтымақта өмір сүруі қуантарлық жағдай. Қазақстан олардың бәрінің отаны болғандықтан, біздің елді мекендеген барлық халықтар отаншылдық рухында тәрбиеленуі қажет. Мектеп оқушылары арасында жүргізілген жұмыстарда, сабақтарда оларды қазақстандық отаншылдыққа тәрбиелеуге ерекше мән беруі керек. Ал қазақ жастарын отаншылдыққа тәрбиелеуге үлкен міндеттер жүктеледі. Өйткені, Қазақстанның байырғы тұрақты халқы – қазақтар, жердің де, елдің де негізгі, түпкі иесі - біз, қазақтар. Сондықтан да алдымен қазақ жастарын отаншылдыққа, ұлтжандылыққа тәрбиелеу ерекше маңызды.

Патриоттық тәрбиені ұрпақ бойына сіңіру үшін әр уақыттағы қазақ халқының басынан өткен оқиғаларды айта отырып, түсіндіру қажет. Оқушылардың дүниеге көзқарасын қалыптастыруда тарих сабағының маңызы зор. Өйткені, тарих адамзаттың басынан өткізген тарихи – мәдени тәжірибесін, алдымен құндылықтарын оқытып үйретуді мақсат етеді.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Оқушыларды тарих сабақтарында тарихи материалдарды оқыта отырып, ерлікке, жауынгершілікке, батылдыққа тәрбиелеу де отаншылдыққа тәрбиелеумен тікелей байланысты. Тәуелсіз елдің биік те қасиетті ұғымдарының бірі — отансүйгіштік біздің халықты біріктіретін Қазақстанның бірлігі мен жалпыұлттық идеясының негізі болып табылады. Ол аса маңызды стратегиялық, ұлттық, мәдени және т.б. проблемаларды шешуге бағытталған қоғамның маңызды мобилизациялық ресурстарының формасы. Мемлекеттің саяси құжаттарында нақты белгіленген патриотизмнің ықтималды нәтижесі ел азаматтарының нақты іс-әрекеттерінен көрінуі тиіс. Себебі, азамат, патриот болу үшін батыр немесе асқан ерекше адам болудың қажеті жоқ. Тек өз Отаныңды жеткілікті дәрежеде сүйең, ол үшін қам жеуің, оның барлық қиындығы мен қуанышын бірге бөлісуің қажет. Қазақ халқы кейінгі тарихи оқиғаларда өзгерісті кезеңдер де, әсіресе Ұлы Отан соғысында, өзін патриотизм мен халықтар достығының жолын ұстаушы ретінде көрсетті. «Қызыл армияның солдаттарының көбі қазақтар болды: жалпы алғанда бүкіл соғыс барысында қазақтар өздерін жақсы жағынан көрсете білді, ал Сталинградта өте жақсы солдаттардың көбісі орта азиялық халықтар – қырғыздар, қазақтар және башқұрттар болды», - деп жазды Александр Берт. Осындай сөздерден кейін қазақ елінің патриоттығы сол кезден-ақ жоғары болғанына көз жеткіздім.

Қазақстандық патриотизм дегеніміз не? Менің ойымша, отандық патриотизм – бұл елдікті, мемлекеттілікті саналы түрде сезіну. Мәселен, кез келген адамның өзі туып-өскен жеріне бауыр басуы, ана тілін толық меңгеріп, оған құрметпен қарауы, өз Отаныңның мүддесін ойлау, туған жеріңе деген адалдық және азаматтық сезімдер, өз еліңнің саяси, экономикалық, әлеуметтік, мәдени саладағы жетістіктерін мақтан ету, өз Отаныңның бостандығы мен тәуелсіздігін қорғау, ата-бабаларың мен Отаныңның тарихына құрметпен қарау – бұлардың барлығы да қазақстандық патриотизм деген ұғымның ішіне сияды. Біріншіден, азаматтардың бойында жоғары патриоттық сезімді, өз Отанына деген адалдықты қалыптастыру қажет. Ол үшін әр адам өз Отанының мүддесін қорғауда азаматтық борыштары мен конституциялық міндеттерін атқаруға әрқашан дайын болуы тиіс. Екіншіден, әр тұлғаның бойында белсенді азаматтық ұстанымын қалыптастыру. Бұл ұстаным бала жастан, отбасындағы, өскен ортасындағы тәлім-тәрбиеден бастау алатыны баршаға мәлім. Үшіншіден, жас жігіттер мен қыздардың рухын шыңдайтын әскери-патриоттық тәрбие беру. Төртіншіден, әртүрлі ұлт, нәсіл, конфессиялардың өзара қарым-қатынасының принципі ретінде төзімділікке тәрбиелеу. Бесіншіден, қоғам мен тұлғаның әлеуметтік жағынан маңызды құндылықтарын қалыптастыру және дамыту. «Қазақстан – дүниедегі әр қазақтың қастерлі құбыласы! Қазақстан – әлемдегі барша қазақтың құтты қарашаңырағы! Қазақ баласы дүниенің қай түкпірінде жүрсе де,

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

тұтас қазақ халқының бір бөлшегі екенін біз еш уақытта ұмытпауымыз керек», – деді Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Назарбаев дүние жүзі қазақтарының IV құрылтайында сөйлеген сөзінде. Мемлекет басшысы патриотизмнің жер бетіндегі кез келген ұлттың жетістіктерінің бірі екенін қадап айтты. Яғни, бұл – кез келген қазақстандықтың табысын мақтаныш тұту, сондай табысқа қол жеткізуге өзінді де қайрау деген сөз. Әрбір қазақстандық өзінің жетістіктерін туған Отанына, еліне арнауы керек. Сонда әлгі адамның да, елдің де мейманасы тасып, әлемдік деңгейдегі беделі өседі.

Патриотизмге тәрбиелеудің ұзақ мерзімді мақсаты — азаматтарды біріктіру, азаматтарға Тәуелсіздіктің құндылықтары мен жетістіктерін ұғындыру, оларды мемлекеттік рәміздер мен идеология төңірегіне топтастыру. Бұл — ұзақ мерзімді мақсат. Оған қол жеткізудің басты жолы — толеранттылық, бірлік, өзара көмек, қайырымдылық т.б. Бұлар біздің мемлекетіміздің басты жоспарлары мен мақсаттарында толықтай көрініс тапқан, алайда олар жалпы ұлттық құндылықты бағыттарды нығайту бойынша жастар саясатын жоспарлы жүргізбейінше жүзеге аса алмайды. Жастар үшін осындай тәрбиелік мәнді істердің бірі — әр түрлі деңгейлер мен мазмұндағы тәрбиелік шаралар, мемлекеттік мерекелерді атап өту, түрлі патриоттық акцияларды ұйымдастыру мен жүргізу. Олардың ішінде жыл сайын өткізіліп отыратын ҚР мемлекеттік рәміздерінің күнін тойлау ерекше орын алады. Кешенділік, салмақтылық, орнықтылық, ерлік, толеранттылық, қарапайымдылық, еңбекке қабілеттілік, шын берілгендік пен жауапкершілік — патриоттық тәрбие саясат ағынындағы қазіргі заманғы шаралардың басты сипаттары. Сондықтан қазақстандық патриотизм мен елдің экономикалық әлеуеті тығыз байланысты. Қазіргі патриотизм ХХІ ғасырдағы Қазақстанға қажетті еңбек өнімділігі мен мәдениеттің ұйымдастырылуы деуге де болады: бүгінгі күні ол халықтың қоғам мен мемлекет мүдделеріне белсенді түрде қызмет етуін білдіреді. Патриотизм іс-әрекет ретінде барынша керек нәрсе және қоғамды өз ісінде жүйелі қалыптастырушы күш ретінде көрінеді.

Патриоттық сезім отбасынан басталады. Өкінішке қарай, нарықтық қатынастардың кеңінен орын алуы, ересектердің тәрбиеге жеткіліксіз көңіл бөлуі, ата-аналардың уақытының жетіспеушілігі мен қолдарының тимеуі отбасындағы жастар тәрбиесінің ролін түсірді. Әрине, мұндай жағдайларда өзінің ескі арнасын жоғалтқан патриоттық, отансүйгіштік сезімдерді қалыптастыру мен оған тәрбиелеудің жаңа жолға оңайлықпен түсіп кете алмасы анық.

Қазіргі кезеңде патриотизм тақырыбы, оның ішінде қазақстандық патриотизм мәселесі барлық қоғамдық, мемлекеттік, саяси, мәдени-рухани тақырыптардың өзегіне айналууда. ҚР Президенті Қазақстан халқына Жолдауында «оқыту үдерісінің тәрбиелік құрамдасын күшейту қажеттілігін» ерекше ескерткен және олардың ең бастыларының қатарында «патриотизм,

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

мораль мен парасаттылық нормалары, ұлтаралық келісім мен толеранттылық, тәннің де, жанның да дамуы, заңға мойынұсынушылық» аталып өткен, сонымен қатар, «бұл құндылықтар меншіктің қандай түріне жататынына қарамастан барлық оқу орындарында да сіңірілуге тиіс». Ендеше, патриотизм идеясы жастарға білім мен тәрбие берудің барлық бағдарламаларынан көрініс табуы керек, жалпы көпшіліктің де одан хабардар болғаны жөн.

Патриоттық, отаншылдық деген қастерлі ұғымдарды сөз еткенде «Кімдерді патриот дейміз?» деген орынды сауал туатыны анық.

Біздің мектеп- гимназияда 9-мамыр күніне әрдайым соғыс ардагерлеріне арналған әр түрлі іс-шаралар өткізіліп тұрады. Мектеп ауданымыздағы ардагерлердің хал-жағдайын сұрап, оларға мейірімділік танытуды тапсырған. Сол күні сынып атынан топ жиналып, мейрам күнін қуана күттік, себебі аталмыш күн - нағыз патриотпен кездесу күні еді.

Көптен күткен күн де келіп жетті. Николай Михайловичке арнаған тартуымызды алып, кездесуге үйіне бардық. Сірә, соғыс жылдарынан тіреуі болған жары төсек тартып жатыр екен. Қазақ елінің намысы үшін жанын пидаетуге қарсы болмаған атамыздың психикалық ақаулары уақыт өте қайталанып тұратын көрінеді. Соғыс кезіндегі бар қиыншылықтары туралы мұңын шертті, күлдіртті де, жылатты да. Әрине, соғыс қиыншылығын көтере білу керек. Михаил ата әр сұраққа ойланып, тереңде жатқан оқиғаларды есіне түсірді. Әр сөзінде патриоттық сарын байқалып тұрды. Өскелең ұрпақтың патриот болатынына сеніммен қарайды. «Жақсының аты өлмейді» дегендей, ол кісінің өнегелі өмірін үлгі тұтатын азаматтар көп. Нағыз патриоттық сезім осындай болуы керек шығар!

Еліміздің алғашқы міндеті – патриотизмге дұрыс бағыт-бағдар көрсету. Сөздің ашығын айтқанда, қазақстандықтардың бойындағы патриотизмді қоғамдық өмірде де, билікте де жою-құрту бағытына емес, қалыптастыру-биіктету бағытына бұру. Мәселен, мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаев еліміздегі жаңа басқару элитасы туралы сөз қозғағанда мемлекеттік құрылымдарға жаңа күштердің ағыны қажеттігін айтып жүр. «Алдағы уақытта елді басқаратын жастар сауатты ғана емес, сондай-ақ нағыз патриоттар болуы керек. Бұл жерде татулығымыз бен бірлігімізге қауіп төндіретін патриотизм емес, өз Отанына, оның халқына деген нағыз сүйіспеншілігімен көмкерілген демократиялық патриотизм жөнінде әңгіме болып отыр», – деді Елбасы. Екіншіден, патриоттық тәрбие – ұлттық қауіпсіздік мәселесі. Егерде біз елдік мүдденің төңірегіне топтасып, өз Отанымыздың тағдырына деген зор жауапкершілігімізді сезінбесек, жоғары жетістіктерге жете алмаймыз. Ұлттық қауіпсіздікке азаматтық-патриоттық тәрбие беру, мемлекеттік рәміздерді насихаттау, әскерге, құқық қорғау органдарына және барлық мемлекеттік институттарға құрмет көрсету сияқты мәселелер де жатады. Сонымен қатар, бұл міндетке өздерінің құқықтары мен міндеттерін білуі үшін, жастарға құқықтық

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

тәрбие беру, құқық бұзушылықтардың алдын алу, саламатты өмір сүру салтын насихаттау да кіреді. Үшінші міндет – ұланғайыр жеріміз бен егемен елімізді ақ білектің күшімен, ақ найзаның ұшымен қорғап, бізге мұраға қалдырған ата-бабаларымыздың, қазақ тарихындағы есімі елге мәлім батырлар мен ақындарды, жыраулар мен оқымыстыларды, мемлекет және қоғам қайраткерлерін мақтан тұтуымыз қажет. Мысалға, сонау қазақ-жоңғар жүзжылдық соғысынан бастап, 1986 жылғы Желтоқсан ұлт-азаттық көтерілісіне дейінгі кезеңдегі ел есінде мәңгі қалған батыр-ақын, әнші-жырау, палуан-күрескерлер қаншама?! Солардың есімі ұмытылмауы үшін, жас ұрпақтың санасында мәңгілікке сақталуы үшін патриоттық тәрбиенің мәні зор. Немесе тәуелсіздікті аңсап қана қоймай, соның жолында жанын пидә еткен «Алаш» ұлттық үкіметінің тарихын алайық. Өткен жылы Астанада «Алашорда» атты жаңа деректі фильмнің тұсаукесері өтті. Саяси қуғын-сүргін және тоталитаризм құрбандарын еске алу күніне орай жарыққа шыққан тың туындының айтары мол. Ең бастысы, туған ұлтымыздың мүддесі үшін бастарын қатерге тіккен алаш ардақтыларының есімдерін, ерліктерін бүгінгі буынға жеткізе алғаны.

Мұндай мәселелер қазіргі таңда тәуелсіз даму жолына енді ғана түскен мемлекеттердің көпшілігінің алдына қойылуда. Ендеше бүгінгі патриоттық идея да, патриоттық тәрбие де қазіргі заман адамдарына, олардың талғамдары мен мүдделеріне сай анық та түсінікті түрде болғаны жөн. Қазіргі заманғы патриоттық идеология мемлекеттің құрылу процесіндегі барлық жетістіктерді, сондай-ақ ұзақ мерзімді басымдықтар мен талаптарды да назарына алуы керек. Республика көлемінде де, жекелеген оқу-тәрбие мекемелерін алсақ та патриоттық тақырыпқа байланысты іс-шаралар қазақстандық патриотизмнің заманауи болашағын кешенді түрде қарастыруды талап етеді. Алайда, нақты мақсаттарсыз, жоспарларсыз, жүйеленген міндеттерсіз бұған қол жеткізу мүмкін емес. Жастар бойында қоғамдық-саяси сауаттылықтың негіздерін қалыптастыру, олардың заңдылықты, қоғамдық өмір нормаларын қастерлеуге, біздің халқымыздың тарихи өткені мен мәдени мұрасына құрмет көрсету рухында тәрбиелеу егемен, тәуелсіз ел үшін — қажеттілік. *“Отансыз - адам, ормансыз - бұлбұл” деген халық нақылы тегіннен-тегін айтыла салмаған. Өйткені, Отан деген киелі ұғымды түсіну әр адамның туған жерінен, өз еліне деген сүйіспеншілігінен бастау алады. Отансүйгіштік пен патриотизм бірімен бірімен егіз ұғымдар.* ”

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Едігеева Мәншүк
11 сынып, №145 мектеп

Жарқын болашақ жолында..

Бүгінгі күні жеке тұлғаны Қазақстандық патриотизм мен отансүйгіштік рухта тәрбиелеу барысында Қазақстанның білім және ғылым қызметкерлерінің II съезінде еліміздің Президенті Н.Ә.Назарбаев: "Қазақстанның отаншылдық сезімін тәрбиелеу білім берудің мектепке дейінгі жүйесінен жоғары оқу орындарына дейінгі орталықтарда, барлық ұйымдарда көкейкесті болып табылады. Балаларды Отанды, туған жерді, өзінің халқын сүюге тәрбиелеу – мұғалімнің аса маңызды, аса жауапты да қадірменді парызы" – деген сөзіне үңілсек, онда Қазақстан мемлекетінің егемен ел болып қалыптасып, дербес мемлекет болуы және өркендеп гүлденуі ұлттық біртектілікті сақтаудан басталады.

Оның басты құндылықтары – ана тілі, ұлттық рух, діни наным сенімдермен тығыз байланысты. Қазақ халқы – рухани зор байлықтың мұрагері.

Қазақстанды Отаным деп таныған әр азаматтың осыған өз әлінше үлес қосуы – бұның басты шарттарының бірі. Жастарға патриоттық тәрбие берудің бағдарлы идеяларын Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың "Қазақстан – 2030" атты еңбегінің "Қазақстан мұраты" деп аталатын бөлімінде: "...біздің балаларымыз бен немерелеріміз... бабаларының игі дәстүрін сақтай отырып қазіргі заманғы нарықтық экономика жағдайында жұмыс істеуге даяр болады. Олар бейбіт, азат, жылдам өркендеу үстіндегі күллі әлемге әйгілі әрі сыйлы өз елінің патриоттары болады" – деп көрсетілген.

Егемендік алған бастапқы күндерден-ақ патриотизм ұғымы, оның мазмұны төңірегінде пікірталас жүріп келеді. Одан "ұлттық патриотизм", "қазақстандық патриотизм" деген екі ұғымның туындағаны белгілі. Бірақ өсіп келе жатқан жас буындарды отансүйгіштікке тәрбиелеуде бұл екі ұғымның қайсысын ұстанған жөн, олардың мазмұндық құрылымы қандай ойтұжырымдар жүйесінен тұрады, бұдан былайғы кезде ұрпақты отансүйгіштікке тәрбиелеуде бұрыннан қалыптасқан әдіс-тәсілдердің формалары мен мазмұнын қолдануға бола ма деген сияқты көптеген мәселелер толық зерделенбей отыр.

Қазақ халқының тарихына көз жіберсек, сонау Күлтегін, Білгеқаған, Тоныкөктен бастап жерін, елін, тілін, ділін қорғаудағы өшпес ерліктерге толы. Бесік жырынан басталатын ерлікке баулу дәстүрлері түркі халқына тән негізгі ырымдар. Халқымыздың бойындағы отансүйгіштік құндылықтарды ұрпақтан-ұрпаққа беріліп отырған заңдылық тұрғысынан да қарауға болады. Бұған дәлел көне түркі заманынан бастау алған патриоттық құндылық Күлтегін

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

жазбаларында былай деп суреттеледі: "Елтеріс қағанның алғырлығы, еліне деген сүйіспеншілігі Күлтегіннің қанына ана сүтімен сіңді" – деген көне жазу қазақ халқының бойындағы ұлттық патриотизм сезімдері бүгін ғана пайда болған жоқ, ол ежелден-ақ туындап, дамып келе жатқан қасиет деуге болатындығын көрсетеді.

Жазбадан патриотизмнің – халықты көбейтіп, байыту үшін еңбек ету, ата-баба мекеніне ие болып отыру жолында жан аямау, діл бірлігін қорғау екендігін аңғарамыз. Жоңғар сияқты алып империямен алысуға, Ресей патшалығының зеңбірегіне жалаң қылышпен қарсы шабуға жетелеген де осы Отанына деген сүйіспеншіліктің, патриотизмнің қуатты күші.

Туған жерге деген ыстық сезім, атамекенге деген құрмет пен қадір қасиет тұтуды Ұлы дала ойшылдары Қорқыт ата, әл-Фараби, Жүсіп Баласағұни, Махмұд Қашқари, т.б. айтқан болатын.

Ықылым заманнан бізге жеткен "Қорқыт ата кітабында" тәлімдік мәні күшті, қанатты сөздер мен ұстаздық ұлағаттар көптеп кездеседі. Мысалы: "Қолына өткір қылыш алып, соны жұмсай білмеген қорқаққа қылыш сермеп, күшінді сарп етпе. Батыр туған жігіттің садағының оғы да қылыштай кесіп түседі. Атаның атын былғаған ақылсыз баланың әке омыртқасынан жаралып, ана құрсағында шырланып тумағаны жақсы. Ата даңқын шығарып, өзінің тегін қуған балаға ешкім жетпейді. Өтірік өрге баспайды, өтірікші болғаннан жарық көріп, өмір сүрмеген көп артық" – деген екен. Бұл өсиет сөздерден ақыл-парасат, өтірік айтпау, атаның атын былғамау туралы ойлар мен шығарманың өн бойынан ұлы даланың байтақтығын, әдемілігін көреміз, бұл әр түріктің бойында осы далада туғаны үшін мақтаныш сезімін тудырса керек.

Әл-Фараби өзінің "Азаматтық саясат", "Поэзия өнері туралы", "Бақытқа жол сілтеу", "Риторика", "Мемлекеттік қайраткердің нақыл сөздері" атты трактаттарында этикалық, эстетикалық мәселелермен бірге көркемдік, сұлулық, мейірбандық, білім категорияларының бетін ашып, олардың негізгісін дәлелдеп берген.

Ойларын жырмен өрнектеген ақын-жыраулар халыққа өнегелі сөздерімен ықпал етіп, оларды іргелі ел, берекелі жұрт болуға шақырды. Жыраулар жаугершілік заманда хандар мен бектердің ақылгөй кеңесшісі болып, жорықтарға бірге аттанды, ру тайпаларға басшылық етті, сұрапыл қанды майдан көріністерін жырға қосты, ерлікті мадақтады, шейіт болған батырларды жоқтап, ел қайғысын бөлісті.

Жоңғар шапқыншылығы кезіндегі халықтың береке бірлігін, Отанға адалдығын сақтау, намысты қолдан бермеу, өз Отанын жаудан аянбай қорғау – ат жалын тартып мінуге жарайтын қазақ баласының қасиетті борышы екендігін Шалкиіз, Ақтамберді, Бұқар жырау, Шал ақынның өлең-жырларынан көре аламыз. Қазақтың айбынды ақындарының бірі Махамбет Өтемісұлы қазақ шаруаларын бостандық үшін күреске шақырып, қара халықты бақытқа

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

жеткізуді армандап өткен. Ол өзінің үзеңгілес серігі Исатай мен халықтың ерлігін, олардың адамгершілік қасиеттерін жыр етті. Өз халқына, ұлтына деген патриоттық сезімді қазақ ағартушылары Ш.Уәлиханов, Ы.Алтынсарин, А.Құнанбаев шығармаларынан да көруге болады.

Осы ойларымды қазақтың қайсар қарапайым қызы Жадыра Таспамбетованың бейбіт күнде жасаған ерлігін баяндай отырып, бекіте түскім келеді..

Жадыра ата-анасының аялаған үш қызының үлкені болып өскен. Әкесі Есен екі жанарынан айырылған күннен бастап Жадыраның өміріндегі ауыр кезең басталады. Бір үйдің отын-су, мал жайлау сияқты жұмыстары қаршадай қыздың мойнында болды. Мектепті бітіре салысымен механизаторлықпен айналысады. Комбайншыға көмекші болып орақ науқанына қатысады. Сол күндердің бірінде рульде отырған Жадыра бункерде тығыздалып қалған дәнді аяқпен итеріп жіберем дегенде қайта суыра алмай қалады. Ауруханада дәрігерлер аяғын кесуге мәжбүр болады. Артынша аудан басшылары кеңесе келіп, Жадыраның жанына кісі қосып беріп, Алматыға жіберді. Протез жасайтын орталықта Жадыра жиырма шақты күн ішінде «аяғынан» тік тұрды. Мүгедектігіне қарамастан Жадыра қайта трактор айдап, еңбекке араласты.

Әрбір маусыммен бірге ауысып келіп отыратын еңбек ырғағы оны өз арнасымен алып кете берді.. Көктемде жер жыртып, дөңнен себеді, жазда шөп шауып, қысқы мал азығын әзірлейді, күзде егін орып, қыста қар тоқтатып, малға жемшөп тасиды. Шаруашылықтың зәру жұмысы қайда болса, Жадыра сонда жүрді.

Қазақ елі-мәңгілік ел. Мәңгілігін алда сақтай алу үшін жас ұрпақ өз елін шексіз сүйетін патриот, еңбекқор, өнегелі болуы қажет. Жарқын болашақтың іргетасының берік болуына Қазақстанның әрбір азаматы үлес қосуы тиіс. Ұрпақ рухы Жадырадай берік болса, қазақ елінің көркейе түсеріне еш шүбәм жоқ.

Ермахан Гүлбану

9 сынып, №148 мектеп-гимназия

Жетекшісі: Иманқұлова С.М.

Ұлттық патриотизмді тұрақты тәрбие құралына айналдыру – заман талабы

Қазіргі мектеп оқушылары арасында ұлттық патриотизм дегенді бір жақты түсінушілік басым. Себебі, кез келген оқушыға осы сауалды қойсаңыз, «Патриотизм дегеніміз – еліне, жеріне сүйіспеншілік» деп жауап береді.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Еліне, жеріне, айналасына сүйіспеншілікпен қарау, бұл ұғымның мағынасын толық аша алмайды. Өз Отанына, жеріне, еліне, туған-туысқандарына жалаң сүйіспеншілікті патриот болмай-ақ дамытуға болады. Ол әрбір адамға тән гуманистік идея.

Осы тұрғыдан алғанда, патриоттық – ол отанға деген сүйіспеншілік қана емес, елдің дамуы мен гүлденуіне үлесқосу, ғылым мен инновацияны игеру, түрлі жетістіктерге жетіпотан алдындағы жауапкершілікті сезіну. Патриотизм – ол отанына, өз халқына берілгендік, оның мүддесі үшін кез-келген құрбандықпен ерлік жасауға дайын тұрушылық болып табылады.

Ұл мақтанышы, ел патриоты Б.Момышұлы: «Патриотизм – Отанға деген сүйіспеншілік, жеке адамның аман-саулығы, қоғамдық, мемлекеттік қауіпсіздікке тікелей байланыстылығын сезіну, өзінің мемлекетке тәуелді екенін, мемлекетті нығайту дегеніміз – жеке адамды күшейту екенін мойындау, қысқасын айтқанда, патриотизм дегеніміз – мемлекет деген ұғымды, оны жеке адамның барлық жағынан өткені мен бүгінгі күнімен және болашағымен қарым-қатынасын біріктіреді», – деп анықтама берген. Өзі де Отаны үшін жан аямай күресіп, Ұлы Отан соғысында аты аңызға айналған батыр болды. Қиын-қыстау кезде елін, жерін сүюдің, айтқан сөзінде тұрудың үлгісін көрсетіп кетті. Тек қазақ халқы ғана емес, басқа да ұлттар ол кісіні «патриотизмнің эталоны» ретінде құрмет тұтады. Ұлттық патриотизм туралы сөз бола қалса, алдымен көз алдымызға Бауыржан Момышұлының келетін себебі де сондықтан. Қазіргі таңда ұлт патриоты деп Мұхтар Шахановты айтуға болады. Ақынның тура сөйлеп, шындықты «шыжғырып» айтуы, ешнәрседен, ешкімнен тайсақтамайтыны жастарға үлгі. Қазір былай сөйлеп, сыртқа басқаша сөйлейтін аға-әкпелерімізге сабақ болуы керек деп ойлаймын. Мұхтар ағамыздың мемлекеттік тіл туралы пайымды ойлары көптің көңілінде жүрсе де, батылы жетіп ешкім айта алмайды. Ал ол денсаулығының сыр беруіне қарамай, ойып айтып, кейбіреулерге жақпай қалуда. Алайда, уақыт әр нәрсені өз орнына қоятынына, болашақ ұрпақ дұрыс баға беретініне сенім мол.

Әрбір азаматтың түсінігі «Мемлекет маған не береді емес, мемлекетке мен не береаламын?» деген сұрақ төңірегінде өрбуі керек. Сонда мектеп оқушысының ұлттық патриотизмге қосқан үлесі – оның сапалы білім көрсеткіштеріне жетіп, ата-анасының, оқыған мектебінің, тұрған ауданы, қаласының, тіпті туған елінің сенімін ақтау. Ол сапалы білім алып, жақсы нәтижелерге жету арқылы елінің өркендеуіне, гүлденуіне үлес қосады.

Кез келген ортада «мен патриотпын» деп жалаң жар салу бұл ұғымның қадірін кетірмесе, беделін арттырмайды. Әрбір азамат өз ісін беріліп істесе, қоғамдағы келеңсіздіктерге жол бермесе, мұның өзі патриотизмнің бір көрінісі болып саналады. Оқушы – сабағын жақсы оқып, студент – терең біліп алып, маман – өз ісінің қыр-сырын жетік меңгеріп, сол арқылы айналадағы ортаға әсер ете алса, қоғамды өзгертуге қосқан үлесі болып саналады.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Елдің ертеңі жастардың патриоттық сезімін арттыруға Мемлекет тарапынан да мән беріліп келеді. Соның айғағы ретінде «Мемлекеттік жастар саясатының 2020жылға дейінгі тұжырымдамасын» айтуға болады. «Болашаққа айқын жол» деп аталатын бұл құжатта 2013-2015 және 2015-2020 жылдары атқарылатын жастар саясаты кезең кезеңге жоспарланған. Білім беру, спорт, ауылшаруашылығы және ғарыш технологиясын дамыту қарастырылған. Тұжырымдамада: «Жастарда патриотизм сезімін сақтау мен нығайту әлеуметтік мәртебесіне, саясикөзқарастарына, этникалық тиесілілігіне, діни сеніміне қарамастан, елдің барлық жас азаматтары үшін бұлжымас құндылық, ортақ тұғырнама болып қалуға тиіс. Жастардың азаматтық сана-сезімінкөтермей, олардың жоғары саяси мәдениеті, патриоттық әлеуеті болмай елдің ауқымдыжаңғыртылуында табысқа иек арту мүмкін емес»,– деп көрсетілген. Аталған бағдарламаны жүзеге асырудың аясында табысты жасқазақстандықтың бейнесін, патриоттық құндылықтар, мемлекеттік рәміздер мен мемлекеттіктілді насихаттайтын көлемді жобалар жүзеге асырылады.

Жастар саясатын жүзеге асыру нәтижесінде жас қазақстандықтың бойында келесідей құндылықтар қалыптасады:

- Адалдық пен парасаттылық, ар-намыс пен тектілік;
- Қарапайымдылық, еңбексүйгіштік пен өзгеге көмек көрсетуге дайын болу;
- Еңбеккеқұрмет;
- Дәстүрге адалдық, үлкенге құрмет, кішіге ізет;
- Достық, өзара көмек көрсету мен бірлік;
- Қиындықтан қорықпай табысқа жету;
- Отанға деген сүйіспеншілік, оның өркендеуін еқызмет ету.

Қорыта келгенде, әлемді автоматтандыру мен Интернет жүйесі жаулап алған заманда ата-бабаларымыздың қара қылды қақ жарған әділдігін, бір ауыз сөзге тоқтаған ымырашылдығын, кез келген ел мен жер дауын бейбіт шешіммен, дипломатиялық келісіммен жүргізген саясатын ұлықтап, бүгінгі күн тұрғысынан баға беріп, оны тұрақты тәрбие құралына айналдыру – заман талабы. Ертеңгі ел тізгінін ұстар азаматтар – бүгінгі мектеп оқушысы. Болашақта сенім артып отырған замандастарымыздың көбі интернет арқылы хат жазысып, хабарлама жіберісіп, уақыттарын текке өткізгеннен гөрі осындай жобаларға қатысып, білімдерін шыңдаса өздеріне де, өзгелерге де пайдасы тиері анық. Сонда олар патриоттықты іс жүзіндесезініп, өздерінің ел алдындығы жауапкершіліктерін сезінеді. Отанға деген құрмет пен сүйіспеншілік, адалдық пен борыш қалыптасады.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Ермекбай Айгерим
5 сынып, №176 мектеп-гимназия

Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері

Мемлекеттік рәміздер - мемлекеттің тәуелсіздігін білдіретін символикалық айырым белгілері. Мемлекеттік рәміздер белгілі бір мағына берерлік, өзара үйлесімде орналастырған жанды-жансыз заттардың бейнелеріннен құрастырылды. Мемлекеттік рәміздер тәуелсіздік нышаны ретінде ерекше қадірленіп, оларға биік мәртебе беріледі.

Мемлекеттік рәміздерді қадірлеу, азаматтардың мемлекет тәуелсіздігін құрметтеуді нығайтып, жасөспірімдердің отан сүйгіштік сезімін қалыптастыруда. Мемлекеттік рәміздер көне замандардағы ру-тайпаны қорғаушы деп есептейтін аң-құстың бейнелерінен, рудың, әлеуметтің мал-мүлкіне салынған ел таңбаларынан шыққан қазақ халқында әрбір рудың мал-мүлкіке салынатын өз таңбасы болды. Қазақстан тәуелсіздік алғаннан кейін оның мемлекеттік Рәміздері бекітіледі.

Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбасы, туы – Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі.

Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасы мемлекеттік елтаңбаның негізі – шаңырақ. Ол елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ – мемлекеттің түр – негізгі отбасының бейнесі. Шаңырақ – Күн шеңбері.

Мемлекеттік ту көгілдір түсті, тік бұрышты негізде. Оның ортасында арайлы күн, күннің астында қалықтаған қыран бейнеленген. Ағаш сабына бекітілген тұста-ұлттық оюлармен кестеленген тік жолақ өрнектелген. Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері құрметтеуді қалыптастыру, олардың мәні мен маңызын түсіндіру мақсатында оларды оқыту, жалпы орта кәсіптік бастауыш.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Ешен Сәнаруа

9 сынып, Әл-Фараби атындағы №145 мектеп
Жетекшісі: Тлеболдинова Н.Ы.

Менің Президентім!

«Кіндігін тауып Ұлы Даланың,
Алдымнан шықты күліп арманым.
Нұрсұлтан салған нұрлы қаланың,
Көшесіндегі гүлі боламын.»,-

деп ақын ағаларымыз жырлағандай.

Мен Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевпен мақтанамын. Атамды шын жүректен « Тұңғыш Президент күнімен » құттықтаймын! «Жыл адамы» атағы 1993 жылдан беріліп келеді екен. Бұл атақпен жеке тұлғалар, ғылым, мәдениет, мемлекеттік басқару, бизнес, қайырымдылық, ағартушылық қызмет салаларындағы жетістіктері үшін адамдар марапатталған.

Ал 2011 жылы Қазақстан ғалымдары Н.Ә. Назарбаевты «Ғасыр ғұламасы» деген атақпен марапаттады. Осы берілген атақтардың бәрі Тұңғыш Президентіміздің жасаған орасан зор еңбегі үшін деп білемін. Бүгінде Тәуелсіз Қазақстанды ғаламдағы барлық ел таниды, біледі, қажет болса, бас иеді.

Қазір өскелең ұрпақтың білім алуына, дамуына көп көңіл бөлінеді және де жан-жақты қолдау көрсетіліп жатыр. Оқушылар үшін көптеген жақсылықтар жасалып жатыр.

Мен өзімді осы үлкен жобаның бір тамшыдай бөлігі екенімді сезінемін. Алдыма қойған асқақ арманымды орындауға барлық күш-жігерімді, алған білімімді саламын. Өйткені, менің көз алдымда Нұр атаның жарқын бейнесі тұр. Елімнің ертеңі тұр! Елдің бірлігі мен болашағы үшін сабақтарыңызды төрт пен беске оқуға шақырамын

Жанақбай Жанайым

9 сынып, № 145 ЖББМ
Жетекшісі: Тлеболдинова Н. Ы.

Менің Отаным- Қазақстан

Отан... Бұл- әр адамның жүрегіне жылы тиер сөз!

Отан - менің қасиетті де, киелі орным. Бұл туып өсіп,кіндік кескен жерім. Нақты осы жер мені халқымның өткенімен және болашағымен

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

байланыстырады. "Отан- оттан да ыстық" - дей келе, менің Отаным деген сүйіспеншілігім шексіз. Себебі, қазақ елі бейбітшілік пен достыққа, татулыққа толы ел. Қазақ халқының жомарттығы, барлығына құшағын кең жайып, пейілін кеңге салатын мінезі әр елді таңқалдыруды қоймайды. Менің ойымша Отан - құндылықты материалдарды тасушы емес, рухани жан сезімі!

Менің Отаным- тәуелсіз Қазақстан. Қазіргі уақытта Қазақстан бейбіт өмір кешуде. Дамушы елу елдің қатарында. Қазақстан экономикасы әр алуан және жетістіктері мол. Қазақстан табиғи қазбаларымен және адам ресурстарымен дүние жүзіндегі бай елдердің бірі болып есептеледі. Бірақ, осындай жетістіктерге қол жеткізуде қандай тер төгілгенін әрбір қазақстандық айқын біледі.

Сонау ата- бабаларымыз осы еркіндікті қалай аңсады десеңізші?! Біздің ержүрек батырларымыз еркіндік, бейбітшілік үшін аянбай күресіп, өшпес ерлік көрсетті. Бауыржан Момышұлы " жаныңнан күдер үзе соғыспасаң, жауды күйрете алмайсың"- деген. Талай ақын- жазушылар бұл ерлікті мақтанышпен жазып кетті.

Менің ойымша Отанға деген сүйіспеншілікті сөзбен жеткізу мүмкін емес.

1991 жылы 16 желтоқсанда әрбір қазақстандықтың арманы орындалып, Қазақстан тәуелсіз ел болып жарияланды. Еліміз тәуелсіз ел, дербес мемлекет болып, ХХІ ғасыр табалдырығын сенімді аттадық. Президентіміз Н.Ә.Назарбаев аз ғана уақыт ішінде қазақ елін гүлдендіре, көрікті етті. Ендігі жолда қазақ елінің одан әрі дамуы, болашағы мына біздің қолымызда. Яғни, жас ұрпақтың қолында.

Әр азамат өзінің жерінде, елінде қадірлі. Сондықтан, «Елінен безген ер оңбайды, көлінен безген қаз оңбайды», дейді халық. Бұл даналық сөзден әр азаматтың өз елін қадірлей білу қажеттілігін көреміз.Туған жердің қадірін білмеген, оны құрметтемеген адамды ел азаматы деп айтуға болмайды. Батыр бабаларымыз туған жердің бір уыс топырағын жау қолына бермес үшін қасық қаны қалғанша күресті. Адамның тәні мен жанының тілегі, мақсаты бір болып, бір игілікке жұмылғанда ғана оның әрекеті өнегелі болады, олай болмағанда, рухани әлем мен әрекет арасында қайшылық туып, адам баласы қаскүнемдік іс істеп, сый-құрметтен айырылады. Еліміздің әрбір азаматы «Отан» деген ұғымның оттан да ыстық қасиетіне бас иіп, оған адал қызмет етуге борышты. Осы жолда қайтпас қайсарлық пен айнымас шыдамдылық таныта білетін, ары мен намысын жоғары қоятын ұрпақ тәрбиелеу абыройлы іс болмақ. Жарқын болашақ, отансүйгіштік, ұлтжандылық секілді асыл сезімнің өміршең екенін көрсетті.Ел қорғау – абыройлы іс. Азаттықты аңсаған ата-бабаларымыз талай шайқас, қан майданның тезінен өтіп, ұрпағына ұлан байтақ жерді аманат етті. Жас ұрпаққа ғасырлар бойы ата-бабаларымыз қорғаған Атамекенді көздің қарашығындай сақтау өсиет етілген. Мен Отаныммен мақтанамын!

Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы

Жанақбай Жанайым

9 сынып, Әл-Фараби атындағы №145 мектеп
Жетекшісі: Тлеболдинова Н.Ы.

Тұңғыш Президент күні құтты болсын!

«Қазақстан дейтін менің бар елім,
Жатыр алып жарты дүние әлемін!
Бұл даланы анам жаспен суарған,
Бұл далада атам қолға ту алған,
Бұл далада жылап келіп, қуанған.
Бұл даланы көріп алғаш қуанған,
Бұл далада өскен жанда арман жоқ !»

- деп Қасым Аманжолов ағамыз жырлағандай. Қасым ағамыз айтқандай, неткен керемет елім! Далам қандай, қалам қандай, шексіз, шетсіз даладай. Елім менің, жерім менің сен неткен бақытты едің! Осындай елде туған менде арман жоқ шығар. Мен бақыттымын! Бақытымның түбі шексіз. Мені мәңгілікке бақытты қылған ол кім десеңдер, мен айтар едім Ол –Нұрсұлтан Аға, Ол- Нұрсұлтан Ата.

Нұрсұлтандай ұл тудырған қасиетті туған елге, қасиетті ата-анаға деген алғысым шексіз. Мен ертең ержетем Отаным үшін, өзім үшін аянбай еңбек етуге әзірмін. Қазір мен мектеп қабырғасындамын, менің үлесім ол жақсы оқу, тәртіпті болу болашақ үшін күресу жаман әдеттерден аулақ болу. Қазіргі заманымызда бізге қойылған басты талаптардың бірі - өмірден өз орнын таңдай алатын, қарым-қатынаста өзін еркін ұстап, кез-келген ортаға бейімделетін, белгілі бір ғылым саласынан білімі мен білігін көрсете алатын, ойы мен пікірін айта білетін мәдениетті жеке тұлға қалыптастырып, тәрбиелеп шығару. Бізге ол үшін барлық мүмкіндіктер жасалған.

Нұрсұлтан атам сияқты өз елімді сүйіп, өз жерімді шексіз бағалап, Отан алдындағы борышымды орындауды азаматтық парызым деп түсінемін. Біз, Президентпен бақыттымыз.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Жұмаш Айдана Ерболатқызы

8 сынып, №1 балалар шипажайы мектеп

Жетекшісі: Садырбекова К.Б.

Егеменді Қазақ елі

Менің туып-өскен жерім – егеменді Қазақ елі. Мен Қазақстанды өте жақсы көремін. Әсіресе, маған халқымның ұлттық ойындары, мерекелері, табиғаты, салт-дәстүрі, бала тәрбиесіне деген көзқарастары тағы да басқа толып жатқан құндылықтары ұнайды.

Еліміздің ұлттық мерекелері, ойындары өте мағыналы әрі қызықты. Мысалы Наурыз мерекесі. Наурыз мерекесінде көптен күткен күн мен түннің теңелуі ерекше орын алады. Осы бір сәттерде табиғат қана емес, адам баласы да, тіптен күллі әлем де жаңарады. Бұл мереке бағзы заманнан келе жатқан мереке. Наурыз мерекесінде ұрыс-керіс, соғыс атаулы тоқтатылып, өткен-кеткен өкпе, реніштердің бәрі де кешіріледі. Осы күндері жағдайы нашар адамдарға байқуатты жандар көмектеседі, адам баласы алдына үлкен мақсаттар қойып, үй-үйге жақсы тілектер тілеп, мақсаттарының орындалуын тілейді. Наурыз мерекесінің ең басты дәстүрінің бірі жеті түрлі дәмнен жасалған «наурыз көже» тағамы. Бұл Тағамды көбірек ішкен адамның жыл бойғы ырысы мол болады деген наным бар. Тек Наурыз мерекесінде ғана емес, сонымен қатар басқа да мерекелерде қазақ халқының ұлттық ойындары ойнатылады.

Қазақтың ұлттық ойындарына жеке тоқталмасқа болмас. Олар: көкпар, қыз қуу, жасырынбақ, арқан тарту, алтыбақан тебу, ақсүйек, ұшты-ұшты, ханталапай тағы басқалары. Осы ұлттық ойындар баланы епті, күшті, жылдам әрекет етіп, тез шешім қабылдауға баулиды. Осы ойындар арқылы да балаға жас кезінен бастап тәрбие бесігін аша бастаған.

Қазақта бала тәрбиесіне туғаннан бастап өте қатты көңіл аударады. Себебі бала болашақтың кепілі екенін білген. Қыз бала болашақ - ана, ер бала – болашақтағы ел қорғаны. Соған байланысты ел арасында түрлі тыйым сөздер, мақал-мәтелдер, нақыл сөздер бар. Осылардың бірқатары: «Ата - бәйтерек, бала - жапырақ », «Қызға қырық үйден тыйым», «Болар елдің балалары бірін-бірі батыр дейді», «Әдепті бала – арлы бала, әдепсіз бала - сорлы бала », «Сақалын сатқан қариядан, еңбегін сатқан бала артық». Мынадай мақалдар баланы жаман әдеттерден жирендіріп, жақсы әдеттерге тәрбиелеуге бейімдейді. Әр ата-ана баласына халқымыздың бай ауыз әдебиеті мұраларын айтып, үйретуді естен шығармаған. Осыны санасына құйып өскен бала өскенде халық үшін қызмет ете алатын, жерін қорғайтын, кең жүректі азамат болып ер жетеді.

Тарихымызға көз сүзіп қарар болсақ, небір қиындықтарды басынан кешірген. Соған қарамастан бүгінгі таңда Тәуелсіз мемлекет атанып отыр. Бұның түп қазығы еліміздің ежелден келе жатқан асыл мұралары, бай – тарихы,

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

азат – тілі, намысты қыз, ұлдары. Бұл кезде Ана тіліміздің еңбегіне баса көңіл аудармасқа болмас. Қазіргі таңда тілін шұбарлап, оны бағаламай сөйлеу сәнге айналып бара жатқандай. Бұл – нағыз мәдениетсіздік.

Ахмет Байтұрсынұлы «Егер екі мемлекеттің бірі – бай, бірі – кедей болса да, бірақ кедей мемлекеттің жастары ынталы, оқыған, білімді, өнерлі болса, ал бай мемлекетте байлығымен ғана мақтана білсе, онда кедей мемлекет болашақта бай мемлекетті шаңында қалдыратыны сөзсіз» деген екен. Осыдан көп ой түюге болады. Сол себепті мынадай тәуелсіз елде, жерде туған жас ұрпақ білімді, оқыған, көзі ашық болуы керек. Еліміздің керегесі кең, көсегесі көк болуы жас ұрпақтың қолында.

Болашақта біз, Тәуелсіз елдің ұландары еліміздің терезесін тең, шаңырағын биік етіп ұстауға міндеттіміз. Сонда барып Әлем елімізді танитын болады. Оны танытатын тағы біз, және Тәуелсіздік.

Иебек Жәнібек

6 сынып, №13 мектеп-гимназия

Менің Отаным- кең байтақ Қазақстан. Ол Алтайдан Атырауға дейін созылып жатыр. Сұлу да, көркем табиғаты бар ерекше өлке. Барлық ұлтты бауырына басқан Отанымның ұлылығынан үйреніп, бойжетіп келемін. «Мен- азат елдің ұланымын, «Қазақстан» деген байтақ елдің түлегімін», - деп зор мақтанышпен айта аламын. Иә, Қазақстан-мен үшін, менің ата-бабаларым үшін де ең қасиетті мекен. Осы елде дүниеге келіп, еңбек етіп, білім алып келеміз және ана тілімізде сөйлеуді, халқымыздың салт-дәстүрлерін білуді міндетіміз деп санаймыз. Халықтар достығы жарасқан елімнің тәуелсіз алғанына 21 жыл. Бұл бақыт оңай келген жоқ....

Монғолдар, жоңғарлар, қалмақтар қазағымның ұлан-ғайыр кең жеріне көздерін тастап, жан-жақтан қыспаққа алды ғой. «Елім!» - деп еңіреп, елінің ел болып қалыптасуына үлкен үлестерін қосқансан боздақтардың есімдері тарихтан белгілі. Олар ертеңін ойлап, болашақты болжаған, саяси сыр шерткен хандарымыз-Абылай, Тәуке, Кенесарылар! Олар бостандық үшін қылыш сермеген, бірлік туын көкке көтерген есіл ер батырларымыз – Қабанбай, Бөгенбай, Наурызбай, Жәнібек, Райымбек, Баяндар. Олар тоқсан сөздің тобықтан түйінін түсірген, дана да, кеменгер билеріміз-Төле, Қазыбек, Әйтекелер. Олар ұлт-азаттық соғысының басшылары, ақын-батырларымыз-Сырым, Махамбет, Исатай, Амангелділер!

Жер қопырап, тау көшірген батырлардың, «Тура биде тума жоқ», - деп әділдігін айтқан билердің, елімнің басын қосып, туын көтерген хандардың, бүкіл саналы халқымыздың қайсар тұлғаларының арман-ойлары, мақсаттары, тілектері бір еді. Олар қандарын текке төккен

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

жоқ. Тәуелсіздікті аңсаған, мәңгілік жарыққа ұмтылған Қайрат, Ләззат, Ербол сияқты аға-апаларымыз ұлты үшін өлімге бастарын тікті. Сол күннен бастапошағы сынып, оты сөнуге таянған қазақ елі тәуелсіздік туын көтерді. Аяулы Отаным-Қазақстан тәуелсіз, егеменді ел атанды. Нұрлы, ашық аспан, кең, жасыл дала, асқар таулар, сылдыр бұлақтар, сайраған құстар-мұның бәрі туған елімнің табиғи көрінісі-менің үйім, менің елім, Отаным-Қазақстан! Мен қандай өмірге бағыт алсам да, қандай мамандық тандсам да, құстай биік ұшып, тауға өрлеп шықсам да еліме құшағымды жайып жүгіремін, еркелеймін, саған сенемін, ұлы Отаным.

Мен-егеменді елімнің ертеңімін. «Сен де бір кірпіш дүниеге кетігін тап та бар қалан», -деп Абай атамыз айтқандай, Отанымның болашағы үшін өз үлесімді қосуға тырысамын.

Имашева Айжан

11 сынып, № 126 мектеп -лицей

Менің аяулы мектебім!

Адам қанша жыл өмір сүрсе де, қандай іспен айналысса да, өмірдегі ең ұмытылмас сәттер болып мектепте өткізген уақыт деп ойлаймын.

Мектеп – білім айдынындағы үлкен кеме, осы кемеде 11 жылды әр бала өткізеді. Мектеп табалдырығын тарыдай болып аттап, таудай болып шығамыз. Алғашқыда мектепке келіп әрбір әріпті, әрбір санды жазып үйрену қалай қиынға соққан еді? Уақыт өте бәрі де өзгереді. Жазуды да, оқуды да, санауды да үйреніп шығамыз. “Қашан ғана осы мектепті бітіреді екем?” деп ойлайтын кездерім көп болды, бірақ қазір сол мектебімді бітірейін деп жатқаным әлі де сенбеймін.... Көзімді ашып жұмғанша міне, 11 – жылда өтті де шықты.. Мектеп қабырғасында өткізген әрбір күнім, әрбір қырық бес минуттарым балалық шағымның балғын уақыты болып қалмақ. Мектеп біздің “екінші отбасымыз, ақылшы анамыз, ұстазымыз”! Мектепте біз шынайы дос табамыз, білім алып, өмірді үйренеміз. Мектеп бізге көп бақытты күндер сыйлады, тірек болды, жылулық пен бақыт сыйлады. Ал ұстаздарымыз болса, бізге білім үйретуден еш жалықпады.

Менің бастауыш сыныптағы ұстазым, ақылшы анам Нұрсұлу апайыма көп алғыс айтқым келеді. Маған өз жылулығын сыйлап, әріп танытып, санауды үйретті! Мектепте өткен уақыт адам өміріндегі шатыққа толы кездер, дәл осы кездер есімізде мәңгіге қалады деп сенемін. Бүгін, міне – мектеп бітіргелі жатқан түлекпін. Мектебіммен қимастықпен қоштасқалы жатырмын, сыныптастарыммен өткізген әрбір қызықты сәттер еш ұмытылмас...

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

№ 126 мектебім маған үлкен өмірге жолдама берді, үлкен өмірге дайындады. Мен осы мектепте 1 – ші сыныптан бастап оқып келемін, енді міне осы мектебім мен үшін жауапты емес, бірақ мен мектебімнің алдында әлі қарыздармын! Ендігі осы жолы алдыма үлкен мақсаттар қойып, алдымда тұрған ҰБТ дан жақсы балл алып, қалаған оқу орныма түсіп, бір мамандық иесі болып, мені мәпелеп өсірген ата – анамның борышын ақтағым келеді! Осы мақсатыма жетемін деген ойдамын!

Канат Нурили

10 класс, школа-лицей № 48

Руководитель: Алимбаева Н.С.

Моя Родина - Казахстан

Земля, поклонись человеку!

О. Сулейменов

Каждый человек на своем жизненном пути задает себе вопросы: кто ты? Зачем пришел в этот мир? Почему рожден именно на этой земле? Чему должен посвятить свою жизнь? Земля, где человек родился и вырос, остается в его сердце навсегда. И если есть у человека талант, дар, ум, он обязательно употребит их во славу своей страны. У моего поколения есть огромная возможность, используя примеры героического поведения известных людей нашей страны, принести пользу отечеству.

Я горжусь, что живу на земле, с которой первым в мире полетел человек в космос. «Байконур» - самый крупный наземный космический полигон – полигон науки космонавтики. Мы гордимся тем, что в ряду покорителей космоса есть и наши представители: Т. Аубакиров и Т. Мусабаев. Они не только поднялись над другими, сколько вместе с собою подняли на пьедестал нашу страну. Совершив героическое, они отважились на то, что сегодня кажется немыслимым для большинства. Для этих героев подвиг – предел всех возможностей, прорыв в Великую Неизвестность.

Мужество всегда имеет свою неизменную цену. Т. Аубакиров и Т. Мусабаев обладали двумя известными добродетелями: они были смелыми и великодушными и поэтому, став героями своего времени, останутся такими и для будущих поколений, для нас. Теперь каждый мальчишка и девчонка мечтают о подвиге, о возможности прославить свою родину.

В Казахстане созданы все условия, чтобы мы могли всесторонне развиваться. Ведь именно нам, молодому поколению, строить будущее страны. И я верю, что это будущее будет чистым, светлым и прекрасным.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Родина – это часть человеческой сущности. Кого-то из нас волнует ее настоящее, а кто-то думает о будущем. Я люблю свою Родину – Казахстан. Я верю в его будущее. Каждый прожитый мною день – это прожитый день моей Родины. Мое будущее – это твое будущее, Казахстан! Прошрое – это наша история, настоящее – это общая работа всех над благополучием Республики. А будущее – это 2050-ый год, в который мы верим и, к которому будем идти шаг за шагом, день за днем.

Керімқұлова Томирис
9 сынып, №131 мектеп-лицей

Патриот болу – әрбір қазақтың парызы

Қазақстан – біздің ортақ үйіміз, біздің өзіміз де, біздің бабаларымыз да осы жерді мекен етеді. Егер біз өзіміздің өмірімізді сынауды білер болсақ, оны жасампаздықпен жаңғыртып, бой көрсеткен әрбір талшыбықты мәпелеп өсіріп отырмасақ, онда біз өзімізді нағыз патриот деп санай алмас едік.

Аумалы-төкпелі аласапыран заманда, арпалысып арпалысып өткен адамзат ғұмырында ұйыса, қанаттаса жүрген халықтардың Жер-Анадан қоныс тауып, құт мекенге айналдырған шекаралы, шекті аймағы қалыптасқаны мәлім. Бірінікі шөлді болар, бірінікі көлді болар, бірінікі нулы боларғ бірінікі сулы болар, әйтеуір кіндік кесіп кір жуған жер әр адамда болатыны ақиқат қой. Менің де ата жұрт, атамекенім бар.

Ол – Қазақстан. Ұлан-байтақ, ұшы-қиыры жоқ неткен байтақ ел едің сен! Сенің айдын шалқар көлдерің мен мөлдір бастау қайнарларыңнан сарқырай аққан тасқынды өзендеріңнен, алып тауларың мен жасыл желек жамылған сыңсыған орман-тоғайларыңнан, ұлан-ғайыр далаңның кеңдігінен мен бастау алған жоқ па ем?!

Сонау ел басына түскен нәубет жылдары тарыдай шашырап кеткендердің елге оралған сәттегі туған жерді, ата-бабаларының кіндік қаны тамған топырақты құшырлана сүйген сәттерін көргенде қалайша толқымассың?! Дана бабаларымыздың ең асыл армандарының бірі – туған жерден топырақ бұйыртса деп, тағдырынан егіле, езіле тілейтін аңсарында қандай ғажайып бір астар бар екенін есіме еріксіз түсірем.

Туған Отан сезімі сана төріне сан түрлі ой, толғам толқынын әкеледі. Көз қуанышы, көңіл шуағы етіп жаратқан жер жанатты Жетісу мен көгілдір Көкше, Баянауыл мен Қарқаралы, Алтай мен Атырау, Сарыарқа сынды алып аймақты бауырына басып, Сыры Мен Ілесін, Шуы мен Жайығын, Ертісі мен Есілін ағызған алып қазақ даласы – ер жүрек ата-бабаларымыздың бізге аманат етіп тастаған ұлы Отаны. Қазақтың танымал ақыны Қ. Аманжолов:

Бұл даланы анам жаспен суарған,

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Бұл далада атам қолға ту алған.
Бұл далаға жылап келіп уанғам,
Бұл даланы алғаш көріп қуанғам,
Бұл далада өскен жанда жоқ арман, -

деп, Отанға деген жүрек тебіренісін жырға қосып жеткізген екен. Осы қасиетті Отаным – бағзы замандардан бері менің атамекенім, бүгінгі біздің, кешегі бабаларымыздың құт мекені. Сонымен бірге бесіктен бастап аялы алақанына салып, ер жетіп есейгенде, біздің азаматтығымызға баға беретін ұлы анамыз.

«Мың өліп, мың тірілген» қазақ халқы осы Отан үшін не көрмеді, не істемеді? Елін, жерін қоғау үшін кескілескен соғыстар жүргізді, одан кейінгі ұрпақ қорлық пен зорлықтың сан түрін көріп «елім, Отаным» дегені үшін атылып, түрмеге қамалып, қуғын көрді. Тәуелсіздікті көру бір арман болып, іш құсамен өмірден өткендері қаншама! Осының барлығы не үшін еді? Әрине, Отан үшін. Сонша ғасырлар бойы ата-бабаларымыздың арманы болған Отанды қорғай алмасақ, сүйегімізге қара таңба болмай ма? Сонша тағдырларды жұтқан, құрбан еткен тәуелсіздікті, Отанды қорғау – Абылай хан, Кенесарыдан бастап, Әлихан, Ахмет, Мұстафалар бастаған тұлғаларымыздың алдындағы, қазақ халқының алдындағы перзенттік парызымыз.

Атыңнан айналайын қазақ деген,
Қазағым, қайсарлығың ғажап дер ем,
Сақтапсың елдігіңді сағың сынбай,
Көрсен де көресіні азаппенен,-

деп А. Жүсіпұлы жырлағандай, жанқиярлық пен табанды күресінің арқасында ата-бабаларымыз өзінің бірлік, берекесін сақтап қалған.

Мен осы «қазақ» деген ұлттың бір перзентімін. Мен үшін бұл сөздің өзі – үлкен қуаныш. Мен өз халқымды, Отанымды мақтан етемін. Төле, Қазыбек, Әйтекедей билері бар, Қабанбай, Қарасай, Райымбектердей батыры бар, Абылайдай ханы бар, Сырым, Исатай, Махамбеттей өр ұлдары бар, Абайдай данасы, Шоқандай баласы бар елдің ұрпағы болғанымды мақтан етемін.

Мен отансүйгіштік қасиетті осы даладан үйрендім, даналардан ұғындым.

Менің ойымша, отандық патриотизм – елдікті, мемлекеттілікті саналы түрде сезіну, туып-өскен жерін қадірлеу, ана тілін меңгеріп, оған құрметпен қарау, өз Отанының мүддесін ойлау, туған жеріне деген адал, азаматтық сезімдер, еліңнің гүлденуі үшін еңбек ету деп есептеймін.

Ендеше Елбасының: - Алдағы уақытта елді басқаратын жастар сауатты ғана емес, сондай-ақ нағыз патриоттар болуы керек, - деген сөзі кез келген жастың қолына ұстаған шамшырағы іспеттес.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Мен Алматы қаласындағы Б. Момышұлы атындағы мектеп-лицейдің 9-сынып оқушысымын. Мектептің кіре берісіндегі Бауыржан атамның мүсінін көргенде Отанға деген сүйіспеншілігі туралы айтқан дана сөздері еске оралады. «Патриотизм дегеніміз – Отанға деген сүйіспеншілік, жеке адамның аман-саулығының қоғамдық-мемлекеттік қауіпсіздікке тікелей байланыстылығын сезіну,- дейді батыр атам. «Намысты нанға сатпа», «Өз ұлтын сыйламау, оны мақтаныш етпеу – сатқындық», «Ешкім іштен батыр болып тумайды: батырлық та мінез секілді. Өскен орта, көрген тәрбиеге байланысты қалыптасады» тағы басқа мақал-мәтелге айналған афоризм сөздерін біз күнде естиміз, жадымызда сақтауға тырысамыз. Менен: Патриотизм деген не? Патриот кім?- деп сұраса, мен: Бауыржан атам,- деп жауап берер едім. Себебі, патриоттық тәрбие, ұлттық намыс, ұлттық сана-сезім рухани байлықтан көрініс табады. Олай болса, рухани байлыққа, ең алдымен, тілімізді, дінімізді, салт-дәстүрімізді жатқызсақ, тіл – қазақ болуымыз үшін, дін – адам болуымыз үшін, салт-дәстүр – ұлт болуымыз үшін қажет.

«Патриот болу – өз Отаныңды шын жүректен сүйу, өзіңе және өз халқыңа сеніп, қоғамға қызмет ету,-дейді Елбасымыз Н. Ә. Назарбаев – Бірақ өзіңнің тарихыңды, ана тіліңді, шығу тегіңді білмей нағыз патриот бола алмайсың»,- дейді. Осылайша мемлекет басшысы патриоттық сезімді ең әуелі жастардың бойында қалыптастыру қажеттігін үнемі алға тартып отырады.

Мен де болашақта журналист мамандығын қалап, елімнің болашағы үшін «бір кірпіш болып» қаланғым келеді. Егеменді елімнің болашағын биік белестерге апаратын азамат боламын деп талпынамын.

Ким Елена

11 класс, школа-гимназия № 22

Есть память, которой не будет конца...

Правда в памяти.

У кого нет памяти, у того нет жизни.

В. Распутин

Бег времени не удержишь.... Вот уже прошло почти 69 лет со дня Великой победы. Да, была великая радость, когда наш народ победил, отстоял свою Родину от фашистских захватчиков, была великая гордость за нашу державу, за ее исторический подвиг, который навсегда должен запомнить «мир спасенный». Но какой ценой завоевано счастье? Двадцать семь миллионов жизней! А скольких еще война сделала инвалидами, скольким людям искалечила жизни, судьбы!

Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы

Да, нам далась победа нелегко,
Да, враг был храбр.
Тем больше наша слава.

Кто они, эти люди, спасшие мир от фашизма? Кто они, эти миллионы известных и неизвестных героев, отдавших свои жизни?

Есть в звуке твердых их имен,
В чертах тревожной их судьбы
Начало завтрашних времен,
Прообраз будущей борьбы.

Что помогло им выстоять в смертельной схватке? И не только выстоять, но и победить?

Людей делает солдатами суровая необходимость, но советские люди, становясь солдатами, остаются прежде всего защитниками своей Родины, настоящими патриотами.

В жестоких боях с фашистскими захватчиками советские люди проявляли самоотверженность, готовность к самопожертвованию, к преодолению нечеловеческих трудностей во имя победы над врагом.

Готовность к смерти – тоже ведь оружие,
И ты его однажды примени.
Мужчины умирают, если нужно,
И потому живут в веках они.

Это страшная, бесчеловечная война жестоко калечила судьбы людей, убивала в них душу. Погибали девушки, которых жестоко «уравняла война», злобно растоптав все то, что было у них в мирной жизни. Все самое лучшее, самое прекрасное, что в них есть: их обаяние, нежность, любовь, наивные девичьи раздумья скрылись за коротким словом «солдат», от которого так недалеко до другого, еще более горького и ужасного слова «смерть».

Навсегда осталось в летописи борьбы за Ленинград славное имя Алии Молдагуловой, отважной комсомолки, снайпера, которой посмертно в июле 1944 года было присвоено звание Героя Советского Союза.

Еще одной среди женщин народов Востока, удостоенной столь высокого звания, стала пулеметчица Маншук Маметова.

Навсегда Маншук и Алиа – так по спине

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Струятся две косы темно и тяжко,
Так две звезды шагают в вышине...
Вы не забыты, юные казашки!

Но нужно помнить и знать неизвестных людей, отдавших свою молодость на борьбу. В истории появляются новые имена воевавших женщин в годы войны. Это Богданова Лидия Алексеевна и Скопицина Лидия Алексеевна. О них мало кто знает, но подвиги их являются для нас величайшим примером патриотизма.

Богданова Лидия Алексеевна родилась в городе Верный. Выросла она в большой семье. После сильного наводнения в 1921 г многодетная семья пережила многое, спустя несколько лет Лидия Алексеевна потеряла отца. В годы войны служила она в Московском штабе ПВО и была радисткой.

Скопицина Лидия Алексеевна родилась в 1924 году, когда началась Великая Отечественная война, ей было всего лишь 17 лет. Преисполненная любовью к своей Родине и не желавшая оставаться в стороне, она ушла на фронт. Сотню трудных километров прошла она по военным дорогам. С 1942 года Скопицина Лидия Алексеевна побывала на фронтах Юга, Украины, Литвы, Ростова, города Севастополь, Белоруссии, Пруссии, Кенигсберга, но больше всего ей запомнился город Сталинград. После окончания войны Лидия Алексеевна некоторое время проживала на территории России, затем переехала в город Верный.

В мирное время они воспитали не одно поколение молодежи. В данное время оба ветерана Великой Отечественной войны одиноки. На их плечах лежит тяжесть прожитых лет, как тяжесть от орденов и медалей на их пиджаках. Как жаль, что мы вспоминаем о них только 9 Мая. Их героизм, самоотверженность учат нас главному: любить Родину так, как любили ее они. Все ветераны Великой Отечественной войны воевали за наше поколение, за нашу мирную жизнь, и мы, как никто другой, должны понимать, что героям, утвердившим своей кровью, своими жертвами и утратами гордое и прекрасное звание «Человек», – всенародная благодарность.

Я не напрасно беспокоюсь,
Чтоб не забылась та война:
Ведь это память – наша совесть.
Она, как сила, нам нужна.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Ким Ирина

3 класс, школа-гимназия № 22

Добрый человек – это...

Я думаю, что самое ценное в жизни – это доброта. Доброта приносит людям мир и счастье. Наверное, каждый из нас задумывался, каких людей в мире больше – добрых или злых? Я уверена, добро должно всегда побеждать, потому что добрых людей в жизни больше. Рядом с добрыми людьми никогда не бывает зла и горя, ведь «добрый человек – не тот, кто умеет делать добро, а тот, кто не умеет делать зло».

Добрый человек – это сильный человек, он всегда поможет, подскажет, поддержит, даст надежду в душе человека и никогда не будет ждать в ответ благодарности. Добрый человек всегда окружён искренними людьми, у него есть семья, дом, друзья. С таким человеком приятно общаться, дружить. Добрый человек всегда поступает справедливо, честно, он желает всем только добра. Надо делать людям добро: не обижать тех, кто рядом, помочь соседке донести сумку или пропустить в очереди женщину с ребенком, уступить место в автобусе или сходить в аптеку за лекарством для соседа, или просто улыбнуться.

Я желаю всем идти дорогою добра, ведь жизнь дана на добрые дела. Дарите свое тепло и улыбки родным и незнакомым людям, счастливым и одиноким. Будьте добрыми, мудрыми и счастливыми.

Киселёва Маргарита

8 класс, ЧОШ «Зейнеп»

Руководитель: Соловьева Р. А.

Тебя, мой Казахстан, тебя воспеть хочу!

Здравствуй, милый друг! Сколько писем летело от меня к тебе, и все они были на разные темы (как раз такие письма, я знаю, ты любишь). И вдруг осознала, что не было письма наиболее важного из всех написанных мною. Ты догадался, о чем идет речь? Я тебе говорю, дорогой друг, о моей Родине. Ведь каждый из нас любит и ценит ту страну, где родился, где прошло веселое и беспечное детство, где каждое деревце и каждый кустик дороги сердцу. Как жаль, что невозможно передать словами всю красоту природы моей Родины.

Ты знаешь, я чрезвычайно люблю весну, люблю видеть, как оживает жизнь, люблю вдыхать ароматы цветущих деревьев и трав. Все это можно ощутить только в наших горах. Ведь горы – это главное чудо в Казахстане. Зимой – это снежные великаны, сурово глядящие с недостижимых высот,

Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы

весной,- будто пробудившийся младенец, с едва зеленеющими склонами, а жарким знойным летом все так и наполнено ароматом трав. Поднимись в это время на склоны гор: то там, то здесь желтоватые брызги зверобоя и тысячелистника, розоватые зонтики душицы – всё это перепутано, перемешано, всё дурманит и манит к себе.

Дыхание степных трав я ощущаю.
С далёких гор прохладу жадно пью
И, солнца луч последний провожая,
Вдруг понимаю, как Родину люблю!

А осень, как всем известно,- пора урожаев. На моей Родине главное чудо природы в это время - яблоко. Я надеюсь, что тебе когда-нибудь удастся попробовать красный сочный апорт или любимое мною золотое превосходное, растущее в предгорьях.

Не обделила наш край природа и степями, уходящими в бесконечную даль, где весной волнующе манит к себе степное море ковыля, где попадаетея на пути старик – курган, где стойко выживает могучее дерево карагач. И сразу вспоминаются легенды, сказки, что пытаешься постичь душой с детства.

Смотри, на кургане, где ветер поёт,
Где слышится волчий плач,
Вцепившись корнями в сердце моё,
Шатаясь, стоит карагач.
Ломают бури, но он упрям-
Маяк пустынных степей,
стоит, развернув навстречу ветрам
плечи черных ветвей.

У каждого человека есть большая и малая родина. Казахстан для меня - большая родина, а малая - мой любимый город Алматы, в котором я родилась. Здесь прошло моё счастливое детство. Здесь проходит моя юность.

Мой край березовый,
Земля моя родная,
Влюблена в тебя я
С детских лет.
Ты для меня и радость, и покой,
Друзей моих родные лица,
И звонкий смех детей,
И матери моей улыбка.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Мой край родной!
Я понимаю,
Что навек в тебя я влюблена.

Хочу признаться в любви моему городу. Как люблю я бродить по его паркам, тихим зеленым скверам, старинным улицам.

Вот, пожалуй, и все, что я могла бы рассказать о моем Казахстане. Теперь я с нетерпением буду ждать ответное письмо, в котором ты бы мог рассказать о своей Родине. Ведь разговор об этом самом высоком человеческом чувстве надо вести непременно.

Кишкенебатырова Асем

9 класс, школа – лицей № 169

Руководитель: Жанбаева У. А.

Моя историческая родина – Казахстан. Я родилась в Каракалпакстане. Когда я была маленькая, мои родители и бабушка, рассказывали о Казахстане. По какой причине они уехали оттуда, я понимала смутно. Они говорили с большой любовью, по их глазам полной слез, я могла увидеть тоску. Но я не понимала, почему наш двор, наш город Нукус не считается их родиной?! Ведь, мы здесь живем, празднуем все праздники, веселимся. Потом, я пошла в казахскую школу в Каракалпакстане. И впервые, из уста моего учителя, я узнала, что у каждого человека помимо той родины, которой он родился и вырос, есть родина которой называется Отечеством, земля моих отцов и дедов. Здесь же мне рассказали какой смысл имеют знаки и цвета в государственных символах Республики Казахстан. Какова была судьба моих предков, отцов и матерей, через что они прошли до сегодняшнего процветающего Казахстана.

По рассказам бабушки и сказок понимала, что в глубине моего сердца тоже лежит крошечная любовь к тому краю, которой тоскуют мои родные люди. И я в младенческом возрасте тоже хотела жить на земле моих предков.

Сейчас мне пятнадцать лет, и мы уже давно переехали в Казахстан. Живем мы в городе Алматы. Учусь в 9 «А» классе школы – лицея №169, любимый предмет литература и история, глубоко изучаю историю родного народа.

Помню тот день, когда мы вступали родную землю, то есть переехали в Алматы. Нас встречала множество наших родственников, которых даже я не видела. Бабушка со слезами на глазах, благодарила всевышнего за то, что дала возможность наступить на землю предков, отцов. Целовала землю. Говорила мне, вот оно счастье дышать воздухом родной земли, увидеть неба

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

родного края, сверкание звезд и сияние солнца. И мы, ее внучки, будем счастливо и беззаботно расти на родине. Мне лично, было приятно большое внимание взрослых, которые по их глазам я ощутила сердечную теплоту. Про себя же думала, сколько нас много и все они мои родственники, и это меня радовало. Там в Каракалпакстане мне говорили, что у меня куча племянников, братьев и сестер, а теперь я с ними вместе и была довольна переездом.

В этом же городе я пошла в школу № 169, начала учиться в 3 классе. Большая и красивая школа мне сразу понравилась. Особенно библиотека, одноклассники, учителя. Я приобрела много друзей. Начала учиться хорошо. Помимо образовательных уроков, мы проводили и открытые классные часы, на разные темы. Ко дню Независимости мы провели открыт воспитательный час на тему «Рәміздерім - мақтанышым». Читали и учили много о символиках нашей страны, о выдающихся их авторах. Все сказанное в этот час мне так подействовало, что подумала, каким ты должен быть человеком, чтобы создать такой флаг, герб и гимн и вместить все мечты, историю и краски жизни в одно целое. Парящий орел на небосводе под солнцем – это свобода и мечта народа, это открытое голубое небо над страной. Орнамент – это быт и искусство нашего народа. Есть тысячи примеров, когда наши поднимали выш всех наше казахстанское знамя. Так пусть, всегда высится на небе наше голубое, как небо знамя!

Крылатый конь, священный кара шанырақ все предметы, которые имеют особый смысл, призывает нас любить родину, мечтать и трудиться ради ее процветания. Я хочу особо отметить смысл нашего гимна. Слова и мелодия только вдохновляют человека. Что стоит только строки «Гүлің болып егілейін. Жырың болып төгілейін», это означает что человек на все готов ради родины. А еще на уроке много узнала о президенте Н.А.Назарбаеве. «Это сколько нужно иметь ума, чтобы проделать такую работу?» задала я своей учительнице вопрос. А она ответила «Надо простым человеческим сердцем любить родину – мать, как наш президент.» И тут – то я вспомнила свою бабушку и родителей, которые все время до переезда в Казахстан говорили, только такие слова как «Елге жетсек арман жоқ.», «Желбіреген көк туым-ай!», «Қасиетіңнен айналайын, туған жер», «Атамекен аман бол!» Я слышала много таких фраз, и я только осознаю на столько дорога человеку родной язык, родная история, родная земля. И только большая любовь к родине делает большим человеком.

Впервые услышав строки патриотических песен «Күннің өзі ұясына кимай оны батады екен» я была поражена поэтичностью и патриотичностью нашего народа. Солнце не хочет расставаться даже на ночь с Казахстаном. «Көк тудың желбірегені бойыма қуат береді. Таласқа түссе жан мен ту. Жан емес маған керегі көк тудың желбірегені» Какое величие слов! Я горжусь своей историей, которая пережил столько горя и добился независимости, я горжусь страной, где живут такие люди, которые горячим сердцем любят

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

свою родину и создали такую символику страны, что смотря на них не мечтать, не стремиться вперед, просто нельзя горжусь поэтами своего народа, как воспевают славу и честь. Согласитесь, ведь от безмерной глубокой любви к отечеству выходят такие искренние слова. У нас, у молодежи есть кому подражать, есть кого брать в примеры, поэтому мы должны быть достойной поколений будущего, о которых тоже говорили бы с гордостью.

Киянец Алена

10 класс, школа-лицей № 48

Руководитель: Алимбаева Н.С.

Я люблю тебя, Родина!

На Земле нет края лучше того,
где ты родился и вырос.

Г. Мусрепов

Родина...

Какой высокий смысл заложен в этом коротком слове. Думая о нем, мы думаем о той великой, прекрасной стране, в которой родились, связываем это понятие со сложной, насыщенной, а иногда трагической историей родной земли. Родина – это то место, где мы познаем счастье и горе, радости и невзгоды. Патриотизм, в моем понимании, это высокое чувство преданности и любви к своей родине. А любовь к родине нам прививают с детства – родители, воспитатели, учителя. Из поколения в поколение передаются рассказы о важных событиях, выдающихся личностях, об их подвигах и великих делах. Поэтому, думая о родине, мы думаем и о героях прошлого и настоящего, и об известных писателях, поэтах, художниках и музыкантах. Все это – наша история, наша родина.

В школе патриотическое воспитание в нас развивают на примере жизни и деятельности выдающихся людей Казахстана, наиболее известных личностей, отстаивавших целостность и нерушимость казахстанских земель. В памяти народа сохранились имена казахских батыров: Кобланды батыра, Алпамыс батыра, Ер Торгына, Ер Косая, Баян батыра, Кабанбай батыра, Богенбай батыра и других. Их подвиги по защите и возрождению казахстанских земель могут служить нам примером для подражания. Мы должны помнить этих людей и гордиться настоящими патриотами нашей страны.

Сегодня Казахстан – независимое и суверенное государство. С тех пор, как он стал «свободным» прошло двадцать два года. За это время Казахстан

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

гордо расправил свои крылья. Наш народ стал твердо стоять на ногах. Заработали сотни промышленных предприятий, открыты новые школы, больницы, развиваются села и малый бизнес. Казахстан вошел в десятку самых быстроразвивающихся государств в мире. Мы стали примером взаимного уважения в многонациональной стране, и это было признано Организацией Объединенных Наций. Все это благодаря политике нашего мудрого Президента Н.А. Назарбаева. Наш Президент заботится о благополучии казахского народа, стремясь обеспечить безбедную старость пожилым, работу и перспективу молодым, здоровье и образование всем, мир и счастье в каждом доме.

Я очень люблю свою Родину – Казахстан. Это удивительная страна. Край, в котором соседствуют быстрые реки и пустыни, бескрайние степи и высокие горы, вечные снега и таежные леса. И я чувствую гордость от того, что являюсь частью этой страны, частью этого прекрасного мира.

Күмісбекова Айгерім

11 сынып , № 126 мектеп – лицей

Қазақстан – алтын ұям, бесігім!

Отан дегеніміз не? Отан сөзі - әр адамның жанына жақын, жүрегіне жылы тиер сөз...

Менің Отаным – Қазақстан. Мен 18 жыл бұрын шыр етіп осы дүниеге келдім, осында өсіп жатырмын. Қазақстандай елім болғанына, қандай елдерде, мемлекеттерде жүрсем де мақтан тұтамын. Кең байтақ жеріміз біз үшін мақтанышқа тұрарлық деп ойлаймын! Отаным туралы айтып кететін болсам, Қазақ елі өте дамыған мемлекет, және де даму үстінде. Себебі, Қазақстан соңғы он жылдың ішінде дами түсті, көркейіп, өз экономикасын жақсартып, ішкі – сыртқы саясатын дұрыстады. Қазақ елінің ұлан байтақ жері былай тұрсын, оның табиғаты мен өнеркәсіп жөнінен ерекшеленеді. Қазақстан күн сайын дамып, көркейіп жатыр. Осындай елмен әрине мақтанасын. Қазақ елі мақтанышқа тұрарлық ел.

Қазақстандай жері шұрайлы, шөбі шүйгін өлкені мен әрқашан да мақтан тұтамын. Қазақстанның кең даласындай байтақ дала еш жерде жоқ шығар. «Отаның-алтын бесігің», «Отаны жоқтық – нағыз жоқтық»- деп дана халқымыз бекер айтпаған. Өз Отанын сүю, өз ана тілін ардақтау - әрбір азаматтың бірінші міндеті.

Қазіргі Қазақстан – егемен, демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет. Әрине, бізге қайда ұмтылу бар. Ғылымды дамыту,

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

ауылдарды кеңейту, жемқорлықты жою керек. Бірақ барлық Қазақстан жетістіктері алда болады. Мен сенемін!!!

Ал біздің халқымызда, атамекенді ардақтау сезімі өте терең деп ойлаймын. халқымыздың басынан қандай қиын кезеңдер өткенде де, ата-бабаларымыз елімізді сыртқы жаудан қорғай білген. Өз елі үшін жанын да, барын да аямаған. Біздің ата-бабамыз түрлі қанқұйлы соғысты басынан өткерді. Олардың ең соңғысы – Ұлы Отан соғысы болды. Олардың соғысқа қатысқандағы мақсаты – ұрпақтарының, яғни, біздердің жақсы өмір сүруімізді, бейбітшілікте өмір сүруімізді қалады. Осылайша, аттың жалында, түйенің қомында жүріп, біздерге бейбіт өмірді орнатып берді.

Уақыт өткен сайын аталарымыз сыйлаған Жеңістің маңызы артып келеді. Олар көрсеткен ерліктері бүгінгі ұрпаққа өнеге. Отансүйгіштік қасиет әркезде де қастерлеуге тұратын қасиеттердің бірі. Осы ұғым біздің үлкен құндылығымыз болуы керек деп ойлаймын.

Соңында айтайын дегенім, әр Қазақстан Республикасының азаматы не істеу керек? Ол мемлекеттік тілін білу, барлық халықтардың дәстүрлерін құрметтеу, өз Отанын қорғау керек. Себебі Қазақстан – біздің ортақ үйіміз, біздің Отанымыз.

Лифанов Сергей

9 класс, школа-гимназия №94

История. Традиции. Современность.

Облик окружающего нас мира, и как следствие принципы социального взаимодействия претерпели в современное время значительные изменения.

Сначала из информационных, а затем из социально-политических и экономических процессов «исчезли» пространство и время. Это исчезновение, конечно, необходимо понимать условно и его суть заключается в возможностях виртуальной реальности, меняющей «здесь и сейчас» моего сознания.

Уже не обязательно быть в какой-либо точке земного шара, чтобы стать свидетелем спортивных, культурных или политических событий, не нужно «время», чтобы обменяться мнением или отправить письмо на другой континент или в другую страну. Эти процессы нашли отражение в научном термине «глобализация». Глобализация и информационная революция, повышение темпов исторического развития делают сегодняшнюю ситуацию уникально сложной и неопределенной.

В этих условиях, патриотизм, осознание своей исторической принадлежности является основанием будущего развития как для отдельной личности, так и для общества в целом. Основопологающим, если не

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

единственным основанием формирования идентичности является историческое наследие народа.

Что такое история? Понятие «история» производно от категории «время». История возможна только посредством времени, восприятие же истории как прошлого до некоторой степени, возможно, понять как вспомогательный акт сознания, разделяющего непрерывное время на времена. История это еще и знание о прошлой жизни людей.

Можно упомянуть, что история в качестве одного из литературных жанров, как и другие сферы искусства, направлена на ее слушателей или читателей, желая быть для них интересной, поучительной, то есть – весьма субъективной.

Постепенно под историей начинает пониматься не поток изменяющихся событий, а становление и развитие устойчивых и безличных структур духовной и практической деятельности. История, из которой исчезают имена и даты предстает в качестве синонима развитию общества или просто категории «общество» в том смысле, что последнюю нельзя помыслить без фактора ее развития. В этом данном значении термин «история» – это жизнь общества.

В этом смысле история представляет собой коллективную память человечества. Это означает, что прошлое человечества, общества также реально и не является полностью прошедшим, а так или иначе присутствует в структурах настоящего. Так, для жизни общественного организма события отдаленных веков столь же реальны, как и для отдельного индивида, все то, что происходило с ним, например, «детстве или юности», разница же между индивидуальным и общественным сознанием в качестве исторической памяти заключается в том, что первое исчезает вместе с индивидом, а общественное, став фактом культуры, обретает реальность.

К изучению прошлого человека влечет чувство исторического интереса, и этот интерес обязывает людей знать его во всех деталях, во всей полноте. «Изучая предков, узнаем самих себя, – пишет известный историк – В.О. Ключевский, – без знания истории мы должны признать себя случайностями, не знающими, как и зачем пришли в мир, как и для чего, мы живем, как и к чему должны стремиться».

Таким образом, оказывается, что историческое неотделимо не только от общества, но и от человека, деятельностью которого она, в сущности, и является. Историческая реальность, по сути, оказывается реальностью бесконечно более широкой и богатой, чем непосредственно настоящее, воспринимаемое человеком даже на протяжении всей его жизни. Таким образом, за историческими фактами, письменными свидетельствами и памятниками материальной культуры, познающее сознание должно видеть человека. А если предметом истории в итоге оказывается сам человек, то не удивительно, что

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

историческое познание оказывается таким привлекательным для мыслителей прошлого и современности.

Прошлое говорит с настоящим, только если настоящее обращается к нему. Способом такой взаимосвязи может быть историческая память, которая, в процессе одухотворения и преображения выявляет внутреннюю взаимосвязь, «душу истории». Можно провести аналогию между сознанием отдельного человека и исторической памятью. Значимость последней нетрудно представить, если понять значение для отдельного человека дневников, автобиографии, исповеди. Такое же значение имеет историческое исследование в предельно широком значении для души целой культуры. Этот аспект притягательности истории вполне прослеживается в концепциях национального самосознания различных стран, не говоря уже об изучении прошлого всего человечества.

В этом аспекте история обретает связь с практикой – политикой и воспитанием, и прошлое начинает служить инструментом познания современности или даже прогнозирования будущего. Накопленный опыт делается всеобщим благодаря истории. Даже если верно, что история ничему не учит, остается аспект, в котором история все-таки может преподавать уроки, главное условие для этого – обращение к ней. «Понимание глубины своих исторических корней, законная гордость колоссальными по масштабу воздействия деяниями предков, преодоление всяческих синдромов тоталитарной эпохи, восстановление адекватного исторического сознания, – отмечает Н.А. Назарбаев, – даст мощный импульс национальной консолидации».

Изучение прошлого приобретает как теоретическую, так и практическую ценность, что оно есть часть самосознания человека и общества, вероятно, это последнее обстоятельство может даже перевешивать многие другие утилитарные причины.

Именно в процессе исторического развития формируется неповторимая специфика социального бытия народа, его культура, духовность, менталитет. Утверждение, что историю можно назвать процессом приобретения индивидуальных черт, будет одинаково справедливым и для единичных субъектов и для глобальных социальных систем. Лишь неповторимость единичных историй создает неповторимое сочетание характерных свойств, отличающее каждую из них от других систем с похожей структурой, и именно истории объясняют нам историческую индивидуальность систем, позволяющую их идентифицировать. Поскольку, культурные и социальные системы, как и отдельная личность, сами идентифицируют себя с помощью своей исторической индивидуальности, постольку историческую индивидуальность можно обозначить как «идентичность».

Память или история становится такой же важной границей, как и река, гора или искусственно проведенная линия. Символы должны повторяться, включаться в учебные материалы и предохраняться от забвения. Национальная

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

идентичность должна быть защищена от негативных влияний и интерпретаций, особенно если эта идентичность является обоснованием государства.

Становится очевидным, что если социальные субъекты обретают свою неповторимую идентичность среди им подобных через истории, то соответственно, доступ к искомой идентичности открывается через историю. В конечном счете, идентичность социально-исторических субъектов может быть изображена только с помощью их историй, поскольку эта идентичность, какова она сегодня, всегда содержит больше того, что можно понять из анализа условий настоящего времени. В некотором роде идентичность, понятая исторически, является не результатом действия, а результатом самосохранения и развития личности, государства, общества.

Маматшаев Ибрахим
8 сынып, №145 ЖББМ

Тәуелсіз Қазақстан

Менің елім – Еуразия материгінің орталығында орналасқан, екі дүние бөлігін қамтитын, ұлан байтақ даласы бар, Тәуелсіз Қазақ елі. Осынау ұлы даламыз бабаларымыздан қалған мирас. Бабаларымыз бұл сайын даланы найзаның ұшымен, білектің күшімен қорғап, кейінгі ұрпаққа аманат етті. Біз тәуелсіздікке оңайлықпен қол жеткізген жоқпыз.

Тарихқа үнілер болсақ, сан ғасырлық тарихы бар Қазақ даласының, қазақ халқының көрмегені жоқ. Бабаларымыз небір қиын-қыстау кезеңдерді басынан кешірген

Жалпы қазақ көшпенді халық еді. Ру-руға, жүз-жүзге бөлініп өмір сүрді. Сол кездегі данагөй бабаларымыз бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығарып, біртұтас халық болып жасауды аңсады. Абылайхан бабамыздың тұсында бұл арман іске асып, үш жүздің басы қосылып, біртұтас елге айналды. Тарихтан белгілі танымал тұлғалар елдің бірлігін сақтап қалу жолында аянбай еңбек етті. Халқымыз жаугершілік замандағы шапқыншылықты, зұлмат жылдардағы ашаршылықты, сұрапыл соғыс жылдарындағы қиыншылықтың барлығын басынан кешірді. Халқымыз жасымады, сағы сынбады. Қиыншылықтың барлығын қара нардай көтере білді. Осыншама қиындықты басынан кешіріп, жойылып кетудің аз-ақ алдында қалған кешегі көшпенді ел – бүгінгі таңда төрткүл дүниеге танымал, отырықшы, дамыған елге айналды!

Қазақ елі 1991 – жылы қызыл империя құрсауынан босап, өз тәуелсіздігін жариялады. Еліміз Қазақстан Республикасы болып аталып, өз шекарасын айқындады. Әрине тәуелсіздіктің алғашқы жылдары оңай болмады. Елдігімізді сақтап қалу үшін ел ағалары күні-түні аянбай қажырлы еңбек етті.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Олар күдік пен үміт арасында еңбек етті. Ертеңіміз не болар? екен деген күдікпен өмір сүре жүріп, үмітпен ел болу жолындағы ауқымды жобаларды іске асырды. Уақыт өте келе сол ағаларымыздың үміттері ақталып, еңбектері оң нәтиже бере бастады. Еліміз өсіп-өркендеп, қазіргі таңда әлем таныған Қазақстан мемлекетіне айналды.

Еліміздің тәуелсіздік алғанына биыл 23 жыл толады. Осынау уақыт ішінде бағындырған белестеріміз аз емес. Еліміз қай саланы алып қарасақ та, қарыштап даму үстінде. Әрине бұл – Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың еңбегінің арқасы. Мен ол кісіні ұлы бір көрегенді кемеңгерге теңер едім. Еліміздің бүгінгі таңда жетіп отырған жетістігі сол кісінің жүргізіп отырған салиқалы саясатының нәтижесі.

Бүгінгі таңда 130-дан аса ұлт пен ұлыс көк ту астында тату-тәтті өмір сүріп отыр. Болашақ жас буын үшін бүкіл жақсылық жасалып берілді. Ендігі бізге қойылар талап: осы мүмкіндіктерді орнымен пайдалана отырып, ғылым-білімді меңгеру, ел болашағына қызмет ету.

Қарап отырсам, біз қазақ халқы ешнәрседен кенде емеспіз. Қойнауы қазбаға толы Ұлан байтақ жеріміз бар! Табиғатымыз ауыз толтырып айтарлықтай әсем! Көл де, шөл де, нулы орман да, қыратты-ойпатты жазық дала да, аспанмен тірескен биік таулар да жеткілікті!

Олармен мақтана алатын алып тұлғаларымыз, ұлы ойшылдарымыз, ақын-жазушыларымыз, ғалымдарымыз бар! Шүкіршілік!

Мен осындай өлкеде өмірге келгеніме қуанамын. «Менің елім – Қазақстан» деп көкірегімді керіп, мақтанышпен айта аламын! Еліммен, Елбасымызбен мақтанамын! Егемен еліміз Елбасымыз армандағандай Мәңгілік елге айналып, Тәуелсіздігіміздің тұғыры әманда биік болғай!

Мамырова Дарина

6 сынып, Халықаралық «Мирас» мектебі

Жетекшісі: Молдағалықова Қ.Т.

Менің туған өлкем

Райымбек ауданы....

Неткен керемет, неткен сұлулық!.....

Отаным - сағынышым, туған өлкем. Менің туған өлкем - Райымбек ауданы. Райымбек ауданы - еліміздің табиғаты бай, сұлу өлкелерінің бірегейі. Ауданның аты Райымбек батырдың есімімен аталады. Ал Райымбек баба жоңғар шапқыншылығынан елімізді азат ету жолында күрескен әйгілі батыр.

Алматы қаласының үлкен даңғылының бірі осы бабамыздың атымен аталады.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Райымбек ауданы Алматы обылысының, оңтүстік шығысында орналасқан. Мұнда үлкен өзендер мен көлдер бар: Шарын, Шелек өзендері, Көлсай көлдері көздің жанарын алады. Өсімдіктері алуан түрлі. Бұл жерде құнды шикізаттар мен пайдалы кендер бар. Оның ішінде алтын, мырыш, көмір кендері бар.

Райымбек ауданында Хан-Тәңірі шыңының бөктерінде орналасқан. Оның биіктігі 7010 метр. Көне түріктердің аңызы бойынша Хан-Тәңір бүкіл әлемді жаратқан құдай.

Бұл өлкенің жануарлар әлемі де өте бай. Мұнды бұғы-марал, аю, қасқыр, түлкі және басқа жануарлар көптен кездеседі.

Райымбек өлкесінде атақты ақындар, жазушылар және ғалымдар шыққан. Бүкіл дүние жүзіне Мұқағали Мақатаевтың есімі таныс. Оның өлеңдерінде туған жерінің табиғаты мен сұлулығын жырлауда жан салмайды. Мұқағали Көлсай көлін қазақ қыздарының көзімен, ал олардың шашын үлкен шыңның баурайындағы қалың орманмен салыстырған.

Мен Райымбек ауданында дүниеге келіп, Алматы қаласында тұрып жатсам да туылған өлкем өзіме өте ыстық, жүрегіме өте жылы.

Мукашева Маржан

5 сынып, №176 мектеп-гимназия

Салт-дәстүр

Әр елдің, ұлттық өзіне тән салт-дәстүрі болады. Сол дәстүрмен әр ел өзінше ерекшеленеді. Үйлену, балалы болғанда, үй салсада, қайтыс болған адамды ақтық сапарға шығарудада әр ұлттын өзіндік салты бар. Салт-дәстүр сол елдің жеріне, ұстанған дініне байланысты қалыптасып дамып жатады. Біздің елдің салт-дәстүрі де солай. Қыз ұзату, құда түсу де өзіміздің жөн-жоралығымыз бар. Қазақ көбіне ырымға сенген, әр нәрседе ырымдап өзінше бір әдіс, өзгеше бір дәстүр болады.

Салт-дәстүр ұлттық айнасы деп айтуға болады. Салт-дәстүрді атадан балаға мұра боп өтеді. Заманына қарай өзгерістер болғанымен түпкі мақсаты мен негізі сақталады. Мысалы айтсақ біздің елде сүндет той, тұсау кесер, қыз ұзату, шілдеhana, бесік той, келін түсіру деген сияқты рәсімдері бұрынғы аталарымыз жасағаннан сәл өзгеше дегенмен сол дәстүр жалғасып келеді. Әр ұлт ұлттық құндылығын сақтап қалу үшін өзінің тілін, дінін, салт-дәстүрін болашақ ұрпаққа түсінікті етіп, айнытпай жеткізіп отыруы қажет.

Біздің қазақта жеті ата деген бар. Жеті атасын білмеген жетесіз деп жатады, оның үлкен мағынасы бар. Руға, жүзге бөлініп жатады онында өзіндік

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

пайдасы бар. Қыз ұзатып, келін аларда ең алдымен руын, тегін сұрайды. Қазақтың тектілігі, тазалығы үшін. Салт-дәстүр қандай ел, қандай ұлтын болымысын өзіндік ерекшеліктерін сақтап басқа елге үлгі боларлықтай болады.

Мұрат Алуа

5 сынып, Б.Атыханұлы атындағы №36 гимназия
Жетекшісі: Иманбаева М. Т.

Менің Қазақстаным

Мен қазақпын мың өліп, мың тірілген. Менің Отаным – Қазақстан! Қазақстан ұлан байтақ елім, кіндік қаным тамған жерім! Тәуелсіз мемлекет, өз туы, елтаңбасы, әнұраны бар. Жер көлемі бойынша тоғызыншы орында. Жері кең және құнарлы. Қазақстан кең байтақ, жер асты қазба-байлықтарға толы. Менделеев периодтық кестесінің бүкіл элементтері кездеседі, мұнайға бай. Бас қаламыз-көркейген Астана. Тәуелсіздік жылдары Қазақстан тар жол, тайғақ кешулерден сүрінбей өтіп, саяси, экономикалық және әлеуметтік жедел жаңару жолына түсті. Еліміздегі ұлтаралық келісім мен саяси тұрақтылық арқасында Қазақстан әлемдегі достық пен бейбітшілік мекеніне айналды. Қазақстанымда бейбітшілік пен тыныштық әрдайым болсын!

Мустафаева Асем

10 сынып, №36 гимназия
Жетекшісі: Қожаниязова З.Қ.

Жайнай бер жарқын жолда елім менің - Қазақстан

«Отаным» деген жас жүрегімнен шыққан асыл сөзді мақтанышпен, асқақтықпен айта аламын. Ата-бабамыздың азаттық жолындағы ерен ерлігінің арқасында осынау арман еткен заманға тер төге, көп күш жұмсай жеткен елімді мақтаныш етемін. Талай жылғы ұлы дүбір, дүрбелеңнен кейін жарқын болашақтың таңы атып, еркіндік пен теңдік есігін айқара ашты. Еліміздің күні оңынан туып, жарық жұлдыздар шоғыры ұлттық намыс пен арамызды тудай желбіретті. Әрине, бұл күн оңайлықпен келмегені белгілі. Еліміздің арыстары талай жылдар басын тау мен тасқа ұрып, тар жол тайғақ кеше жүріп, еліміздің болашағы, келер ұрпақтың бақытты ғұмыры үшін аянбай күресіп табандылық пен асқан қайсарлық, шыдамдылық пен беріктік танытты. Барлық саналы ғұмырын ұлт мүддесіне арнаған бес арыс, ұлы Отан соғысында елім деп жанын пида еткен қайтпас қыран алаш азаматтары, жүректері оттай жалындаған

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

желтоқсан қаһармандары.... Айта берсе жалғаса берер елінің асыл ұрандары, асқақ рухты азаматтарының ерен ерлігінің арқасы деп білемін.

Өз Отаныңның, өз еліңнің патриоты болғаныңа не жетсін! Сайын дала-атажұрт бабаларымыздың көздің қарашығындай сақтап, найзаның ұшы, білектің күшімен қорғағанының арқасында бізге жетіп отыр. Ендеше осындай алып Отанды сүйіп өту кімге де болсын парыз әрі қасиетті міндет. Отанды сүю оның әрбір тасын сүюден басталады. Яғни, туған анаңа, туған жұртыңа деген махаббат Отанға деген махаббатқа ұласпақ.

Еліміздің көгінде тәуелсіздік туы желбірегеннен бері өшкеніміз жанды, ата-баба дәстүрі көш түзеді, халқымыз еңсесін тіктеп жарқын болашаққа қол созды. Содан бері атқан оқтай зулап 22 жыл да өтіп кетті. Қазақстанның жжиырма екі жылдық ғұмырына көз салсақ, ауыз толтыра айтарлықтай, көкірегіңді мақтаныш сезімі кернеп еске аларлықтай жеткен жетістіктері, асқан асулары мен бағындырған жаңа белестері көп.

1991 жылы 16 желтоқсан күні Қазақстан елі тәуелсіздік алды. Президент Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев сайланды. Әрине, мемлекет құрылған кезде тілі де, рәміздері де қалыптасады. Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі-Қазақ тілі. Рәміздері: ту, елтаңба, әнұран. Олар егемендікті, бостандықты, дәстүрлерді, тәуелсіздікті көрсетеді. Тәуелсіздік-бұл бүгінгі өмір ғана емес, сонымен қатар, ертеңгі өміріміз-Қазақстанның болашағы, оның мүмкіндіктері мен мақсаттары. Тәуелсіз болу-өз тағдырына жауап беру деген сөз.

Ақыр соңында, әр Қазақстан Республикасының азаматы не істеу керек? Ол мемлекеттік тілін білу, барлық халықтардың дәстүрлерін құрметтеу, өз Отанын қорғау керек Себебі Қазақстан-біздің ортақ үйіміз, біздің Отанымыз. Яғни, осындай егеменді елдің, ұлан ғайыр жердің болашақ ұрпағы-біз қандай болуымыз керек? Біз-жан-жақты дамыған білімді, сауатты, бірнеше тілді еркін меңгерген, интеллектуалды ой-өрісі кең, осындай мемлекетке сай ұрпақ болуға міндеттіміз.

Қазіргі Қазақстан- егеменді, демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет. Бізге әлі де алға ұмтылу керек. Ғылымды дамыту, ауылдық жерлердің әлеуметтік жағдайын, мәдениетін көтеру және осы жолға апаратын көптеген кедергілерді жою керек. Әрине, Қазақстанның алар асуы, шығар биігі әлі алда.

Бүгінгі Қазақстан Астанасын бас қала етіп, дамыған мәдениет пен экономиканың, білім мен ғылымның орталығына айналдыра, елінің тұрақтылығы мен бірлігін сақтап, дүние жүзіне танытуға күш салуда. Бұған мемлекетіміздің Бірікке Ұлттар Ұйымы, Еуропадағы Қауіпсіздік пен Ынтымақтастық Ұйымы сияқты халықаралық қауымдастықтарына мүше болып дүние жүзі елдерімен тығыз байланыс орнатуы және осы жолда атқарып жатқан қыруар істері дәлел бола алады. Кемеңгер Елбасымыздың «Қазақстан-2050» бағдарламасы өз бағытымен жүзеге асса, келешекте Қазақстан

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

мемлекеті дүние жүзіндегі ірі мемлекеттер қатарына қосылады деген сенімдемін.

Осындай қйыншылықпен келген егемендігіміздің туын желбіретіп, ата-бабаларымыздың армандаған тілектерін орындау мақсатында, болашақта елімнің дамыған алдыңғы қатарлы алпауыт мемлекеттердің алдында болуына мен де өз біліміммен, еңбегіммен үлесімді қосқым келеді.

«Отан» деген сөзді естігенде асқақ ақынның мына өлең жолдары жүрегімді тебіренге есіме түседі және кеудемді мақтаныш сезімі кернейді:

Отан десем оралады ойыма
Ақсақалды, ақ шапанды қария.
Туған жерім-құт мекенім, дариям,
Егеменді елім, туым, әнұран,
Қанатымды қағып ұшқан жанұям.

Осы жолды аңсап еді еліміз,
Ар-намысты батыр туған жеріміз.
Мақтан етер бай мұрасы, салты бар,
Мен сүйетін қалың қазақ, халқым бар.

Негизбаева Гайни

ученица 4 «Б» класса
гимназии №27 (Алматы)

Руководитель: Михайлова А.Г.

Надо ли любить школу?

Звенит звонок все громче, все слышней.
Какая трель над миром разливается!
Ты думаешь, распелся соловей?
А вот и нет - уроки начинаются!

Н.Голь

Честно говоря, в 7 лет идти в школу, мне не особо хотелось. Подготовка в школу занимала время и на игру оставалось его мало. Но от этого нельзя было отказаться. Сейчас я понимаю, что учиться – это здорово. Особенно если ты любишь свою школу, свой класс и свою учительницу.

В стенах школы мы не только становимся образованными, узнаем, например, как образуются облака, почему лед не тонет, почему хамелеон

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

меняет цвет кожи и т.д., но и находим друзей, затем на каникулах общаемся в социальных сетях.

Еще школа учит нас быть порядочными, добросовестными, ответственными, одним словом, прививает те качества, которыми должен обладать человек. Конечно, дети как и взрослые бывают разными, но, наверное, каждый ученик желает быть положительным, позитивным.

У нас очень дружный класс. Нас 31 ученик, и мы все разные по характеру, поведению, тем не менее, нашей учительнице удалось нас сплотить, мы стали как семья. Беспокоимся друг о друге, защищаем, помогаем, заботимся. Даже на каникулах скучаем.

В нашей гимназии №27 проходят различные спортивные, праздничные мероприятия, эстафеты, олимпиады, поэтому, я думаю, мы всесторонне развиты.

Школа меня дисциплинировала, у меня строгий распорядок дня. И на игру, на любимые занятия у меня времени хватает.

Школу надо любить и уважать, нельзя говорить плохо о том, кто делает тебе добро изо дня в день. Учителя нашей школы самые лучшие. Надеюсь, в будущем моя школа будет мною гордиться.

Любовь к школе есть в сердце каждого из нас. Это не объяснить, не увидеть человеческим взглядом, ее можно лишь почувствовать. Она смешана с воздухом родного класса, родной школы.

Николаева Дарья

5 класс, ЧОШ «Зейнеп»

Руководитель: Островская Н.А.

Моя родина - Казахстан

Как хорошо, что я родилась в Казахстане! Эта самая красивая страна на свете. На юге у нас величественные горы Тянь – Шаня, в центре – бескрайние степные просторы, а на Западе - Каспий. Богат Казахстан полезными ископаемыми. Говорят, что в недрах Казахской земли можно найти почти все элементы из таблицы Менделеева. Вот некоторые из них: свинец, золото, уран, цинк, медь.

А какая у нас прекрасная природа. И эта красота впитывается навсегда в нашу душу. Если вдруг мне становится плохо, я выхожу на улицу и любуюсь нашими необыкновенными горами. С них стекает кристально – чистая горная вода, там растут лечебные травы, стоят величественно вековые сосны и ели, живут редкие животные. Цветы, какие необычайно красивые цветы в моем городе. Весной – это разноцветные тюльпаны, летом и осенью – розы и

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

питуныя. Нужно бесконечно любить свой родной край, он с младенчества учит нас красоте, и какая бы она не была эта красота – она родная.

Но главное богатство моей страны – это люди. Я думаю, что таких добрых, отзывчивых, душевных людей больше нет нигде на свете. И это не пустые слова. Однажды, когда я забыла в автобусе телефон, множество людей помогли мне найти пропажу. Спасибо им за это!

А вы пробовали нашу еду? Для меня нет вкуснее блюда, чем только что приготовленные бауырсаки моей апашки. Они очень вкусные и ароматно пахнут.

Наши люди добры не только друг к другу, но и к животным. Так на горе Кок – Тюбе есть маленький зоопарк: почти каждый посетитель старается посетить его, купить корм и угостить зверюшек.

Поэтому нисколько не удивительно, что наши замечательные люди строят такие прекрасные города, как Астана и Алматы.

В короткие сроки Астана превратилась в современный мегаполис. Хан Шатыр, Байтерек, Дворец мира и согласия, Мечеть Нур - Астана - эти достопримечательности юной столицы Казахстана известны всему миру.

Не уступает своей сопернице и южная столица Алма – Ата, так раньше назывался мой родной город. В переводе «Яблоко» и «Дедушка, какие теплые слова и город мой такой – же. Я люблю свой город.

Именно у нас в городе находится высокогорный каток Медеу и такого больше нет нигде в мире! Хорош наш город и ипподромом, и интересным зоопарком, и Чимбулаком, и Акбулаком и многим другим. И моя малая Родина Алматы – это часть большой и безграничной Родины, под названием Казахстан. Я хочу, чтобы Казахстан с каждым днём расцветал всё больше и больше. А чтобы моё желание исполнилось нужно подрастающему поколению ещё лучше учиться: ведь именно мы будущее своей страны.

Нұрсейіт Салтанат

5 сынып, Б.Атыханұлы атындағы №36 гимназия
Жетекшісі: Иманбаева М. Т.

Патриоттық сезім

Патриотизм мәселесін көтерілуіне себеп болған, тәуелсіз ел болғалы әлі күнге дейін патриотизмнің мазмұны мен құндылықтары қалыптаспағандығынан туындап отыр. Жаңадан мемлекет құрып жатқан соң, оның халқының санасында да жаңа мемлекет құрып, бұрынғы идеяларды өшіріп, жаңасын жазу қажет, меніңше.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Патриотизмді дамытудың басты шарты – отандастар бір жұдырық болып жұмылып, бірлік пен татулықты сақтау. Құм, кесек, су, топырақты кез келген бала қалаған формасына келтіре алады. Егер де осыларды цементпен араластырсаңыз, бетонға айналады. Енді оны бала түгілі жігіттердің өзі қолымен бұзып, үге алмайды. Енді кішкентай ғана құм түйіршіктер мен топырақтарды, суды біріктіріп тұрған не? Әрине, цемент! Осы тектес миллиондаған отандастырымызды бір-біріне байлап тұрған бөлінбес бір Отан, ұлтқа біріктіріп тұрған патриотизм, Отанға деген сүйіспеншілік. Сол үшін ұлтымызды ұйымдастырып, бірлігімізді сақтап тұрған патриотизм біз үшін өте маңызды, басты мәселе. Менің ойымша, патриоттық сезімі жоқ адам-өз Отанын сыйламайды. Әр адамда өз патриоттық сезімі болуы керек!

Омирбаев Олжас

10 класс, школа № 118

Руководитель: Абикенова З. Б.

Любовь к «малой родине»

Быть патриотом – это носить Казахстан в своем сердце.

Н.А. Назарбаев

И это так. Каждый колосок, каждая песчинка, каждый глоток воздух а- это твое, родное. Я родился и живу Алматы, в «городе самой мечты». И я горжусь тем, что в общем хоре моей Отчизны есть ледяное дыхание ледников Ала-тау, земляничные поляны, бурные горные реки и казахское гостеприимство. Перечислять все то, что значит для меня Родина – это все равно, что пересчитывать каждую каплю в огромном потоке горных рек. Родина, которой я горжусь, это то, «когда где-то продолжает существовать то, чем ты жил. И обычаи, и семейные праздники. И дом твоих воспоминаний. И друг» (А. Экзюпери). А еще это то место, где тебя любят и ждут.

Родина для меня – это моя «малая родина», в которой есть свои ценности и определенные правила жизни. К сожалению, мы имеем свойства терять близких и родных нам людей. И я не являюсь исключением. Тяжелую потерю отца я пережил благодаря моим родным, маме и сестре. Ведь все, что осталось от отца в наследство – это то, на что никто не посягнет и не отсудит: честь, совесть, достоинство и бескорыстная любовь к Родине. Я горд за свою семью и за то, что, именно я – продолжатель дел и наставлений своего отца, который болел душою за свою семью и страну. Он строил красивые высотные здания и мечтал о том, что когда-нибудь и я внесу свою лепту в развитие строительства нашего города.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Сейчас мне шестнадцать лет, и я хочу продолжить дело своего отца и доказать, что понятие «Родина» - не просто слово. А это город, в котором ты родился, это улица, по которой ходишь в школу, это сад с твоими любимыми цветущими яблонями и это просто маленькая «тропинка в детство», куда только можно заглянуть через воспоминания. Чем старше я становлюсь, тем больше ощущений и представлений о Родине собирается в моем «я».

Читая страницы произведений о Великой Отечественной войне, я не перестаю восхищаться подвигами отцов и дедов, которые шли в огонь войны, не думая о себе, заслоняли собою женщину с ребенком, трудились в тылу, ковали победу. С каждым годом все меньше и меньше остается тех, кто пережил страшные дни войны. И сегодня, в мирное наше время, мы преподносим букет тюльпанов и видим на глазах прозрачные капли слез, слез победы и радости за нас, продолжателей их незаконченных идей.

Я горжусь духом казахстанца, его характером. И пусть он находится в постоянных поисках себя. Главное свойство настоящего человека – жертвовать собой ради другого, радоваться чужому счастью, простить врага. Это открытая и добрая душа, это умение видеть красоту во всем, что тебя окружает, это любовь к «малой родине», к местам, где родился и вырос – а это уже основа основ подлинного патриотизма.

Любовь к Родине – в каждом из нас. Она в нас с рождения, она в нас от наших отцов и дедов. Эта любовь – в каждой снежинке, в каждой улыбке, в каждом повороте дороги под названием жизнь.

Оразалина Айдана

6 сынып, Халықаралық Мирас мектебі
Жетекшісі: Молдағалықова Қ.Т.

Отаным-мақтанышым!

Өз шығармамды ақын Мұқағали Мақатаевтың «Үш бақытым» өлеңінен үзінді арқылы бастасам:

Бақытым бар үшінші - Отан деген.
Құдай деген кім десе - Отан дер ем!
Оты сөнген жалғанда жан барсың ба?
Ойланбай-ақ кел-дағы от ал менен.

«Отан» жай ғана айтылған сөз емес. «Отан» деген сенің жүрегің, қаның және жаның. Отан - сенің үйің. Ол сенің туған жерің ғана емес, ол сенің

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

атамекенің. Отан десең алпауыт ұғымда естіледі. Өйткені Отан - сенің жүрегің.

Менің Отаным - Қазақстан. Қазақстан - Тәуелсіз мемлекет. 1991 жылы 1-желтоқсанда өзіміздің президентімізді сайладық. Ол - Нұрсұлтан Назарбаев. Отанымыздың өз рәміздері қалыптасты. Тәуелсіздік алу - еліміздің барлық халықтары үшін аса маңызды тарихи оқиға. Қазақ елін әлемнің басқа да елдері тани бастады.

Туған жерімізде әр түрлі маңызды өзгерістер, жақсы жаңалықтар болып жатыр. Біздің ең үлкен жетістігіміз - бейбітшілік. Қазақстан БҰҰ-на, халықаралық валюта қорына мүше болды. Еліміздің өз армиясы бар. Қазақстанның жер қойнауында барлық кеннің түрлері бар. «Жері байдың, елі бай» дегендей ұлан-байтақ даламызда жануарлар мен өсімдіктерде сан алуан. Біздің Республика ғарышқа бірінші рет жол ашты. Қазақ азаматтары Тоқтар Әубәкіров пен Талғат Мұсабаев ғарышқа ұшты. Ақырын қадам басып біздің Отанымыз дамыған елдердің қатарына ене бастады.

Біздің мақсатымыз бен міндетіміз - Қазақстан халқының тұрмысын өркендету, гүлдендіру және тыныштығын қорғау. Біздің болашағымыз - жаңа технологиялар. Болашақта әр адам қазақ тілінде сөйлуге тиісті. Біз басқа да тілдерді меңгеру керекпіз. Әр азаматтың білім деңгейі жоғары болу керек. Отанымыз тек қана жоғары деңгейде дамуы керек. 2017 жылы Қазақстанда ЕХРО-2017 өтеді. Бұл біз үшін үлкен сын және қазақстандықтар бар күшін жұмылдыруға міндетті. Отанды сыйлау және қорғау әр азаматтың міндеті, бірақ осы міндеттің орындалуы - орындалмауы ол өзіңе байланысты. Белгіленген міндеттердің бәріне бірдей қол жете қоймас, әйтсе де, біздерге - қазақстандықтарға оны жүзеге асыруға сенімді бет алыс керек, өйткені бәрі өз қолымызда, халық қолында. Мұқағали Мақатаев өз өлеңіде жырлағандай оты сөнген жалғанда жан бар болсаң, ойланбай-ақ менен кел от ал деп айтады

Мен үшін Отан қасиетті ұғым. Ол маған бәрінен де - асыл, бәрінен де - ыстық.

Оралбеков Нүрәлі
2 сынып, № 159 гимназия

Астана – бас қала

Оқу жылын үздік аяқтап, жазғы демалысты қызықты өткізу әр оқушының мақсаты. Соның бірі мен жазғы демалысымда еліміздің әр түрлі қалаларына сапар шеккенді ұнатамын. Өткен жазғы демалысымда Астана қаласына саяхат жасадым. Саяхат өте қызық болды және жаңа достар таптым.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Астана – менің елімнің астанасы. 1997 жылдан бастап Ақмола Астана қаласы деп аталады. Бүгін Астана әлемдегі ең әдемі, тартымды сәулеттерімен таңқалдыратын қалалардың бірі. Кең даланың ортасында Астана гүл секілді өсіп тұр. Бүгін Астана әлемдегі ең жас астана болып саналады. Қаламыз– даму жолында тұрған мемлекетіміздің мақтанышы.

Жас қалада тамаша тұрғын үй кешендері, әкімшілік ғимараттар мен сәулет ескерткіштері бар. Сондықтан да бас қаламыз өзгеше бір көркем көрініске ие. Мен саяхат кезінде Астананың тірегі– Бәйтерекке бардым. Ол жерден қаланың барлығы айдан-анық көрініп тұрды. Сосын Думан ойын-сауық кешеніне жол тарттым. Мұнда көптеген балықтардың және тағы басқа су жануарларының түрлерімен таныстым. Мені ертіп жүрген әкем астананың көрікті жерлерімен таныстырып отырды. Қаланың даму тарихы жайлы айтты. Маған қала өте ұнады. Мен есейгенде Астанаға келіп, қаланың көркеюіне өз үлесімді қосқым келеді.

Астана көркейсе, еліміз – кең байтақ Қазақстан, көркейеді. Себебі, Астана –мемлекеттің жүрегі.Астананың болашағы жарқын екеніне мен сенемін!

Отаниезов Отаниез

10 класс, КГУОШ 57

Встреча с Художником

В рамках своего сочинения я хочу взять интервью у самого известного художника нашей страны – Шакена Ниязбекова. Это большая честь для меня. Он участник более 50 международных, всесоюзных, республиканских конкурсов, его работы находятся в музеях Санкт-Петербурга, Москвы, Киева, Ташкента, Еревана, Тараза, Алматы, Семей. Также он является автором Государственного флага нашей родины – символа независимости и суверенитета современного Казахстана. Благодаря умению и таланту Ш.Ниязбекова нашу страну отличает столь великолепный по красоте и гениальный по простоте флаг, впитавший в себя посыл, который Первый Президент и народ нашей Родины адресовал миру.

Казахстанский флаг невозможно спутать с другими. Голубой - основной цвет флага. Это чистое небо над необъятными землями Казахстана. Это чистые воды наших богатых земель. Это чистые и добрые намерения казахского народа. Это безоблачное будущее нашей страны. Голубой символизирует честность, целомудрие, верность, безупречность.

В центре полотна солнце. Солнце - источник жизни и энергии. Поэтому силуэт солнца является символом жизни. А под ним степной орел. Птица, которая с давних времен сопровождает народ кочевников. А на языке

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

символов он означает государственную власть. И параллельно древку располагается орнамент, который придает неповторимость. И все эти детали выполнены в золоте - символе могущества и богатства.

Я считаю, что только поистине гениальный и талантливый художник мог создать этот флаг. Поэтому мне так не терпится вживую познакомиться с этим выдающимся человеком.

И вот наступает этот волнующий момент. Я захожу в комнату и вижу его. В кресле сидит человек, на первый взгляд самый обычный, конечно, если вы не знаете о его заслугах так же хорошо, как я. Он встречает меня доброй улыбкой. И вот я начинаю разговор:

- Здравствуйте, Шакен Онласынович!

- Здравствуй, Отаниез.

- Как вы поживаете?

- Хорошо, а как твои дела?

- Спасибо, хорошо.

- Шакен Онласынович, вы человек, которого знает каждый гражданин нашей многонациональной республики. Каково это быть столь известной личностью, быть частью истории нашей страны?

- Когда я создавал будущий флаг Казахстана, у меня не было и мысли о том, что я войду в историю независимого государства. Впрочем, известным я не считаю себя и сегодня.

- У Вас есть множество великолепных по красоте произведений. Думаю, у вас есть работа, наиболее близкая вашему сердцу.

- Да, национальный флаг является одним из главных творений в моей жизни.

- Расскажите о том, как вы придумали ваш флаг. Было ли это секундное вдохновение или же это были часы кропотливого труда?

- Я не считаю, что флаг мой. Теперь этот флаг принадлежит государству, всему народу, каждому казахстанцу. Я испытываю гордость, когда стяг страны поднимается в честь побед наших спортсменов в зарубежных странах.

- Вам не кажется, что молодежь забывает свои корни, не знает обычаи и традиции своего народа, своих предков.

- Да это проблема существует, но не все потеряно. Я был на встречах со студентами различных вузов страны. Во время беседы с ними молодые люди показали отличное знание не только истории страны, но и истории народов, населяющих Казахстан. А также я был рад тому, что казахстанская молодежь знакома с историей возникновения государственных символов. Так как считаю, что нужно воспитывать уважение к национальной истории и культуре, уделяя особое внимание изучению Государственных символов РК.

- А у вас есть какое-то хобби?

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

- Да. Это рыбалка. Но также я большой спортивный фанат и наблюдаю за участием наших спортсменов на всех крупных соревнованиях. И хочу, чтобы население страны болело за наших спортсменов. Я считаю, что для подрастающего поколения этот момент играет большую роль в воспитании патриотизма и любви к своей Родине. Как и миллионы казахстанцев, я испытываю гордость за наших спортсменов и чувство сопричастности к их победам. Желаю им успешного выступления на всех предстоящих соревнованиях.

- Огромное спасибо вам за предоставленную возможность. Желаю вам всего наилучшего.

- И тебе спасибо.

Так прошли часы беседы с замечательным Человеком и Художником Шакеном Ниязбековым. Я буду долго вспоминать эту памятную встречу.

Пономаренко Александр

8 класс, ЧОШ «Зейнеп»

Руководитель: Соловьева Р. А.

О, Родина моя, мой Казахстан родной!

Останусь на один с родной природой
Испить её, красу в тиши ночной.
Так тихо шелестит листвою берёза!
Так сладок запах Родины родной!

Каждый из нас задумывается над тем, что значит для него Родина. Для меня Казахстан не просто слово, это часть моей души. Родина моя – это то, что стучит в моей груди, что отражается в моих глазах, то, что восхищает и волнует меня каждый день.

Да, Родина от отчего крыльца
Протянется до дальнего причала
И понял я!

У Родины нет края, нет конца.
И мой родимый край её начало!

Моя родная земля – мой сад, мой дом, мои друзья. Люди, окружающие меня - тоже моя Родина, в которой вся моя жизнь, все мои чувства, в которой всё чудесно. Я думаю Ею, чувствую Ею. И что бы ни было, я люблю её – свою Родину, свой Казахстан, свою Землю, свой Дом, свою подругу, свою мать. Я

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

возвращаюсь к мысли о Ней, впитываю её каждой своей клеткой, не могу её покинуть и забыть.

Родина одна,
Она родная мать.
Её нельзя купить,
Нельзя продать.
В ней жить и умереть
И снова воскресить
О, если б это Все могли понять!

Хочу жить здесь, где родилась моя душа, несмотря ни на что, любить этот Край, быть готовым защитить его и все силы отдать во имя мира и благополучия Родины.

Мы, дети матери одной – народ земли,
Казахи, Русские, Евреи...
Не просто всех пересчитать.
Но всем нам жизнь одни открыла двери.
В надежде только на любовь мы жить должны.
Не причинять друг другу боли,
Любить и чтить наш общий дом.
Пусть будет каждый в нем доволен.

И когда слышишь гимн своей Республики, трогаящий сердца людей, и видишь флаг, развивающийся на ветру, поднятый в честь Казахстана, то чувство гордости охватывает тебя, потому что на нашей огромной планете, на нашей Земле есть небольшой, но прекрасный уголок – Республика Казахстан

Рахимжанова Айниса

7 сынып, №1 емдеу шипажайы
Жетекшісі: Садырбекова К.Б.

Отаным – алтын бесігім

Менің туып өскен жерім -егеменді Қазақстан. Қазақстанның байлығы өте көп және қазынаға бай ел.Біздің еліміздің табиғатты өте сұлу. Биік-биік асқар тау, мөп-мөлдір көлдер, неше түрлі өсімдіктер мен дәрілік қасиеті бар шөптер өседі. Қазақстан жерінде аңдар мен құстар,неше түрлі жануарлар

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

тіршілік етеді. Сол жерде біздің ата-бабаларымыз, батырларымыз, ақындарымыз, ғалымдарымыз туып -өскен.

Біздің халқымызда атамекенді ардақтау сезімі өте терең деп ойлаймын. Халқымыздың басынан қандай қиын кезеңдер өткенде де ата-бабаларымыз елімізді сыртқы жаудан қорғай білген. Өз елі үшін жанын да, барын да аямаған. Халқымыздың осы бір қасиеті жанымызға ана сүтімен тарап, ана тілімен дарып ,ақ нанымен бекуі тиіс.Өйткені, Отан біз үшін оттан да ыстық.

Туған жер адам өмірінде киелі орын алады. Нақты осы жер оны елімен, өткенімен және болашақпен байланыстырады. Міне, сондықтан да тіпті балалық шақтан бастап-ақ адамда Отанға деген махаббат сезімі оянады. Әрбіріміз үшін Отан ошақ басынан басталады: ата-анам, туысқаным туған жер, туған көше, туған қала ,немесе мен үшін туған кент, мектебім, достарым,халқым...

Мен өз еліммен мақтанамын және оның нағыз Азаматы боламын...!

Сабирова Эльмира

11 класс, школа № 118

Руководитель: Абикенова З. Б.

Взгляд на Афганскую войну, глазами моего дедушки

В афганскую войну было испытано все-все, на что способен человек, что он в состоянии выдержать. Это знают и помнят наши афганцы: им полной чашей пришлось хлебнуть и страданий, и горя, и отчаяния, и трудностей. Каждый из сотен тысяч прошедших через эту войну стал частью Афганистана, частью его земли, которая так и не смогла поглотить всей пролитой на ней крови. Афганистан стал частью каждого воевавшего там.

Правду о войне знают лишь те, кто под пулями поднимался в атаки, кто изнывал от жажды, замерзал в снегу на горных перевалах, кто раненый ждал спасительную вертушку, кто провожал в последний путь на Родину в «черном тюльпане» боевых друзей. Война, какой бы она не была, осталась открытой раной в душах тех, кто прошел ее дорогами, в семьях погибших и пропавших без вести солдат.

Мой дедушка, один из прошедших испытания афганской войны, Владислав Павлович, выполнял свой интернациональный долг в составе ограниченного контингента советских войск Афганистана, в звании подполковника специального назначения. Он служил на самом юге Афганистана в провинции Кандагар. В Кандагаре есть неоглядная пустыня - Регистан, горные отроги и угрюмые скалы. Суровый неприветливый край. Ночи здесь аспидно-черные, зловещие.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Дедушка добывал сведения о местах расположения бандитских формирований, их численности, вооружении и намерениях. Ему приходилось каждый день проникать на нейтральную или вражескую территорию. Там он встречался с афганцами, которые были сторонниками демократических преобразований, и получал от них ценные сведения. Эти сведения приносили огромную помощь советскому командованию. Они предупреждали о готовящихся нападениях на воинские гарнизоны, о засадах на наши колонны, об установках минных полей душманами на пути следования советских войск. В задачу действий дедушки входило своевременно вскрывать очаги эпидемий.

В Афганистане слабо развито радио и телевидение. Во многих населенных пунктах отсутствует медицинское обеспечение и поэтому, когда в одном районе возникал очаг чумы, то болели не один или несколько человек, а жители нескольких населенных пунктов.

В беседах со своими афганскими друзьями дедушка всегда интересовался о здоровье местного населения. Если был очаг эпидемии, то он подробно расспрашивал о течении болезни. Затем докладывал командованию, и те решали нужно ли проводить военную операцию.

Дедушка с огромным удовольствием рассказывал мне о героизме врачей, для которых война уже была частью их жизни, а оказать помощь раненым – смыслом жизни. Была бы моя воля, я бы создала все условия жизни для тех, кто жертвовал собой ради жизни и счастья всего человечества. В тяжелых условиях приходилось работать им, советским медикам. Полевые госпитали часто обстреливались душманами. Спасая солдат, врачи отдавали им свою кровь, а порой и жизнь. Это они в мирные дни оставались героями. Это им приходят письма от бывших солдат со словами: «Спасибо Вам за то, что я жив!» За время службы в Афганистане мой дедушка провел свыше семисот встреч с афганцами на вражеской территории, совершил двадцать три диверсии по ликвидации главарей банд формирований, машин с боеприпасами и штабов душманов. Были и критические ситуации, когда была под угрозой его жизнь.

Дедушка получил такие награды, как Орден «Красная звезда», медали «За отвагу», две афганские медали - «Ушт», Грамоту президиума Верховного Совета СССР.

Что бы сегодня ни говорили, мы не должны забывать о том, что на афганской земле погибло пятнадцать тысяч человек, которые просто выполняли свой воинский долг. Участники боевых действий проявили героизм, самоотверженность, любовь к Отечеству. Они выполняли свой долг, сохраняли верность воинской присяге.

Я считаю, что тот, кто избрал профессию защитника Родины, достоин называться героем нашего времени.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Сайлауханқызы Гүлшат

8 сынып, №1 балалар шипажайы мектебі

Жетекшісі: Садырбекова К.Б.

Отаным. Тілім. Тарихым.

Отаным - Қазақстан, тілім - қазақ, тарихым - бай. Жалпы алғанда бұл сөздердің астында баға жетпес байлықтар жатыр, ал көбісі бұл байлықты аңғара бермейді. Себебі, оны насихаттаушы аз. Сонда, «насихаттаушы болмаса қазақ-қазақ болмай ма?» деген сұрақ туындайды. Жоқ, әрине, бірақ өз тілім дейтін, ұлтым дейтін азаматтар азайып барады. Неге азаяды? Себебі, қазір өз бас пайдасын ойлаған халық. Халықтың бәрін өзімшіл деуге тағы болмайды. Бұл басты мәселе.

Келесі мәселе қазіргі жастар Елтаңбаның, Әнұранның, Тудың авторларын білмей жатады. Бұл - өте ұят нәрсе. Ал осыны жою үшін не істеу керек? Ол үшін әр мектепте мұғалімдер оқушылардың санасына әр сабақта құйып отыру қажет. Тек мұғалімдер ғана емес, сонымен қатар үйде ата-аналар, түзде үлкен адамдар бала санасына құюы қажет деп есептеймін.

Одан да өзекті мәселелердің бірі «тіл» мәселесі. Қазіргі кезде тіл үлкен сұранысқа ие екеніне қарамастан, шетелдегі қазақ азаматтарын санамағанда, өз еліміздегі жерлестеріміздің көбісі қазақ тілінде еркін сөйлей алмайды. Намысқа тиетіні де осы ғой. Тіптен, қазақ бола тұра, қазақша сөйлемей өзге тілде сөйлегенде кірерге тесік таппассың. Өзге тілде сөйлеме демейміз, бірақ әр нәрсенің өз орны бар ғой.

Ал тарихымызды біліп, жарытып жүргеніміз де шамалы. Қарапайым халық былай тұрсын, өнер адамдары, кей оқушылар тарихымызды, дінімізді білмейді. Қазір оқып, тоқып отырған заманда білмегенде, өткен ғасырларда оқымаған ата-әжелеріміз қалай жеткізе білген?! Ол дегеніміз тәрбие, түйсік, сыйластық дегенді білдіреді. Бұрындары үлкендері кішілердің санасына асыл қасиеттерді құяды, кішілері үлкендерін тыңдаудан жалықпаған. Сонда олар тарихын білмей, болашаққа аяқ баса алмайтындарын түсінген. Осыны түйсігіне түйгенінің арқасында тәуелсіздік алдық.

Тәуелсіздігіміз енді бөлек әңгіме. Оны алғанымызға аттай мың жыл өтпесе де, жиырма екі жыл өте шығыпты. Енді тәй-тәй басып келе жатқан елімізді әлем халықтары біледі, таниды. Еліміз екі жүз жиырма жылда істей алмаған мемлекеттің ісін істеді. Қысқы Азияда Ойындарын өткізді, 2010 жылы Саммит өтті, БҰҰ-на төрағалық етті, ішкі - сыртқы өнім бірнеше есеге өсті, қазақ балалары шетелде білім ала алатын болды, әлем елдері мойындады, ең бастысы Тіліміз, тарихымыз, еліміз басты мәселеге айналса да ұмыт болған жоқ.

Жасай бер, ұлы Тәуелсіздік!

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Сақыпова Ақмарал Берікқызы

10 сынып, №131 мектеп-лицей

Жетекшісі: Садырбекова К.Б.

Мен қазақ, қазақпын деп мақтанамын!
Мен қазақ, қазақпын деп мақтанамын,
 Ұранға «алаш» деген атты аламын.
Сүйгенім – қазақ өмірі, өзім – қазақ,
Мен неге қазақтықтан сақтанамын?!

Мен қазақпын! Бұл сөзді жайбарақат айта салу қиын. Тіпті, мүмкін емес десе де болады. Бұл жігерінді жанып, жүрегінді баурайтын аса әсерлі сөздер. Оны естігенде ел мен жерге деген махаббат, туған халқың мен туған топырағыңның алдындағы перзенттік парыз жайлы ойлар жадыға оралады. Оны айтқанда арқанды Алатауға тіреп тұрғандай тәкаппар да сенімді, алдында Сарыарқаның сар жазирасындай шетсіз де шексіз ұлы жол жатқандай еркін, сергек сезінесің. Бойыңды ерекше сезім билеп, саңанда әлдебір жарқын сәуле жалт еткендей әсерге бөленесің. Қазақ дегенде көз алдыма шалқыған жайлау, түтіні бұрқыраған ауыл, жазық дала елестеп, бақтағы бұлбұл құстың үні мен айдын көлдегі қиқулаған аққу үні естіледі. Осындай жері шұрайлы, шөбі шүйгін өлкені мен әрқашан да мақтан тұтамын. Қазақстанның кең даласындай байтақ дала еш жерде жоқ шығар. Қазақстанның байлығы өте көп және қазынаға бай ел. Біздің еліміздің табиғаты өте сұлу. Биік-биік асқар тау, мөп-мөлдір көлдері, кең даласы бар. Осы жерде біздің ата-бабаларымыз, батырларымыз, ақындарымыз, ғалымдарымыз туып-өскен.

Қазақстан –тәуелсіз ел. Сол тәуелсіздік жолында қазақ бабам не көрмеді десеңші?! Еліміздің басынан азап та, аштық та, сұм соғыс та өтті. Әсіресе ХХ ғасыр қазақ халқы үшін ауыр тиіп, қайғыға толы кезеңімен есте қалды. Қанша қиыншылық келсе де, біз оларды ешқашан ұмытпаймыз, айыптамаймыз да. Себебі, бұл - тарих. «Өткенімізді ұмытсақ, болашақ –бізді кешірмейді» деген ұлы даналықты жадымызда ұстайық!

Жалпы, қазақ жұрты бастан не кешпеді?! Қаһарлы, шерлі, азуын айқара ашқан аяусыз жылдардың, басқыншылық, төңкеріс, қуғын-сүргін, соғыс жылдарының талайын көрді. Шыдады, төзді. Берілмеді, беріспеді, күресті. Соңында жеңіске жетті.

Осыдан бірнеше ғасыр бұрын Қозыбасы тауы мен Шу өзені аралығында Керей мен Жәнібек хандар бастаған үш жүздің тайпалары өз хандықтарын құрып, тарих сахнасында «қазақ» деген атау пайда болды. Алтай мен Атырауды, кең байтақ Сарыарқаны мекен еткен, қаны бір түркі тайпалары бір-біріне тез үйреніп, ар мен намысты алға қойған халық болды. Осы заманнан бастап халқымыз талай жаугершілік соғыс күндерін бастан кешкен. Сонау

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Тәуке ханның тұсында шығыстан анталап жоңғарлар, оңтүстіктен өзбек, карақалпақ, солтүстік батыстан башқұрттар, солтүстіктен Сібір казактары тыныш жатқан халыққа күндіз күлкі, түнде ұйқы бермеген. Ел арасында Бөгенбай, Қабанбай, Жәнібек, Жауғашар, Қарасай сияқты батыр тұлғалар ел басына күн туғанда қалың қолын бастап, бейбіт өмір жолында үлкен рөл атқарған. Бертін келе XVIII ғасырда Ұлы империяға тәуелді болуы да халқымызға қиыншылықтан көз аштырмады. Халықты қорғаймын деп өзіне бағынышты еткен империяның малдың ізінде жүріп көшпелі өмір салтын ұстанған, момын халыққа көрсеткен қиындықтары да аз емес еді. Алайда қазақ тыныш жатқан момын халық болғанымен, бір-екі шалыс басқан қадамыңды кешірер-ау, бірақ тағы қайталап шамына тиер болсаң қылыштай шауып түсірер айбаты да жетерлік. Сонау сақ заманынан қанына сіңген осы қасиеті халқымыздың тәуелсіздікке деген қадамына жол ашты. Осы кезден бастап ата-бабаларымыз егеменді ел болуды аңсап, ұрпақтарының ешкімге тәуелсіз мемлекетте туып, бейбіт өмір кешсе екен деп армандап кеткен. Сөйтіп, ақырында азаттықтың ақ таңы арайлап атты. Алашымыздың арқа сүйер азаматтарының, жанашыр жақындарының, қалың елім қазағымның жалынды жастарының, ұлтын сүйген ұлы жүрек иелерінің арқасында баға жетпес байлығымыз, таусылмайтын қазынамыз – Тәуелсіздікке қол жеткіздік. Бабаларымыздың сан ғасырлар бойы аңсаған ең асыл, аса биік ақ армандарына жете білдік.

Қазіргі таңда Қазақстан жас мемлекет бола тұра, көптеген елдерден әлдеқайда алда. Еліміздің аяғынан нық тұруы, ұлттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және экономикамыздың жедел қарқынмен дамуы – қазіргі таңда негізгі стратегиялық бағыттар. «Қаз тұрып, қадам басқан тәуелсіздік сәбилік тұсауын өміршең уақытқа кестірген кезден бастап, осынау жиырма екі жылдың бедерінде айшылық жерді алты рет аттаған алып секілді, дәуір жалынын мығым ұстап, тізгінін бекем қаға білді,» - деп Елбасымыз айтқандай, егемен Қазақстанды бүгінде барша әлем танып отыр.

Біз небәрі жиырма екі жастағы жас мемлекет болсақ—тағы осы жылдар ішінде Азияның жолбарыстары, Еуроодақ елдері, әлемнің дамыған азулы, алпауыт елдері тамсанып, қызыға қарайтындай бірәз игі, ізгі істер атқардық. Әрине, әлемге Қазақстанды бейбітшілікті сүйетін ел ретінде танытқан, елімде Тәуелсіздіктің туын желбіреткен ел бастаған, ел қостаған, ел қалаған елбасы Н.Ә.Назарбаевтың арқасында мұндай ауыз толтырып айтарлықтай жетістіктерге жеттік. Мұның бәрі-бәрі бір күндік еңбектің емес, айлап, жылдап тер төккеннің, талмай, тыңбай, тек алға қарағанның ғана жемісі деп білемін.

Әрбір мемлекет үшін отаншылдық рухта тәрбие беру әрбір азаматтың мемлекетімізге, оның даңқты да қиын тарихына, алдағы болашағына өзінің қатысты екендігін сезініп, еліміздің мұң-мұқтаждарын ойлануынан басталады. Бұл міндеттің күрделілігін Елбасы нақты пайымдап, «...бұл міндет білім

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

берудің, мәдениет органдарының, қоғамдық ұйымдардың, бұқаралық ақпарат құралдарының барлық жүйесіне, әрбір отбасына қатысты. Ал, оны елдің Туын, Елтаңбасын, Әнұранын қастерлеуден, заңды өкіметті құрметтеуге тәрбиелеуден бастау керек. Әрбір адам бала кезінен: Қазақстан - менің Отаным, оның мен үшін жауапты екені сияқты, мен де ол үшін жауаптымын деген қарапайым ойды бойына сіңіріп өсетіндей еткен жөн» - дейді. Еліміз тәуелсіз ел, дербес мемлекет болып ХХІ ғасыр табалдырығын сенімді аттағанбыз. Ана тіліміз–қазақ тілі мемлекеттік тіл болып жарияланды. Қазақстанның астанасы–Астана қаласы. Ол күннен–күнге жаңарып, жаңа белестерге көтерілуде. Ел өз қалауымен президентті сайлап, Ата Заңымыз бен мемлекеттік рәміздері қабылданылды. Егеменді елдің әрбір азаматы құрметтеуге және мақтаныш етуге тиісті ресми рәміздері қабылданды. Мемлекеттік рәміздеріміз – Ту, Елтаңба және Әнұран. Туымыздың авторы – суретші Шәкен Ниязбеков. Бірыңғай көгілдір түс төбедегі бұлтсыз ашық аспанның биік күмбезін, қазақ халқының бірлік, ынтымақ жолына адалдығын аңғартады. Бұлтсыз көк аспан барлық халықтарда әрқашан да бейбітшіліктің, тыныштық пен жақсылықтың нышаны болған. Мемлекеттік тудың көгілдір түс Қазақстан халқының жаңа мемлекеттілікке ұмтылған ниет-тілегінің тазалығын, асқақтығын көрсетеді деп қорытуға болады. Нұрға малынған алтын күн тыныштық пен байлықты бейнелейді. Күн – қозғалыс, даму, өсіп-өркендеудің және өмірдің белгісі. Күн – уақыт, замана бейнесі. Қанатын жайған қыран құс – бар нәрсенің бастауындай, билік, айбындылық бейнесі. Ал Қазақстан Республикасының келесі рәмізі елтаңба. Оның негізі – шаңырақ. Шаңырақ – мемлекеттің түп-негізі отбасының бейнесі. Шаңырақ – күн шеңбері. Айналған күн шеңберінің қозғалыстағы суреті іспетті. Шаңырақ – киіз үйдің күмбезі көшпелі түркілер үшін үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. Тұлпар – дала дүлділі, ер-азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас қажырдың, тәуелсіздікке, бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. Қанатты тұлпар – қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол – ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың кейпі. Қанатты тұлпар уақыт пен кеңістікті біріктіреді. Ол – өлмес өмірдің бейнесі. Бір шаңырақтың астында тату-тәтті өмір сүретін Қазақстан халқының өсіп-өркендеуін, рухани байлығын, сан сырлы, алуан қырлы бет-бейнесін паш етеді. Бес бұрышты жұлдыз әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы. Қазақстан Республикасы мемлекеттік Елтаңбасының авторлары – Ж. Мәлібеков пен Ш. Уәлиханов. Соңғы Республикамыздың мемлекеттік рәмізі ол - Әнұран. Әнұран негізі – ол халық арасында кең тараған «Менің елім» атты патриоттық өлең. Әнұран – халық жүрегінің соғуы, армандардың қорытпасы болып табылады. Әнұранның авторлары Шәмші Қалдаяқов, Жүмекен Нәжімеденов

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

және Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаев. Әнұран ресми рәміз ретінде, Қазақстан болашағы мен өзінің болашағына сенетін қазақстандықтардың ортақ қазынасына айналып кетті. Біз, Тәуелсіз Қазақстанның азаматтары бұл күндері бүкіл еліміз болып сүйікті Әнұранымызды шырқаймыз. Туымыз бен Елтаңбамызды мақтан етеміз. Біз болашақта бұдан да бай, қуатты елде өмір сүретінімізге сенімдіміз. Ендігі тілек бәріміздің жүрегіміз Отан деп соғып, Тәуелсіздік туы желбірей берсін. «Менің Қазақстаным» атты ұлы Гимн әрбір қазақстандықты бірлік пен татулыққа үндей берері сөзсіз.

Мұқағали ағамыз:

« Сендердікі қоғам, өмір, заман да,
Сән түзеген қалаң менен далаң да,
Болашақта барлығы да сендердікі, жас ұрпақ,
Сендерге аманат етіп табыстаймыз, қабыл алыңдар!», -

деп жазған.

Елімізде жаңа жас ұрпақ өсіп келеді. Бұлар – тәуелсіздіктің бел балалары. Елбасы осы ұрпаққа айрықша үміт артады. Елбасымыз айтқандай ХХІ ғасыр – жастар ғасыры. Елдің ертеңі осылар деп қарайды. Тәуелсіз Қазақстанның гүлденуін осы ұрпақпен тікелей байланыстырады. Жастар – елдің болашағы, халықтың үміт артары, өлкемізді көркейтіп жасартары да біз – жастар. Қалың елім қазағымның жанарында жанып тұрған оты бар жалынды, жігерлі жастары! Отан сүю – әрбір ет-жүрегі, қан-тамыры қазақ деп соғатын қазақжанды, елжанды, ұлтжанды ұландардың баға жетпес парызы. Сондықтан, парыздарымызды асқақ абыроймен, аса адал орындау арқылы ұлтымыздың іргетасын бірге нық тұрғызайық. Еңселі еліміздің ертеңі біздердің қолымызда! Қазақстанды биікке жетелелейік, жеткізейік!

Қазақстан, сен заңғар биіксің, кеңсің. Менің жаным өзіңе деген мақтанышқа бөленген. Туған жер! Мен сенің атыңды жер бетіне жар салар перзентіңмін, тәуелсіздікті мықтап қолда ұстайтын балаңмын!

Сейдали Ақерке

11 сынып, №2 ЖББМ

Жетекшісі: Умбетова Ж.Қ.

Ертеңгіні болжағың келсе, елдің кешегісін танып ал

«Мен қазақпын биікпін, байтақ елмін
Қайта тудым өмірге, қайта келдім
Мен мыңда бір тірілдім мәңгі өлмеске
Айта бергім келеді, айта бергім»

Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы

Жұбан Молдағалиев.

Туған жер... Бұл сөзде қаншама сезім, қаншама адалдық, қаншама махаббат бар. Сол сезімдер кейде әрбіріміздің жанымызды керней түсетіндей көрінеді. Туған жердің әрбір тасы мен тауы, қаласы мен даласы, шүйгіні мен орманы бізге аса бағалы. Туған жердің сарқыраған өзендері мен тұнық көлдері, биік шыңдары жазира даласы жаныңды шын мәнінде тыныштыққа бөлейді.

Біздің еліміз -Қазақстан Республикасы- бүгінгі таңда даму жағынан көптеген елдерден алда келеді. Мұның басты себебі деп, еліміздегі жанашыр, әрі өз Отанының шын патриоттарының жасаған еңбектерінің жемісі деп білемін. Бірақ біздің еліміз қашанда осындай тәуелсіз әрі бейбіт болған емес. Әр елдің болмасын тарихында қиындықты бастан кешкен кездері болады емес пе? Сол сияқты біздің еліміз басындағы түрлі қиындықтар тарих беттеріне түскен әжімдей әр адамның есінде сақтаулы тұр.

Қазақ елінің толық қалыптасу кезеңі деп Қазақ хандығының құрылуын айтамыз. Осы кездерде біздің батыр бабаларымыз, білікті ел басқарушыларымыз ұлтарактай жерімізді жау қолына бермеу үшін, қыздарын күң қылмай, ұлдарын құл қылмай, болашағына зор үмітпен қарап, жерімізге көз алартқандарға қарсы соққы беріп отырған.

Осы кезеңдегі ел тарихына үлкен үлесін қосқан әйгілі шешен билеріміз болған. Олардың сарабдылықпен сарапқа салынып, шын жүректен шым жібекше ширатылып шыққан даналық иірім көпшілік қуаттап, жұртшылық қолдаған, талғам таразысына салынып, тапжылтпай тауып айтқан әрбәр сөзі ел тарихында елеулі орын алған.

Ал бұдан кейінгі кезеңді біз еліміздің біртіндеп Ресей бодандығына қосыла бастауымен байланыстырамыз. Алғаш болып Кіші жүз қазақтары бастаған бұл үрдісті қалған екі жүз қазақтары жалғастырып кетті. Сонымен қазақ жері түгелдей дерлік Ресей қол астында болды. Солай қараңғы қазақ өз жерінде өзі нансыз қалды. Тек билер мен болыстар, өз ұлтын ұмытып, орысқа жалтақтай беретін «ел басқарушылар» жақсы өмір кешті. Осы кезде елімізде Махамбет пен Исатай, Кенесары мен Сырым, Амангелді мен Әліби сынды біртуарлар бой көрсетті. Әйгілі «Ақтабан шұбырынды, Алқакөл сұлама» оқиғасы да осы кезге сай келді.

Ақтабан шұбырынды...

Ақтабан шұбырынды...

Қадарсын қайда барып тұғырынды?!

Қазақ жері алып бір қара қазан,

Қазанда қайран жұртым қуырылды.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патристическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Өз халқымызды өздеріміздің хандарымыз қанап отырғанын көрген Махамбет пен Исатай Жәңгір ханға «Хан емессің қасқырсың» деп бетіне басып, халықты көтеріп, ханға қарсы шықты. Бұл көтерілістерді хан айла шарғымен басып тастағанымен, ел жүрегінде көтерісшілер нағыз батыр болып қалады.

Ал 1991- жылы еліміз өз тәуелсіздігін жариялады. Бұл желтосан оқиғасымен тығыз байланысты. Себебі, егер біздің жастарымыз сол алғашқы кадамды жасамағанда, еліміз тәуелді күйінде қала берер ма еді? 1986- жылғы жастар көтерілісі санамыздағы өшес із. Біз мәңгіге сол жастардың көрген қиындықтары мен тілеген тілектерін, айтқан аманаттарын естен шығармаспыз.

Бүгінде біз дамыған елдермен терезесі тең, тұғыры биік мемлекетпіз. Бұған біз елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың тікелей атсалысуымен қол жеткізіп отырмыз. Еліміздің өз халқы, өз тілі, өз ұлты бар. Мемлекеттік мәртебемізді асқақтатын мемлекеттік рәміздеріміз де бар. Біз қазақ жұрты тәуелсіздігімізді білдіретін рәміздерімізді қадірлеуіміз қажет.

Менің тілейтінім Қазақстанымның қашанда тек биіктерден көрінуі. Біз Қазақстан азаматары, игі ағалар жолын қууда мүлт кетпейміз деп сенемін. Еліміздің тарихын қастерлейік, ұмытпайық. Өйткені тарихы жоқ елдің ертеңі болуы мүмкін емес!

Сембаева Аяулым

8 сынып, Б.Атыханұлы атындағы №36 гимназия
Жетекшісі: Ибраимова М. С.

Ұлы Отан соғысы

Ұлы Отан соғысы талай адамның қаны төгілген майдан алаңы. Сол соғыста ұрпақтарын қорғау үшін, жерін аман алып қалу үшін майдан алаңына аттанды. Сол бір сұрапыл 1941-1945 жылдар біреуді қарындастан, біреуді ағадан, енді бірін ініден, өзгесін әкеден, анадан, туған-туыстардан айырды. Ызғарлы соғыс бәрін жалмады. Жеңістің лебі ескенде, Қазақ елі, даласы бір жасарып қалғандай болды. Сол сұрапыл соғыстың зардабынан қаншама адам жапа шекпеді десеңізші!

Біз, жеңіс дегеннің оңай келмегенін түсінер ме екенбіз? Қаншалықты түсінеді, ұғады, құнын біледі дегенмен де, қазіргі жастардың жанарына қарасаң, бір қуанышты көре алмайтынымыз тағы рас. Сол бір жастарға, өзім қатарластарға қарап, «Расымен де, Қазақстанымыз дамыған ба? Тәуелсіздікті ұғынамыз ба?» деген сұрақтар туындайды менде.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Уақыт көрсете жатар. Барлығы да болашақ еншісінде. Бала жүректен шынайы тілегім біреу ғана. Ол – еліміздің тыныштығы, жеріміздің амандығы, бауырымыздың бүтіндігі! Бақытты ел болғанға не жетсін!?

Сәлімбай Алтынай

5 сынып, №176 мектеп-гимназия

Менің елімнің салт-дәстүрі

Салт-дәстүр — әр ұлттың, халықтың діні мен сеніміне, тұрмыс-тіршілігіне сәйкес ғасырлар бойы жинақталып, өмірдің өзі туғызған ғұрыптардың жиынтығы.

Салт-дәстүр ұлт үшін өмір, қоғам заңы болып негізделіп, сана, тағылым, тәрбие, тіршілік ережесі ретінде ел зердесіне рухани байлық — өнеге тәжірибесін құраған. Бұл талаптар мен ережелерді халық бұлжытпай орындаумен бірге оны құрметтемеген, сақтамаған адамдарды сол заң негізінде жазалап та отырған. Өткен заманда қазақ қоғамы үшін салт-дәстүр бұлжымас заң ролін атқарды. Мысалы, той, наурыз көже, қыз ұзату, қонағасы, шашу, ерулік ата салты болып саналады. Салт-дәстүрдің ел арасындағы тәлімдік, тәрбиелік, халықтық мәні зор. Халықтың атадан балаға көшіп, дамып отыратын тарихи әлеуметтік, мәдени-тұрмыстық, кәсіптік, салт-сана, мінез-құлық, тәлім-тәрбие және рухани іс-әрекетінің көрінісі дәстүр арқылы танылады. Салт-дәстүр байлығы — мәдениеттің байлығы. Мысалы, ата-ананы, үлкенді құрметтеу, байғазы, көрімдік, сүйінші, кәде сұрау, сәлем беру, ат тергеу, құрдастық қалжың, т.б. салт-дәстүрге жатады. Қазақ халқы салт-дәстүрге бай. Әдет, ғұрып, ишара, ырым, тыйым, дағды бәрі осы салт-дәстүр көрінісі. Қаз дауысты Қазыбек бидің сөзімен айтқанда: «Біз қазақ деген мал баққан елміз, бірақ ешкімге соқтықпай жай жатқан елміз. Елімізден құт — береке қашпасын деп, жеріміздің шетін жау баспасын деп, найзаға үкі таққан елміз. Ешбір дұшпан басынбаған елміз, басымыздан сөз асырмаған елміз. Досымызды сақтай білген елміз, дәм тұзды ақтай білген елміз» - деген.

Әдет - Ғұрыпқа байланысты салт — дәстүрлерді айтсақ: Туған жерге аунату. Әдетте, басқа жақта тұратын ер-азаматтарды туған жеріне келгенде оны сол жерге аунатып алатын жақсы дәстүр бар. Мұның мән мағынасы көп. Біріншіден, «сен осы жерде тудың, ұмытпа, перзенттік парызыңды өте» деген мағынада. Екінші, «туған жер — ата-анаң, Отаның, оның жақсы қасиеттері бойыңда, ойыңда жүрсін» деген тәлім жатыр.

Балаларға қатысты салт — дәстүрлерді айтсақ: Балаға ат қою - ата-ана үшін жауапты іс. Қазақ халқының ерекше бір көңіл бөлетін ғұрыптарының бірі - өмірге жаңа келген бөпеге ат қою. Әрбір ата-ана өзінің баласына әдемі әрі

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

мағыналы есімді қоюды қалайды. Сондықтан болар ырымшыл халқымыз перзентіне қол бастаған батырлардың, сөз бастаған шешендердің, ел бастаған билердің, жез таңдай, күміс көмей әнші-жыршылардың атын қоюға тырысады.

Қазақ халқы шаңырақты, бесікті, табалдырықты қасиет тұтқан. Бұл үшеуін ешқашан аяқпен баспаған. Бұл үшеуі қашанда бірімен бірі байланысып, ұштасып жатады. Осынау қасиетті үш затты қатты тозып, тым ескірген кезде де аяқтың астына тастамай, өртеп жіберетін болған әрі күлін де аякасты қылмай, көміп тастаған. Менің елім салт-дәстүрге бай оны айта берсем көп.

Сәрсенова Алуа

8 сынып, Әл-Фараби атындағы №145 мектеп
Жетекшісі: Тлеболдинова Н.Ы.

Қазақстаным!

Тәуелсіздік... Осы сөзді естігенде, жүрегімде керемет бір қуаныш орнағандай болады. Ал бір жағынан көңілім түсіп кетеді. Оның себебі, тәуелсіздікке қол жеткізу жолында, аға-әпкелеріміздің қан төккені жүрегімді ауыртады.

Бірақ, біз қазақ елі, ата-бабаларымыз аңсаған тәуелсіздікке қол жеткіздік. 1991 жылы желтоқсан айында «Қазақстан Республикасының тәуелсіздігі туралы» Заң қабылданды. Қазақстан Республикасының тәуелсіздік күні тарихы тереңде жатқан, елдің жаңа заманында өз алдына қайта егеменді ел болған күн.

Қазақстанда тәуелсіздік күні мерекесі әр жыл сайын жоғары дәрежеде атап өтіледі. Іс-шаралар өткізіліп, газет-журналдарда мақалалар мен оқушылардың шығармалары жарық көреді. Бірақ, тәуелсіздік мерекесі тек Қазақстан тұрғындары ғана үшін емес, сонымен бірге, шет елдердегі қазақ қандастарымыз үшін де маңызы зор мереке. Қазақ халқы тәуелсіздік алғанымен, ең бірінші болып құттықтаған Түрік қандастарымыз бен мұхиттың арғы жағындағы-Америка Құрама Штаттары, Қытай, содан кейін Ұлыбритания құттықтады.

Қазір Қазақстан бүкіл әлем мемлекеттері ішінде өз орнын таба білді. Дүниежүзі картасында да Қазақстанның өз орны белгіленіп тұр. Бүкіл әлем Қазақстан Республикасының кең-байтақ жеріне қызығады. Осыдан шығатын қорытынды, басқа халықтар, қазақ халқын ерекше сыйлайды. Мені тәуелсіздікке қол жеткізу жолында құрбан болған ата-бабаларымның, ерліктері үшін алғыс айтамын. Әрине, осындай керемет жақсылықтарға қол жеткізген Елбасыма деген алғысым шексіз.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патристическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Тәуелсіздік жолындағы күрестердің жарқын бейнесі болып, Нұрсұлтан атамның аты ерекше аталады. Ел болып тойлап жатқан Тұңғыш Президент күні құтты болсын дегім келеді!

Советхан Раушан

10 сынып, Б.Атыханұлы атындағы №36 гимназия
Жетекшісі: Исахметова Э. Ж.

Ешкім де, ешнәрсе де ұмытылмақ емес

Ешкім де, ешнәрсе де ұмытылмақ емес! Соғыс – күйретуші күш! Дәл солай! Барды жоқ ететін, тауды жер ететін. Жер бетіндегі тіршілік атаулының бәрін жалмап жұтатын тажал. Иә, содан бері жарты ғасырдан астам уақыт өтсе де, ешнәрсе де ұмытылған жоқ. Ұлы Отан соғысы... Бұл сол кездегі кеңес халқының ержүректілігі мен төзімділіктерін паш ететін, тарихта мәңгі қалатын күн. Ата – бабаларымыздың, ержүрек батырларымыздың жанымен, қанымен, терімен, көз жасымен, күшімен, ісімен, ерлігімен, атаның туын жықпай, ананың намысы үшін туған жердің топырағын жауға таптатпай, еңіреп жүріп жауды жеңіп, тауын шағып, туын жағап, жеңістің таңбасын басқан күн – Жеңіс күні. Бұл күннің толғағы ащы болса да, туғаны бар халқы үшін қуаныш болған күн. Сондықтан да, бұл - Ұлы мереке. Жеңіс күнін біз ұмытсақ та, тарих ұмытпайды. Ол - өмір заңы. Біз, Ұлы Отан соғысындағы Ұлы Жеңіске ештеңеге теңеспейтін ғажап күшпен жеттік. Оққа ұшқан қарулас жолдастарының аманатын арқалап, аман оралған ардагер аталарымыздың өздері қорғап, қорған қамқор болып оралған арттағы қалың елдің қамығып жеткен Ол күш - әрине, "бірлік". Қаншама халық бір тудың астына бірігіпкүштерін бір арнаға салды. Ұлы Жеңіс он бес одақтас болған мемлекеттердің ортақ мерейтойы.

Москва, сенің іргенді Ел, ер болып сақтаймыз

Сенен аяр жан да жоқ,
Барлығы да сен үшін,
Саған қауіп төнгенде
Жау таянып келгенде,
Қамсыз тыныш жатпаймыз
Алпыс ұлттың адамы,
Қол ұстасып үн қосып,
Қорғауға сені дайынбыз,-

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

деп жазған Нұрпейіс Байғанидің өлеңінен халқымыздың Мәскеу қаласына деген ерекше құрметі байқалады. Сол кездегі Кеңес Одағының басқа халқымен бірге жауды талқандап, жеңіске жету ісіне Қазақ халқы да өзінің лайықты үлесін қосты. Қазақстандық жауынгерлер Брест қамалынан бастап Берлинге дейін барды. Олар Сталинград түбіндегі шайқаста, Днепр өткелінде, Москва мен Ленинград үшін болған ұрыстарда ерен ерліктер көрсетті. Қазақ ел басына күн туғанда толарсақтан саз кешетін жауынгер халық. Ұлы Отан соғысының катпарлары парактарына үңіліп қарасақ, қазақтардың қанды қырғынға қаймықпай соғысқанына ашық көзіміз жетеді. Оған мысал айқас алаңдарында өшпес ерлік жасаған бес жүз қазақтың Кеңес Одағының батыры атағын алғанын айтсақ та жетеді.

Мен, осындай өзінің елі мен жерінің қамы үшін жан аямай шайқасқан батырларымыздың ішінен Бауыржан Момышұлын ерекше атап өткенді жөн көрдім!

Қазақ халқының қаһарман ұлы - Батыр Бауыржан Момышұлы!

Қазақта «Ақыл жастан, асыл тастан» деген нақыл сөз бар. Бауыржан сияқты халқының ұлдарына байланысты айтылған сөз болар, сірә.

Батырдың өмір жолына көз жүгірте отырып, амалсыз осындай ойға қаласың. Ол Жамбыл облысының Жуалы ауданына қарасты Көлбастау ауылында дүниеге келген. Шымкенттегі 7 жылдық мектеп-интернатын бітірген соң, біраз жылдар мектепте мұғалім болыпты. Бұл сол кездегі ең бір абыройлы, беделді мамандықтардың бірі. Сол кездің өзінде-ақ еңбекқорлығымен, өз қызметіне деген ынта, жігерімен, дарынымен көзге түскен жас жігітке ауаткомның хатшысы, милиция бастығы сияқты аса жауапты қызметтер сеніп тапсырылған. Бауыржан Момышұлы әскер қатарына 1932 жылы алыныпты. Еңбекқор, іскер азаматтардың қандай да болсын істен нәтиже шығара білетіні белгілі. Баукең бойындағы мұндай қасиеттерін әскер қатарынан оралғаннан кейінгі жылдары көрсетсе керек. Осы уақытта біраз жылдар Шымкент, Алматы қалаларындағы банк саласында жемісті еңбек еткен ол, жақсылап қолға алса, өзінен тәп-тәуір қаржыгердің де шығатынын көрсеткен. Бұдан әрі қарай Баукеңнің өмірі өзінің туа біткен қасиеттерімен байланысты, яғни әскер саласындағы қызметтермен жалғасады. Яғни ол 1936 жылы Ленинград финанс академиясы жанындағы курсты тәмамдап, қайтадан Қызыл Армия қатарына алынған. Онда жүріп, взвод, рота, командирі полк штабы бастығының көмекшісі сияқты басшылық қызметтерді атқарады. 1941 жылы Қазақ әскери комиссариатының нұсқаушысы болады. Ал Ұлы Отан соғысы басталысымен 316-шы атқыштар дивизиясының жасақталуына атсалысып, сол дивизия құрамында майданға аттанады. Онда Баукең немістермен Мәскеу түбінде болған айқастарға қатысып, әйгілі 8-ші гвардиялық дивизияның батальон, полк командирі болып, соғыс бітердің алдында осы гвардияны басқарады. Тап осы сұрапыл соғыс жылдарында ол

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

өзінің асқан ерлігімен, соғыс өнерінің қыр-сырын меңгерген білікті жауынгерлік қасиетімен ерекшеленіп, оның атақ-даңқы аңызға айналады. Соғыстан соң Баукең Кеңес армиясы Бас штабы жанындағы Жоғары әскери академияны бітірген. Ал 1950-1956 жылдар аралығында әскери академияда сабақ берген және түрлі әскери қызметтерді атқарған. Бауыржан Момышұлының ерлік істері мен оның соғыс қимылдары жөнінде жазып қалдырған еңбектері мен естеліктері, халық арасында «Бауыржан айтқан екен» деген әңгімелері кейінгі ұрпаққа, өз еліне деген сүйіспеншілік пен махаббатың, ерлік пен елдіктің үлгісі болып қалды. Баукеңнің ерліктері жөнінде осы уақытқа дейін көптеген еңбектер жазылды. Олардың ең танымалдарының бірі белгілі орыс жазушысы Александр Бектің «Арпалыс» («Волоколам шоссе») повесі. Бұл кітап неміс, чех, еврей, ағылшын, француз, т.б. шет ел тілдеріне аударылған. Бауыржан Момышұлы туралы шығармаларды қазақ жазушылары да көп жазды. Ол туралы түсірілген фильмдер де жеткілікті. Ал осыншама көпті көрген, белді қызметтерді атқарып, үлкен марапаттардың, атақтардың иесі атанған танымал тұлғаның өзгелерге айтары, кейінгі ұрпаққа қалдырары аз болмаса керек. Оның соғыстан кейінгі жылдары айналысқан шығармашылық жұмыстары мен жазып қалдырған еңбектері осындай ниеттен туған дүниелер деуге болады. Көрнекті жазушының орыс және қаза тілдерінде жазып қалдырған «Бір түннің тарихы», «Ұшқан ұя» сияқты алғаш шыққан кітаптары мен одан кейін жазылған «Мәскеу үшін шайқас», «Жауынгердің тұлғасы», «Майдан» сияқты өзге де көптеген шығармалары оқырман жүрегіне жол тауып, көпшіліктің іздеп оқитын кітаптарының біріне айналды. Бұл шығармалардың барлығы да көптеген елдердің тілдеріне аударылып басылды. Осы ретте, «Егемен Қазақстан» газетінде 2008 жылы сәуірдің 4-інде жарияланған Көсемәлі Сәттібайдың «Аңыз бен ақиқат» атты мақаласынан үзінді келтіре кеткенді жөн көрдік. «...Көзінің тірісінде-ақ өмірі аңызға айналған халқымыздың қаһарман перзенттерінің бірі Бауыржан Момышұлы туралы әлі толық айтылып та, жазылып та біткен жоқ. Филология ғылымдарының докторы, профессор Мекемтас Мырзахметов Жамбыл облысына орнығып, Мұхаммед Хайдар Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университетінің кафедра меңгерушісі атанғалы бері атқарған көптеген сүбелі еңбектерінің бірін, міне, осы батыр мұрағатындағы сарғайған құжаттарды жинақтап, көптомдық әзірлеуге байланысты жасап жатыр десем, артық айтқандығым емес.

Бауыржан Момышұлы әлденеше ордендермен, медаль-дармен марапатталды. Дүние салғаннан кейін оған Кеңес Одағының Батыры атағы берілді (1990 жылы). Сөйтіп, ұзақ жылдардан соң, соғыс және еңбек ардагерлері, ғылым мен мәдениет қайраткерлері, қалың жұртшылық талабымен, Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаев-тың қолдауы арқасында, халқымыздың ардақты ұлы — көзі тірісінде-ақ аңызға

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

айналып кеткен осынау даңқты жау-ынгер, дарқан ойлы қолбасшы турасындағы тарихи әділеттілік қалпына келтіріліп еді. Бүгінде Бауыржан батыр есімін иеленген мектептер, көшелер, елді мекендер, ұжымшарлар егеменді елдің қала-даласында көптеп кездеседі. Оңтүстік астанада ол тұрған үйге ескерткіш тақпа орнатылған, әскери мектеп-лицей бар. Найзағайдай жарқылдаған отты ой бар қаһарлы сөйлесе де қайырымы мол, өз мүддесін, ұрпақ мүддесін ойлаған, қара қылды қақ жаратын әділдіктен жаралған ойы тұңғыық, қимылы қылыш Бауржан Момышұлы есімі, ерлігі жадымызда мәңгі қалып, өнегесі болашаққа күш, қайрат, рух береді. "Ер есімі – ел есінде", - демекші, бізге жарқын болашақ, бақытты ғұмыр сыйлаған аталар, апалар ерлігі ешқашан ұмытылмайды. Солардың қасиетті рухы бүгінгі бейбіт тірлігімізге нұрындай мәңгі шуағын шашпақ. Ұлы жеңіс құтты болсын, ардақты халқым менің!

Стебляков Михаил

11 класс, средняя школа №121

Руководитель: Комшабаева К.Т.

Я патриот своей Родины!

Меня зовут Михаил, мне 17 лет. Я родился и вырос в городе Алматы. Наш Алматы это самый лучший город на свете. Все в нем такое родное и близкое для меня. К сожалению, мне еще не удалось побывать в других городах Казахстана. Но я точно знаю, что в моей стране все города по-своему хороши и имеют свою уникальную, интересную историю. Мечтаю посетить когда-нибудь нашу столицу - город Астана и самому увидеть знаменитый монумент «Астана – Байтерек» и Океанариум развлекательного центра "Думан".

В этом году я заканчиваю школу и планирую поступить в Казахский Национальный Аграрный Университет на факультет «Ветеринария». Так как считаю, что моей стране очень нужны такие специалисты. Ведь Казахстан имеет богатую фауну, которая с каждым годом ухудшается: пропадают редкие виды животных и птиц, заболевают и погибают целые районы крупного и мелкого скота. А также дикие животные в наших степях и горах. Ветеринария - это отрасль науки, которая занимается профилактикой, диагностикой и лечением болезней, а также расстройствами и травмами животных. Мне интересно изучать биологию и ветеринарию. Познавать окружающий нас мир. Я с самого детства люблю животных. Я хочу лечить и спасать их. Мечтаю открыть такую вакцину, благодаря которой можно будет избежать многих заболеваний у животных. Ведь животный мир Казахстана богат и

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

разнообразен. И надо сделать всё, чтобы спасти и сохранить это богатство для следующих поколений.

Сыпатаева Аделя

7 класс, ЧОШ «Зейнеп»

Руководитель: Соловьёва Р.А.

Независимый Казахстан

Наша страна прошла нелёгкий путь, стремясь к независимости, испытала сложные этапы становления. На этом тернистом пути побед и поражений происходили многочисленные исторические события. И всё это время ему сопутствуют государственные символы: флаг, герб и гимн.

Мой край родной, республика свободных
Великих наций, разных языков.
И ценят здесь обычаи народов,
Советы мудрых стариков.
Ты выстрадал, мой Казахстан, немало,
Но стал свободным и сейчас
Здесь равноправны все народы,
Народ – единственная власть!

Нельзя забывать наши государственные символы, которые отражают независимость и свободу государства.

На знамени – орёл несёт светило,
И в сердцевине герба – шанырак,
Так в суверенном мире - наша сила
И в давней дружбе – благодарный знак.

Государственные символы - это не только художественные образы, но и глашатаи идеи осуществления государственной независимости. Они способствуют проникновению этой идеи в мысли и чувства людей. Жители разных стран по праву гордятся своими государственными символами. Но важно не только знать, как выглядят герб, флаг и гимн своей страны, но и понимать их символику.

Над Казахстаном орёл молодой –
Стал символом счастья, свободы.
Раскинул он крылья над нашей страной
И дружбой сплотил он народы.

Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы

Наш флаг цвета безоблачного неба, который символизирует мир и благополучие.

Солнце – источник жизни и энергии. Золотое солнце с лучами – символ богатства и дружба всех народов, проживающих в Казахстане. А парящий степной орёл – символ щедрости и зоркости, высота помыслов.

Флаг голубой – символ неба высокого,
Цвет, полюбившийся предку далёкому,
Цвет небожителей, цвет аруахов –
Тенгри небесного, Бога казахов.
Флаг поднебесный давал много сил
И над жунгарами превозносил.
Храбро сражались под флагом земли
Предки – казахи в далёкое время.
Счастье обрёл обновлённый народ,
Под куполом неба он вольно живёт.

Флаг Республики Казахстан всё чаще можно увидеть на международных выставках, соревнованиях и встречах мирового масштаба. И для меня приятно сознавать, что моя Родина узнаваема и уважаема в мире. Это подчёркивает, что Казахстан занимает важное место на мировой арене.

Центральным элементом нашего герба является шанырак, который олицетворяет собой очаг, семью, мир. Шанырак, с расходящимися от него лучами солнца, объединяет многие народы, дружно живущие в Казахстане.

Вся жизнь кочевников связана с конём. Важной частью нашего герба являются два мифических коня, которые как бы оберегают шанырак с двух сторон. Крылья коней изображены, как колосья. Колосья – это богатство Родины. Золотая звезда на нашем гербе – это символ счастья, мира, знак вечности.

Два крылатых коня – два тулпара,
Вся в мечту устремленная пара.
Скакунов золотистые крылья –
Это хлебных полей изобилье.
Символ солнца – очаг шанырака –
Философия жизни казаха.
Солнца лучики – в юрте уыки,
К ним казахи с рожденья привыкли.
И звезда, словно пять континентов,
Равноправных Вселенских клиентов.

В жизни любого государства гимн играет большую роль.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Он сплачивает граждан страны. Как говорил А.Тажигаев: «Гимн – это флаг, сотканный из слов». В гимне отражены стремление народа к свободе, мечты о будущем.

Мы, молодёжь Казахстана, должны делать всё возможное для его развития, чтобы в итоге стать гражданами развитого, независимого, мощного в экономическом и политическом смысле государства.

Когда мы станем взрослыми?
Какие считать года?
Себя атакуем вопросами,
Мы спрашиваем, когда?
Мы к будущему готовимся,
И сердце стучит: пора!
И взрослыми мы становимся
Сегодня, завтра, вчера!
Мы видим себя входящими
В грядущие времена,
Как клятву произносящими:
«Я твой гражданин, страна!»

Сырғабаева Ақерке

9 сынып, Әл-Фараби атындағы №145 мектеп
Жетекшісі: Тлеболдинова Н.Ы.

Менің Отаным – Қазақстан

Егеменді елімнің тамаша табиғаты мені еліктіргені сонша, қолыма қалай қаламды алғанымды да сезбей қалдым. Енді біраз күндерден соң, еліміз болып «Тұңғыш Президент» күнін тойлаймыз. Мені ойландыратын жайт, осы күндерге қалай жеттік. Ата-баба армандаған Тәуелсіздікпен, арайлап атқан таң мен тамашасына кенелген бұл жер менің жерім, менің мекенім болғанына қуанып келемін.

Бұл - кеше ғана тәуелсіздігін қолына алып, аяғын қалт-құлт басқан сәбидей, болашағын берік ұстауға белін буған менің елім! Бұл - құрылғанына жиырма екі жыл толған, өзге елдерге өзін мойындата алған, білімі нық, қойнауы қазынаға толы менің жерім.

Бұл – кіндігім кесіліп, кіндік қаным тамған менің Отаным. Туған елімнің торқалы тойы. Көңілімді ерекше сезімге бөлеп, қуанышымды қойныма сыйдырмаған осы сезім де : «Менің Отаным – Қазақстан» деп бүкіл әлемге жар

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

сала, кеудемді керіп, мақтана айта алуыма болатынына көзімді жеткізді. Ендеше, мен қай жер де жүрсем де, қандай жағдайда жүрсем де: «Менің Отаным – Қазақстан» деп мақтанышпен айта аламын және айтып жүремін.

Менің Отанымды осындай кереметтерге бөлеген Елбасымыз Нұрсұлтан атама алғысым шексіз. Әрқашанда әрқайсымыздың «кішкене отбасымыздан басталатын кең-байтақ ұлы Отанымыздың Тұңғыш Президент күні құтты болсын, көк аспанымызбен астасқан көк Туымыз әрдайым биіктен желбірей берсін! Мен әлемге «ЖАСАСЫН НҰРСҰЛТАН АТА!» деп жар салғым келеді.

Тұрдыш Нұрислам

5 сынып, Б.Атыханұлы атындағы №36 гимназия
Жетекшісі: Иманбаева М. Т.

Менің Қазақстаным

Менің туып, өскен жерім, елім-Қазақстан. Мен осы елде өмір сүріп жатқанымға шүкіршілік деймін. Қазақстанның табиғаты өте кереметі екен сөзсіз! Көптеген шет елде жүрген қазақтарымыз өз елін сағынады. Мен былтырғы жылда төрт мемлекетке барып келдім. Франция, Германия, Голландия және Бельгия. Сол кезде туған жерімді сағынғаным соншалық, өзімнің отбасымнан, туысқанымнан да қатты сағындым. Табиғатын, ауасын, топырағын. Бұрында қазақтарға көптеген ел шапқыншылық жасады. Қазақтар оларға төтеп беріп, намыстарын қолдарынан берген жоқ.

Қазіргі балалардың бәрі бұрынғы қазақтардың ұрпақтары. Біз қазір тәуелсіз елде өмір сүріп жатырмыз. Әрбір адамзат өзінің борышын өтеп, қазағымыздың болашағы атануы міндетті. Жақында Ехро-2017 ұтып алдық. Біздің 2050 жылғы стратегиямыз қарқынды өтіп жатыр. тағысын тағы тізе берсе, жетістіктеріміз көп! Лда бұдан да көп болатынына сенімдімін! Қараңыздаршы қандай тамаша! Осындай елім барына және осындай елімнің ұланы екендігіме мен шын жүрекпен мақтанамын!

Таңжарық Маржан

3 сынып

Менің елім бақытты

1991 жылы еліміз тәуелсіздігін алды. Еліміздің тұңғыш президенті болып Н.Ә. Назарбаев сайланды. Менің елім бақытты! Өйткені, Қазақстанның

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

күннен-күнге мерейі артып келеді. Қазақстанның астанасы – Астана. Астанада көптеген зәулім үйлер салынып жатыр.

Біздің елдің өзіне тән елтаңбасы, туы, әнұраны, тілі, ата заңы бар. Біздің ту, ең әдемі ту, ол ашық, бейбіт аспанды білдіреді. Біздің тіл, ең ғажап, бай тіл. Біздің елтаңба, бейбітшілік белгісі. Ал, әнұранымыздың өзінде ««Біздің ел бақытты», деген жолдар бар, расында да біз бақыттымыз.

Халқымыздың, Елбасымыздың арқасында Қазақстан көркейіп келеді. Біз елбасымызға зор алғыс білдіреміз!

Басқа қалаға кетсек те Астана қаласы біздің есімізде мәңгі қалады. Астана өте әдемі қала, үлкен қала, гүлденген әсем қала. Қазақстанда көп ұлт өкілдері тұрады. Олар тату-тәтті, сәнді де мәнді өмір сүруде. Олар да еліміздің көркеюін қалайды. Астана көркейсе бәрі де көркейеді. Астана Қазақстан елінің дамуының айғағы. Осындай көркейген ел, әлбетте бақытты!

Біздің Қазақстан, үлкен Отан. Онда орыс та, кәріс те, татар да, ұйғыр да бақытты. Біз үлкен жанұямыз. Көшеде жүргенде, сабаққа барғанда ешбір мұңайған адамды көрмеймін, бәрі өздеріне ұнайтын кәсіппен айналысуда. Менің мектебімде, үйде барлық қажеттіліктерім бар, алаңсыз сабағымды оқимын, міне осының өзі зор бақыт.

Күннен-күнге қалалар әсем болып барады, зәулім үйлерде шек жоқ. Демалыс күндері қаланы аралап жүріп, сұлулығына тамсанамын. Біздің жеріміз кең-байтақ, қазынаға толы. Еліміз тату-тәтті өмір кешуде. Мен, өз елімді мақтан тұтамын! Қазақстанды бүкіл әлем таниды, біздің елдің абыройы асқақ!

Мен елбасының еңбегін ешқашанда ұмытпаймын. Әрдайым, осындай бақытты күндер ешқашанда бітпегенін қалаймын. Біздің Отанымыз, мәңгі бақытты болатынына, мен сенемін.

Мен елімнің бақытты қызымын! Өскенде елімді алақанымда аялап, мәпелейтін боламын! Мен бақыттымын, менің елім бақытты, біз бақыттымыз!

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Тоқмет Әмір

10 сынып, Халықаралық Мирас мектебі
Жетекшісі: Молдағалықова Қ.Т.

Менің мектебім

Сәлеметсіз бе, оқырман! Менің атым - Әмір. Мен Алматы қаласындағы Халықаралық Мирас мектебінің 10 сыныбында оқимын. Мектебім Н.Ә.Назарбаевтің Білім Қорында ұйымдастырылуымен 1999 жылы салынды. Мектептің босағасын аттаған кезден-ақ, мектептің әсемдігіне таң қаласыз. Мираның әсем саябағына, театрына, спорт залы мен футбол алаңына, кең атриумы мен асханасына қызығарлықтай қарап тамашалаған соң, сізді қарсы алатын ақылды оқушылары мен жоғары санатты мұғалімдері көмек беруге әрдайым дайын. Ал хайуанаттар әлеміне саяхаттағың келсе, мектебімнің жаратылыстану кабинетінің жаңында хайуанаттар бағы бар.

Ол жерде сен әртүрлі өімдіктер мен жәндіктерді, кемірушілерді қарай аласың. Сонымен, мектебім сізді кең құшағымен қарсы алды. Жылы қарсы алу кімге ұнамас десеңші...

Басқа мектептерге ұқсамас мектебімнің ерекшелігі өте көп. Солардың ішінде ең біріншісі - халықаралық бағдарлама негізде білім беру жүйесі, екінші - көптілділік ұстанымы, яғни оқушылар өз ана тілдерінен басқа мемлекеттік тіл - қазақ тілін, ұлтаралық тіл - орыс тілін, халықаралық тіл - ағылшын тілін оқып үйренуде. Мектебімнің мұғалімдері өз елімнің азаматтары және өзге елдерден кезген ұстаздар.

Менің мектебім - ол менің екінші үйім. Адамдар бір-біріне дос дегендей мектебімнің қабырғасында жүргенде бәрі маған таныс, бәрі маған дос, бәрі маған жақын. Біз бір отбасы сияқтымыз. Сабақтан тыс уақыттарымызды біз әр жаңа ашылуларды зертейміз. Себебі, Мирас мектебі - сапа жағынан және білім жағынан да ең жақсы шеберхана деп айтсам артық болмас. Сондықтан жолың түсіп, мектебімізге келіп жатсаң, сізге есігіміз айқара аш. Қош келдің досым!

Тұрғынбаева Аружан

5 сынып, №176 мектеп-гимназия

Салт дәстүр

Әр ұлттың өзіне тән ерекшелігі бар. Оны музыка мәдениетінен, би өнерінен, тұрмысынан байқаймыз. Ән күйлерді тыңдай отырып, билерін, ою өрнектерін, зергерлік әшекейлерін көре аламыз.

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

Біздің қазақтың салт-дәстүрі өте көп, олар: беташар, шілдехана, бесік той, наурыз және тағы басқалары жатады. Беташарда жаңа түскен келіннің бетін ашып, көпшілікке таныстырады. Бұл дәстүр ежелден келе жатқан дәстүр. Наурызда халық наурыз көже жасайды, ұлттық ойындар ойнайды және алтыбақан тебеді. Басқа елдерде де, өз ұлттық дәстүрлері бар.

Салт дәстүрде әркім өзінің өнерін көрсетіп, әділ қазылар оларға баға қояды. Қазақтар өзінің дәстүрін ұмытпау керек.

Хисамутдинов Махмуд

ученик 4 «Б» класса,

гимназии №27 (Алматы)

Руководитель: Михайлова А.Г.

С чего начинается Родина?

Взрослые часто говорят о Родине, вернее вспоминают родные места с ностальгией, особенно те, кто уехал из родного поселка, города, страны. Видимо были на то причины. Я думал, как можно скучать по неодушевленным предметам, природе, дому, в котором жил, запаху трав, безоблачному небу (как будто у нас оно другое), причем вспоминать мелкие подробности? Например, был у нас в гостях один дедушка, переехавший из другого города, вспоминал родные места, сказал, что скучает по булыжнику, лежавшему на повороте проселочной дороги, и заплакал. Я удивился.

Сейчас, когда я стал старше, я начинаю понимать значение этих слов. Таких сильных чувств пока я не испытываю, но уже не удивляюсь ностальгии людей по степным просторам, белоснежным горам, зеленым лугам, одуванчику у крыльца, запаху сосны, булыжнику на проселочной дороге и т.д.

Так, с чего же начинается Родина? Я думаю с семьи. С тех, кто заботился о тебе, ночи не спал возле твоей колыбели, вырастил, воспитал. Семья – это самое дорогое и важное, что есть у человека. «Счастлив тот, кто счастлив у себя дома», - говорят мудрецы. Моя семья очень дружная, а моя мама – самая лучшая на свете. Мама всегда все знает, всегда поможет, вылечит, если заболеешь, отругает за дело и похвалит, если заслужил. Когда я вырасту, у меня будет своя семья, но и тогда я буду любить и ценить своих родителей, сестру и братьев. Нужно беречь своих родителей, потому что их любовь бесценна, и никакая другая любовь не сможет ее заменить.

Любовь к Родине приходит со временем. Только взрослый человек способен понять своё истинное отношение к Родине. Когда я на время уезжаю из дома, я тоже, бывает, вспоминаю свою собаку в будке, кота, шагающего по

**Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы**

крыше соседей, фиалку на подоконнике и др. Наверное, я уже дорос до ностальгических чувств.

О любви к Родине сказано немало искренних и красивых слов. Патриотизм — это одно из тех чувств, на котором основана жизнь целого государства и вообще цивилизации.

Ыбраи Сымбат

8 сынып, Б.Атыханұлы атындағы №36 гимназия
Жетекшісі: Ибраимова М. С.

Патриот

«Патриот, патриотизм» барлық адамда болу керек сезім! Әр адамның өз еліне, туып-өскен жеріне деген сезімі шексіз. Жалпы «патриотизм» сөзі өз еліне деген қамқорлық, сүйіспеншілік сезімі. Қазақ даласын, жерін қорғау үшін қаншама ата-бабаларымыз өз жанын, қанын қиды! Дұшпандарға қарсы тұрды!

Ал, біз қазір сол бір бабаларымыз алып берген тәуелсіз елде, жерде өмір сүрудеміз! Біздің мына кеудемізде сол тәуелсіздікті сезінерліктей түйсік, сезім, махаббат, сана, ақыл бар ма екен?

Қазіргі таңда «Қазақстан» атауын «Қазақ елі» атауына өзгерту туралы талқыға түсіп тұрған мәселеге де өзімнің қосылатынымды айтқым келеді. Өйткені, «стан» деген сөз қазақ тіліне тән сөз емес. Меніңше, «Қазақ елі» атауы бізге әбден лайық!

Егер Қазақстан өзінің көркеюін қаласа, онда, одан әрі дамуына болашақ ұрпақтар, мына біздер, барымызды салып, үлес қосып, ұрпақ сабақтастығын жалғастыруымыз тиіс!

Ыбраи Сымбат

8 сынып, Б.Атыханұлы атындағы №36 гимназия
Жетекшісі: Қожаниязова З.

Ұстаз

Жер бетінде мындаған мамандықтар бар. Солардың ішінде ұстаздықтың жөні бөлек. Менің ойымша ең қиын да, күрделі мамандықтардың бірі де - осы. Өйткені, қай мамандықтың иесі болмасын бәрі де өз ұстаздарынан үйреніп білім алады. Бізге ой-сана, тәлім-тәрбие, өнер- білім беретін ұстаздар қауымына құрметпен қарауымыз керек.

Қазақ даласында алғаш ұстаз атанған ол- Ыбырай Алтынсарин. Ол барлық балаларды «Кел, балалар оқылық!», - деп оқуға, білім алуға шақырды.

Конкурс сочинений среди школьников
на патриотическую тему – 2014 г.
г. Алматы

Осы бір өлең жолдары қазіргі кезде көптеген мектептің маңдайшаларында ілулі.

Ең алғаш мектеп табалдырығын аттаған кезде қолымызға қалам ұстатып, әріптерді оқып, сандарды санап, оларды жазуға үйрететін, әр-түрлі өлең жолдарын жаттататын осы аяулы да, ардақты ұстаздарымыз. Осы ұстаздарымыздың арқасында біз жыл сайын сыныптан сыныпқа көшеміз. Әр сыныпта жаңа пәндер, оқулықтар қосылады, жаңа ұстаздармен танысамыз, білімге білім қосамыз. Мына бір өлең жолдарында айтылғандай:

Мектебің, мынау класың!
Осында он жыл тұрасың.
Тарыдай болып кіресің,
Таудай болып шығасың!

Әрбір оқушы алғаш табалдырығын аттаған мектептерімен 11-сыныпта қимай қоштасады. Мектеп бітіруші түлек болғаннан кейін арман қуып өздері қалаған мамандықтарына жоғары оқу орындарына түседі. Біздің болашақта қандай тұлға болып қалыптасуымызға осы ұстаздарымыздың бізге берер үлесі зор. Ұстаздардың еңбектерін айтып жеткізу мүмкін емес. Білімді, тәрбиелі, ел болашағын ойлайтын саналы ұрпаққа тәрбие беретін ұстаздарға мың алғыс!